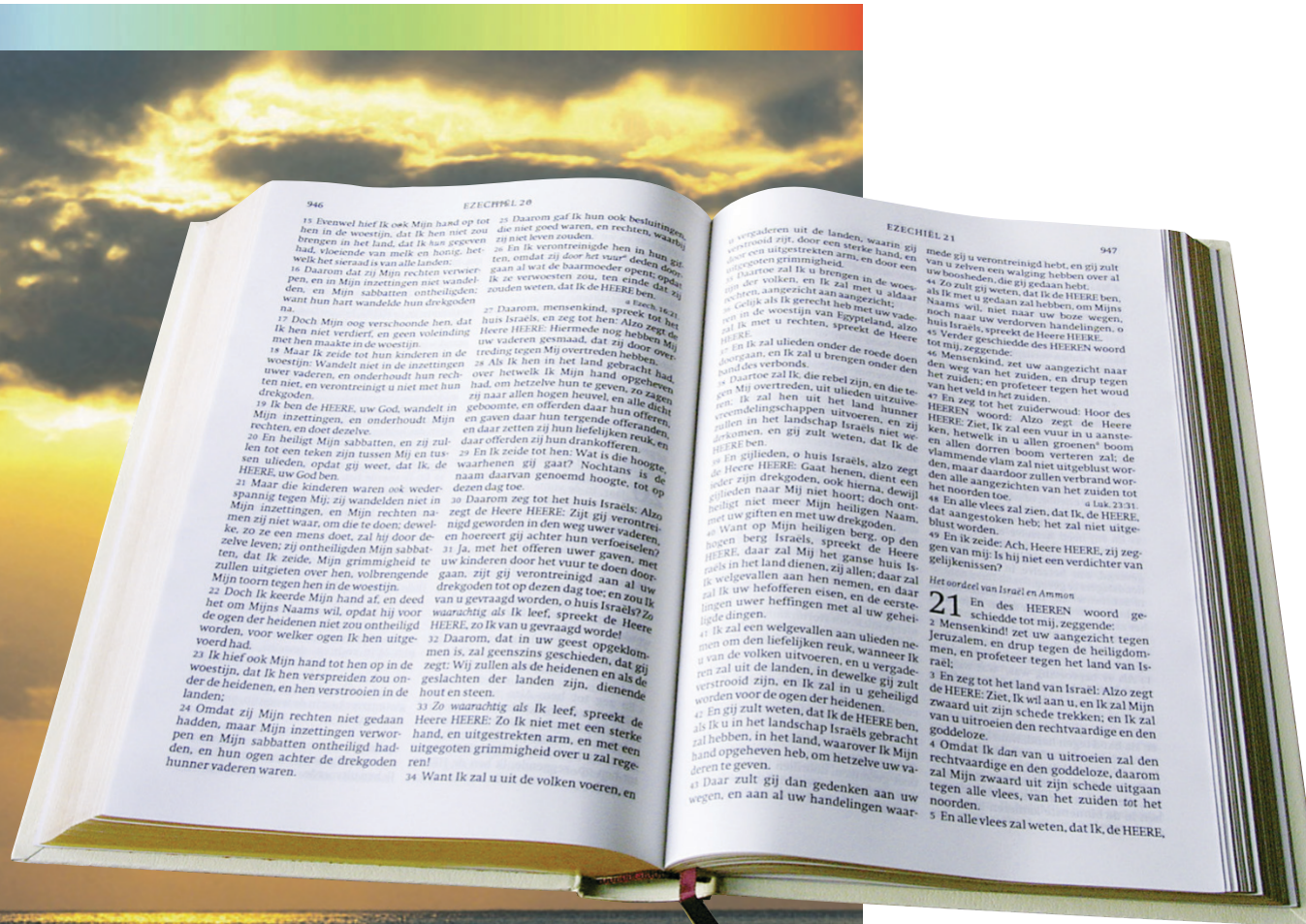

Galaten

Heel de Schrift is door God ingegeven en is nuttig tot lering voor diegene die in de Rechtvaardigheid is.

Omdat de mens Gods volwassen zal zijn, toegerust tot elk goed werk.

(vrij naar 2 Timótheüs 3 : 16, 17)

nr. 97

Bijbelstudie

De gedachte is...

Galaten 1 : 6, 7 en 5 : 16

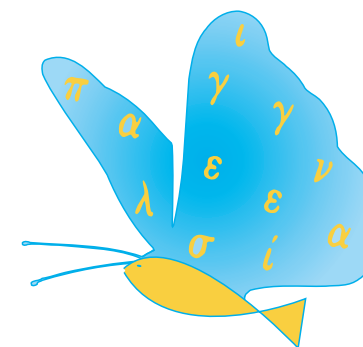
- 6 Ik verwonder mij, dat gij zo haast wijkende van dengene, die u in de genade van Christus geroepen heeft, overgebracht wordt tot een ander evangelie;
- 7 Daar er geen ander is; maar er zijn sommigen, die u ontroeren, en het Evangelie van Christus willen verkeren.

16 En ik zeg: Wandelt door den Geest en volbrengt de begeerlijkheden des vleses niet.

In deze Brief, die gericht is aan gelovigen alleen, laat de apostel Paulus er geen twijfel over bestaan dat de boodschap, die hij ooit aan de Galaten gepredikt heeft, de enige Bijbelse, de enige Goddelijke, de enige ware en toepasbare boodschap is. Daar gaat dan ook deze hele Brief over, waarvan de strekking gewoon teruggevonden wordt in bijna alle nieuwtestamentische Brieven. De gedachte is dat degenen die geloven in de Here Jezus Christus, die door God uit de doden werd opgewekt, op grond daarvan, maar als eerste op grond van het geloof ván de Here Jezus (o.a. Galaten 3 : 22) gerechtvaardigd zijn dóór en vóór God. Daarom hebben gelovigen nu alreeds eeuwig leven ontvangen. Zij maken zelfs nu al deel uit van een andere wereld dan de wereld waarin zij geboren waren. Wat de Apostel hier uiteenzet in deze Brief, en in al zijn andere Brieven, is dat verwacht mag worden dat degenen die hun vertrouwen en geloof gesteld hebben op de Here Jezus Christus, de consequenties daarvan aanvaarden en dus ook leven in overeenstemming met de dingen waaraan zij deel gekregen hebben. Dat is waar het in het kort om gaat. Heel sterk vereenvoudigd: de gelovige zou niet leven onder de eerste beginselen der wereld, maar onder de heerschappij van de genade en dat blijkt totaal iets anders te zijn. Of nog korter, niet onder de wet leven, maar onder de genade. Dat zijn niet eens zomaar twee verschillende dingen, het zijn zelfs volledig tegenovergestelde zaken!

De Apostel verwondert zich daarom direct aan het begin van deze Brief over de constatering dat de Galaten (Galatiërs) afgeweken waren van *"het Evangelie van Christus"*. In 3 : 1, 3 noemt hij hen zelfs "uitzinnig" en "betoverd", zo verontwaardigd en teleurgesteld is hij over het feit dat zij "met den Geest begonnen zijn, maar nu aan het voleindigen zijn met het vlees." Dat is ook inderdaad niet te bevatten. Vervolgens legt hij stelselmatig, en aan de hand van voorbeelden, uit dat gelovigen niet meer dan *"de genade van onzen Heere Jezus Christus"* (Galaten 6 : 18) nodig hebben. Hij zegt niet alleen *"de genade van onze Heere Jezus Christus zij met u"*, maar voegt daaraan toe: *"met uw geest"* en niet met uw vlees. Niet wet, werken, lichaam, niet uiterlijke dingen, maar: genade zij met uw geest. De bedoeling is dat wij zouden wandelen uit genade en door geloof. *"Door den Geest"*, want dát gaat ten koste van *"de begeerlijkheden des vleses"*.

De in deze serie verschenen titels zijn door anderen bewerkte en op schrift gestelde uitgaven van opgenomen Bijbelstudies van Ab Klein Haneveld.

Stichting Vlichthus

Stichting Vlichthus
(KvK: 65348230)
heeft een ANBI-erkenning
(RSIN: 856075334)
en kan haar activiteiten uitvoeren
mede dankzij zeer gewaardeerde
financiële bijdragen.
U kunt ons steunen via:

NL92 RABO 0166 3657 18
t.n.v. Stichting Vlichthus.

Galaten

1.	Galaten 1	2
2.	Galaten 2	10
3.	Galaten 3	19
4.	Galaten 4	31
5.	Galaten 5	42
6.	Galaten 6	51

1. Galaten 1

Galaten 1 : 1-24 *

- 1 Paulus, een apostel, (*geroepen* niet van mensen, noch door een mens, maar door Jezus Christus, en God den Vader, Die Hem uit de doden opgewekt heeft), **Zie zijlijn 1**
- 2 En al de broeders, die met mij zijn, aan de Gemeenten van Galatië:
- 3 Genade zij u en vrede van God den Vader, en onzen Heere Jezus Christus;
- 4 Die Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld, naar den wil van onzen God en Vader;
- 5 Denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.
- 6 Ik verwonder mij, dat gij zo haast *wijkende* van dengene, die u in de genade van Christus geroepen heeft, overgebracht wordt tot een ander evangelie;
- 7 Daar er geen ander is; maar er zijn sommigen, die u ontroeren, en het Evangelie van Christus willen verkeren.
- 8 Doch al ware het ook, dat wij, of een engel uit den hemel u een evangelie verkondigde, buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt.
- 9 Gelijk wij te voren gezegd hebben, zo zeg ik ook nu wederom: Indien u iemand een evangelie verkondigt, buiten hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt.
- 10 Want predik ik nu de mensen, of God? Of zoek ik mensen te behagen? Want indien ik nog mensen behaagde, zo ware ik geen dienstknecht van Christus.
- 11 Maar ik maak u bekend, broeders, dat het Evangelie, hetwelk van mij verkondigd is, niet is naar den mens.
- 12 Want ik heb ook hetzelfde niet van een mens ontvangen, noch geleerd, maar door de openbaring van Jezus Christus.
- 13 Want gij hebt mijn omgang gehoord, die eertijds in het Jodendom was, dat ik uitnemend zeer de Gemeente Gods vervolgde, en dezelve verwoestte;
- 14 En *dat* ik in het Jodendom toenam boven velen van mijn ouderdom in mijn geslacht, zijnde overvloedig ijverig voor mijn vaderlijke inzettingen.
- 15 Maar wanneer het Gode behaagd heeft, Die mij van mijner moeders lijf aan afgezonderd heeft, en geroepen door Zijn genade,

- 16 Zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Denzelfen door het Evangelie onder de heidenen zou verkondigen, zo ben ik terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed;
- 17 En ben niet wederom gegaan naar Jeruzalem, tot degenen, die voor mij apostelen waren; maar ik ging henen naar Arabië, en keerde wederom naar Damascus.
- 18 Daarna kwam ik na drie jaren weder te Jeruzalem om Petrus te bezoeken, en ik bleef bij hem vijftien dagen.
- 19 En zag geen ander van de apostelen, dan Jakobus, den broeder des Heeren.
- 20 Hetgeen nu ik u schrijf, ziet, *ik getuig* voor God, dat ik niet lieg!
- 21 Daarna ben ik gekomen in de gewesten van Syrië en van Cilicië.
- 22 En ik was van aangezicht onbekend aan de Gemeenten in Judéa, die in Christus zijn.
- 23 Maar zij hadden alleenlijk gehoord, *dat men zeide*: Degene, die ons eertijds vervolgde, verkondigt nu het geloof, hetwelk hij eertijds verwoestte.
- 24 En zij verheerlijkten God in mij.

De eerste verzen van deze Brief, die gericht is aan gelovigen alleen, **Zie zijlijn 2** zijn al meteen ernstige woorden van de apostel Paulus. Hij laat er geen twijfel over bestaan dat de boodschap, die hij ooit aan de Galaten gepredikt heeft, de enige Bijbelse, de enige Goddelijke, de enige ware en toepasbare boodschap is. Daar gaat dan ook deze hele Brief over, waarvan de strekking teruggevonden wordt in bijna alle nieuwtestamentische Brieven. De gedachte is dat degenen die geloven in de Here Jezus Christus, die door God uit de doden werd opgewekt, op grond daarvan gerechtvaardigd zijn *dóór* en *vóór* God. Dat gelovigen nu alreeds eeuwig leven hebben ontvangen, en dus niet ooit eens ontvangen zullen. Zij maken zelfs nu al deel uit van een andere wereld dan de wereld waarin zij geboren waren.

Wat de Apostel hier uiteenzet in deze Brief, en in al zijn andere Brieven, is dat verwacht mag worden dat degenen die hun vertrouwen en geloof gesteld hebben op de Here Jezus Christus, ook de consequenties daarvan aanvaarden en ook leven in overeenstemming met de dingen waaraan zij deel gekregen hebben. Dat is waar het in het kort om gaat. Heel sterk vereenvoudigd: de gelovige zou niet leven onder de eerste beginselen der wereld, maar onder de heerschappij van de genade en dat blijkt totaal iets anders te zijn. Of nog korter, niet onder de wet leven, maar onder de genade. Dat zijn in wezen niet eens zomaar twee verschillende dingen, het zijn zelfs volledig tegenovergestelde zaken.

* Tenzij anders vermeld, komen de aangehaalde Bijbelteksten uit de Statenvertaling.

Zijlijn 1

Niet een apostel van mensen; geen vertegenwoordiger van een bepaalde richting, denominatie of organisatie. Niet van een oude schepping en zeker niet van het Oude Verbond, maar vertegenwoordiger van Christus Zelf. Tot Paulus werd niet gezegd: je moet je daar melden en dan zul je een opleiding ontvangen. Of dan moet je zorgen dat je daar of daar gekozen wordt. In de hele Bijbel vind je dat niet. Men zou zich alleen overgeven aan de Heer en Hij zal dan Zijn werk doen. Door Zijn Woord en Zijn Geest.

Zijlijn 2

De waarheden over die Nieuwe Schepping zijn niet bestemd voor die oude schepping, maar slechts voor degenen die van die Nieuwe Schepping deel uitmaken. Daarom worden die waarheden overgedragen in de vorm van Brieven met een duidelijke adressering. De boodschap is bestemd voor wie gelooft in de Here Jezus Christus. Op een of andere merkwaardige wijze sluit de Bijbel zich voor een ongelovige. Die leest dan wel iets, en wellicht meer dan één, keer, maar begrijpt niet wat er staat. Voor een gelovige, die niet wenst te leven uit geloof, uit de Nieuwe Mens, gaat die Bijbel ook vanzelf dicht. (1 Korinthe 2)

Zijlijn 3

De adressering is aan "de Gemeenten van Galatië", wellicht de streek in het huidige Turkije. Aan mensen die eerst tot geloof gekomen zijn en zich daarna gevestigd hebben in Galatië, de landstreek waar de Galatiërs geacht werden te wonen. "Galatië" is eigenlijk hetzelfde als "Gallië". Galatiërs zouden we nu Fransen noemen, maar toen heette dat gebied nog niet Frankrijk en woonden er nog geen Franken. Het was Gallië en er woonden Galliërs. Die namen soms dienst in het Romeinse leger. Als die militairen afzwaaiden, dan mochten ze kiezen waar ze zich vestigen wilden in bepaalde streken in het Romeinse Rijk die daarvoor bestemd waren. Kolonies waren dat; zo is bijvoorbeeld Keulen (Cologne) ontstaan.

In diezelfde dagen ontstonden zeker ook gemeenten in Gallië. Daar is historisch bewijs genoeg van. Als we de inhoud van deze Brief bezien, krijgen we niet het idee dat die geschreven zou zijn aan afgezwaaide Romeinse militairen, die tot geloof gekomen waren. En ook niet dat die geschreven zou zijn aan Galliërs, (Kelten) in West-Europa. Wij krijgen namelijk het idee dat deze Brief geschreven werd aan Joden, die, nadat zij tot geloof gekomen waren, vasthielden aan de wet, dan wel aan het Jodendom en het Judaïsme. Dat is de indruk die de Brief geeft. Het maakt niet uit, want de Brief is geschreven aan alle gelovigen van toen tot nu.

Om dat duidelijk te maken valt de Apostel, na het groeten ("Genade zij u en vrede van God den Vader, en onzen Heere Jezus Christus") en het vermelden aan wie de Brief gericht is en wie de afzender is, meteen met de deur in huis. In vers 6 schrijft Paulus:

Galaten 1 : 6

- 6 Ik verwonder mij, dat gij zo haast *wijkende* van dengene, die u in de genade van Christus geroepen heeft, overgebracht wordt tot een ander evangelie;

Paulus verbaast zich erover dat deze Galaten ^{Zie zijlijn 3} in de praktijk het Evangelie zo snel hebben losgelaten. Hoewel zij niet het geloof hebben losgelaten, hebben zij zich toch overgeven aan een leefwijze die in strijd is met de dingen die zij zelf geacht worden te geloven. En dat is nogal inconsequent. De apostel behandelt in heel deze Brief ditzelfde thema, vanuit verschillende gezichtspunten uiteraard.

Het is opmerkelijk dat de Apostel de hele strekking van de Brief in feite al samenvat in vers 4, waar hij zegt dat de Here Jezus Christus Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden, opdat, want er wordt een doel bij vermeld, Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld, en dat in overeenstemming met de wil van onze God en Vader. Dat is precies waar het om gaat, namelijk dat gelovigen in de Here Jezus Christus getrokken worden, dan wel getrokken zijn, uit "deze tegenwoordige boze wereld". Daar gaat het om. Het mag dan zo zijn dat zij in deze oude schepping leven naar de uitwendige mens, naar het lichaam of naar het vlees, en zelfs daar officieel deel van uitmaken, het neemt niet weg dat God de gelovigen ziet als in Christus. Bovendien ziet Hij de gelovigen niet als leden van een oude schepping, maar als eerstelingen van een Nieuwe Schepping, en daarom zelfs als erfgenamen daarvan, op grond van "eerstelingenrecht", eerstgeboorterecht.

Dat brengt de nodige consequenties, om niet te zeggen verplichtingen, met zich mee. "Verplichtingen" is een term die de Galaten zou aanspreken, want blijkbaar kozen zij voor allerlei plichten om die te volbrengen en daaronder te leven en dat is precies wat de Apostel hen kwalijk neemt. Hij zegt: zo zit het niet, daar leven wij niet onder. We hebben als gelovigen weliswaar bepaalde morele verplichtingen tegenover de Heer, maar die verplichtingen houden juist in dat we niet leven naar de beginselen van een oude schepping, maar naar de beginselen van een Nieuwe Schepping. Dáartoe zou God de gelovigen trekken uit deze tegenwoordige boze wereld of "eeuw". In Galaten gaat het om "wet of genade". Of "gevangenschap tegenover vrijheid".

Gevangen onder de wet of vrij in Christus. Als de Apostel in vers 3 zegt "genade zij u en vrede van God", dan zegt hij dus: denk erom, je leeft niet onder het Oude Verbond, maar onder het Nieuwe. God geeft genade en daarmee vrede. Als gelovigen worden wij geacht daaruit te leven, zegt ook vers 4.

Galaten 1 : 4, 5

- 4 Die Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld (*Grieks "aion" = "eeuw"*), naar den wil van onzen God en Vader;
5 Denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.

Het zal duidelijk zijn dat dit nooit een door de mens uitgevonden boodschap kan zijn, want de mens komt nooit verder dan ons voor te houden hoe wij het beste zouden leven in deze tegenwoordige wereld. De Bijbelse boodschap, het Evangelie, houdt daarentegen in dat de Here Jezus Christus zichzelf eens gegeven heeft voor onze zonden, opdat hij "ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld", en dat in overeenstemming "naar de wil van onze God en Vader". Feitelijk is dat het thema van heel deze Brief.

De Here Jezus Christus heeft eens onze zonden gedragen aan het kruis, maar daarover wordt hier in dit vers juist niet gesproken. In met name de hoofdstukken 3, 4 en 5, gaat het over niks anders dan dat de Here Jezus Christus, dan wel God Zelf, ons zou trekken uit deze tegenwoordige wereld. Zodanig, dat wij, hoewel levend in het vlees en nog in dit oude lichaam der zonden, niettemin toch niet verbonden zijn met met "de tegenwoordige boze wereld". Het gaat hier niet om een verplaatsing, maar de vraag is toch: waarheen gaan wij dan als hij ons trekt uit deze tegenwoordige boze wereld of "eeuw"? Naar die toekomstige eeuw, en dat is precies wat de Schrift ons leert, ook op andere plaatsen. De Schrift maakt onderscheid tussen "de tegenwoordige boze eeuw" en "de toekomstige eeuw". (o.a. Markus 10 : 30)

2 Korinthe 4 : 4

- 4 In dewelke **de god dezer eeuw** de zinnen verblind heeft, *namelijk* der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is.

"Uit deze tegenwoordige boze eeuw getrokken worden", betekent onttrokken worden aan de macht van satan. Het woord "eeuw" wordt gebruikt niet ter aanduiding van een bepaalde periode, maar ter aan-

duiding van wat er in die bepaalde periode zo al gebeurt. Hoe de wereld er in die bepaalde periode uitziet. Vandaar dat de vertaling met "wereld" ook goed kan. Niet de wereld als zodanig, maar de wereld in een bepaalde tijd en bepaalde omstandigheden.

De tegenwoordige boze eeuw is "de eeuw" waarvan satan de god is. (Efeze 2 : 2) Daaraan, en dus aan de regering van satan, komt een einde. De bedoeling is dat degenen die gedurende die tegenwoordige boze eeuw leefden, verlost worden en de toekomstige eeuw beërvan. De Bijbelse gedachte is, dat de toekomstige eeuw begonnen is bij de opstanding van de Here Jezus. Dat is het begin van het einde van de tegenwoordige boze eeuw. Nu in onze dagen bestaan beide eeuwen gelijktijdig. Wanneer zal de tegenwoordige boze eeuw definitief beëindigd zijn? In elk geval voor 100% op de Jongste Dag. En voor wat andere omstandigheden betreft, bij de wederkomst van Christus. Maar er is meer. Waar wij oprecht, met heel ons hart, tot geloof in de Here Jezus Christus komen, worden wij wedergeboren. Dan sterven wij voor de oude wereld en ontvangen we Nieuw Leven in die Nieuwe Wereld. Dat is wedergeboorte. Het is overgaan uit de tegenwoordige boze eeuw en ingaan in de toekomstige eeuw. Dan "worden wij getrokken uit deze tegenwoordige eeuw, en gezet in de toekomstige". Op datzelfde moment hebben wij, van Gods standpunt uit bezien, geen rechten meer in deze oude wereld, maar hebben wij het burgerschap ontvangen van een Nieuwe Wereld, een Nieuwe Schepping, "de toekomstige eeuw", kortom het Koninkrijk van Christus. Dan horen wij in een Nieuwe Schepping thuis.

Waar deze Brief over spreekt, is in hoeverre voor die gelovige Galaten, die dus gezet zijn in de toekomstige eeuw, die macht van Christus in hun leven realiteit is. In hoeverre is voor ons als gelovigen die macht van Christus realiteit? Leven wij in de praktijk nog steeds in die tegenwoordige boze eeuw, of leven in die toekomstige eeuw? Wie dienen wij? Waar gaan onze gedachten naar uit? Waar houden we ons mee bezig? Wat is belangrijk in ons leven en wat eventueel niet?

De Heer heeft Zich gegeven voor de zonden, niet der wereld, want daar gaat het niet over, maar voor de zonden van de Gemeente, voor de zonden van gelovige mensen, opdat Hij ons - gelovigen - ook in de praktijk trekken zou uit deze tegenwoordige boze eeuw, zodat wij niet onder de normen en wetten van deze tegenwoordige boze eeuw zouden leven. Zodat wij niet zouden leven naar de eerste beginselen der wereld en niet volgens de filosofie, ijdele verleiding. (Kolossenzen 2 : 8) Zodat we niet ons bezorgd maken over de dag van morgen of

waarmee wij ons voeden of waarmee wij ons zouden kleden of ons schatten zouden verzamelen voor de toekomst. (Mattheüs 6 : 25-34) En dus:

Kolossenzen 3 : 1-3

- 1 Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechter *hand* Gods.
- 2 Bedenkt de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn.
- 3 Want gij zijt gestorven, en uw leven is met Christus verborgen in God.

De gelovige zou leren leven vanuit deze beginselen, die horen bij de toekomstige eeuw. We zijn getrokken uit de tegenwoordige boze eeuw, en gezet in de toekomstige eeuw, om te leven "*tot de heerlijkheid des Vaders*". (Romeinen 6 : 4)

Galaten 1 : 6

- 6 Ik verwonder mij, dat gij zo haast *wijkende* van dengene, die u in de genade van Christus geroepen heeft, overgebracht wordt tot een ander evangelie;

"*Dat gij zo haast van dengene*", is "hard weg loopt bij degene vandaan", "*die u in de genade van Christus geroepen heeft*". Wat dat "*ander evangelie*" betreft, weten wij dat er nogal wat verschillende boodschappen gepredikt worden, die geacht worden allemaal "evangelie" te zijn. Maar wat is dan het echte Evangelie? Waar herken je dat aan? Dat staat hier: aan de prediking van de genade Gods. Die Galaten worden geacht te wijken van de genade waarin zij geroepen zijn. Zij worden vervolgens "*overgebracht*" tot een "*ander evangelie*". Welk het ook is, in werkelijkheid is het géén ander evangelie, want "evangelie" betekent immers een "blijde boodschap" en daar is er maar één van, namelijk die van de genade. Al het andere kan nooit een blijde boodschap zijn. Wij leven, staan zelfs, in het Evangelie. (1 Korinthe 15 : 1) Zodat wat er ook gebeurt, wij altijd reden hebben om blij te zijn. Onze blijdschap komt voort uit de zekerheid van het verzoeningswerk van Christus in het verleden en uit de zekerheid van onze toekomst. Dus: "*Verblijdt u in den Heere te allen tijd; wederom zeg ik: Verblijdt u*". (Filippenzen 4 : 4)

Sommigen die "*in de genade van Christus geroepen*" zijn, die dus door genade behouden zijn, haasten zich van de genade weg, en dat is heel verwonderlijk. Men laat de genade weer los, nadat men eerst uit genade

is zalig geworden. Men wil wel door genade in de hemel komen, maar in de praktijk dikwijls niet dag in, dag uit leven uit genade. En toch is dat de consequentie ervan. Een verbijsterend verschijnsel is, vind ik persoonlijk, dat er zijn die uit genade zalig geworden zijn en daarna de hele omgeving de wet willen opleggen. Dat is zeer inconsequent en zeker niet Bijbels. Men zou dus bij de boodschap moeten blijven, die ons gepredikt is. Namelijk, die van de genade Gods.

Galaten 1 : 7

- 7 Daar er geen ander is; maar er zijn sommigen, die u ontroeren, en het Evangelie van Christus willen verkeren.

Er is maar één Evangelie; er is geen ander. Het *"Evangelie der genade Gods"* (Handelingen 20 : 24) is de enige boodschap waardoor een mens verlost wordt. Daarvan wordt een mens blij en die boodschap geeft hem hoop en kracht in het leven. Het Woord Gods is *"kracht Gods tot zaligheid"*. (Romeinen 1 : 16) In al die andere boodschappen zit misschien enige wijsheid, maar hét Evangelie is het niet. De apostel Paulus zegt daarover: *"Dewelke wel hebben een [schijn] rede van wijsheid [in] eigenwilligen [gods] dienst en nederigheid, en in het lichaam niet te sparen, [doch] zijn niet in enige waarde, [maar] tot verzadiging van het vlees"*. (Kolossenzen 2 : 23)

Er is geen andere Evangelie, *"maar er zijn sommigen, die u ontroeren"*. "Ontroeren" betekent "in beweging brengen". Of: "van uw stuk brengen". Zodat je de basis kwijt bent. Die mensen stonden in de genade, in het Evangelie, in de vrijheid en in het geloof, en toen stonden ze ineens ergens anders. Maar ... als je van de genade afstapt, kom je altijd bij de wet terecht. Of bij eigen werken. Of bij het Oude Verbond. Of bij filosofie van mensen, *"ijdele verleiding"*, *"overlevering der mensen"*. (Kolossenzen 2 : 8) Je komt gewoon terecht onder *"de eerste beginselen der wereld"*. (Galaten 4 : 3) Dat is de oude wereld.

De bedoeling is dat we blijven staan waar we staan. Namelijk in de genade, oftewel in de vrijheid. (Galaten 5 : 1) Maar het probleem is, dat er altijd zijn die proberen zo'n gelovige "in beweging te brengen". Bijvoorbeeld door hun pogingen ze bij de eigen club te trekken. Zo worden mensen "in beweging gebracht". Daarmee *"verkeren"* zij. Zij verdraaien, maken krom. "Verkeren" wil zeggen "verkeerd maken". Zij verkeren het Evangelie van Christus. In de uiterste betekenis van de term is het dus zelfs een omkeren van het Evangelie van Christus. Dat is wat in de praktijk gebeurt. Altijd wat anders. En dan doet de Apostel een heel kernachtige uitspraak.

Galaten 1 : 8, 9

- 8 Doch al ware het ook, dat wij, of een engel uit den hemel u een evangelie verkondigde, buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt.
- 9 Gelijk wij te voren gezegd hebben, zo zeg ik ook nu wederom: Indien u iemand een evangelie verkondigt, buiten hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt.

Paulus herhaalt in vers 9 meteen wat hij zojuist gezegd had, zo belangrijk is de kwestie. Hieruit blijkt ook dat Paulus later geen ander Evangelie predikte, zoals sommigen beweren. Want dan zou hij hier zichzelf vervloekt hebben. In het geval dat een engel uit de hemel een ander Evangelie verkondigt, dan wordt die engel uit de hemel vervloekt, want satan is nog steeds *"den overste van de macht der lucht"*. (Efeze 2 : 2) Uit het verband blijkt dat het over de hemelse dingen gaat. Van satan staat, dat hij zich voordoet "als engel des lichts". (2 Korinthe 11 : 12) Er zijn mensen die bij hoog en laag volhouden, dat aan hen een engel is verschenen, die hen een boodschap van de Here Jezus Zelf heeft doorgegeven. Maar dan blijkt het een boodschap te zijn die anders is dan wat de Schrift leert. Toch geloven zij die engel en niet de Schrift.

De kans dat het echt een engel was, is maar zeer gering. Persoonlijk hou ik het liever bij eigen fantasie of verbeelding of zelfs leugens. Maar het is niet denkbeeldig dat echt een engel verscheen. Maar dan was het niet een engel van Christus. Dan was het een engel van satan vanzelfsprekend, want die bestaan.

Galaten 1 : 10

- 10 Want predik ik nu de mensen, of God? Of zoek ik mensen te behagen? Want indien ik nog mensen behaagde, zo ware ik geen dienstknecht van Christus.

De boodschap van Paulus is niet "naar de mens". Het aardige van de prediking van het Evangelie is, vind ik persoonlijk, dat het een boodschap is die niet tot doel heeft mensen te behagen. In tegenstelling tot al het andere. Zodat men zich bij de prediking van het Evangelie ook niet hoeft af te vragen of de mensen het wel mooi vonden of niet. Er is namelijk geen andere boodschap. Zodat je je ook niet af hoeft te vragen: moet ik soms wat anders leren? Moet ik die mensen wat anders vertellen? Er is helemaal niks anders! Dat de boodschap de mensen niet behaagt, is niet zo gek. Toen de Heer aan de mens verscheen, in de wereld kwam, heeft *"de wereld Hem niet gekend"*. Toen Hij tot het

Zijne kwam, "hebben de Zijnen Hem ook niet aangenomen". (Johannes 1 : 10, 11) Zodat we bij de prediking van het Evangelie in goed gezelschap zijn.

Het Evangelie is een boodschap die de mens van nature niet zal aanspreken, omdat het niet is wat hij zoekt. Dat is het probleem. De mens zoekt voor zichzelf iets wat hem kan verbeteren, kan opbouwen en misschien enigszins kan verheffen. Maar zoiets reikt de Bijbel ons niet aan. In de praktijk zelfs volstrekt het tegendeel. Wat de Schrift ons aanreikt, is dat wij getrokken worden uit "deze tegenwoordige boze wereld", of getrokken worden "uit de duisternis en gezet worden in het licht". (Kolossenzen 1 : 13) Overgezet worden uit de dood in het leven. Wij worden zelfs van de aarde gezet in de hemel. Al staat dat niet in deze Galaten-brief, maar wel in Filippenzen, Kolossenzen en Hebreeënen. Dat is geen boodschap om mensen te behagen, want het gaat zelfs tegen de menselijke natuur in. Wij als gelovigen worden geacht in de allereerste plaats te leren verstaan dat wij voor God, naar de oude mens, geen enkel bestaansrecht meer hebben, omdat wij nou eenmaal gestorven zijn. Want één is voor allen gestorven en dus zijn allen gestorven. (2 Korinthe 5 : 15) De Galaten-brief zegt het kernachtig aan het einde van de Brief, in 6 : 14.

Galaten 1 : 10 wijst erop dat de prediking van het Evangelie in de eerste plaats behoort te gebeuren om Christus te dienen. Ik geloof dat een van de fouten die gemaakt worden, die wij misschien ook maken, is dat wij denken dat het Evangelie voor - of naar - de mens is. Of dat wij het Evangelie prediken uit liefde voor de mens, uit liefde voor de zondaar. Dat is op zich niet verkeerd, maar het zou niet het echte motief zijn voor de prediking van het Evangelie. Want als dat het geval is, dan is de kans groot dat het Evangelie aan de mens wordt aangepast en aantrekkelijk wordt gemaakt, zodanig dat hij het wat makkelijker zal aanvaarden. Paulus zet in de tweede Korinthe-brief, uitgebreid uiteenzet dat dit nou net niet de bedoeling is. Dat het Woord van God niet vervalst - of verdund - zou moeten worden, niet aantrekkelijk gemaakt zou moeten worden, maar dat de volle Bijbelse boodschap gepredikt zou worden. De volledige Bijbelse boodschap zou gepredikt worden, ook aan die Korintheïers, namelijk dat de oude schepping, de oude mens, de oude wereld, voor God niet telt, omdat God daar al lang mee heeft afgerekend. Die valt dus ook niet te verbeteren. Die zal weggedaan worden, definitief, maar officieel en juridisch is het oordeel over die oude wereld al lang geweest. Wie die oude mens niet wil opgeven, die heeft aan het eeuwig leven in de praktijk heel weinig.

1 Thessalonicenzen 2 : 4, 5

- 4 Maar, gelijk wij van God beproefd zijn geweest, dat ons het Evangelie zou toebetrouwd worden, also spreken wij, niet als mensen behagende, maar Gode, Die onze harten beproeft.
- 5 Want wij hebben nooit met pluimstrijkende woorden omgegaan, gelijk gij weet, noch met enig bedeksel van gierigheid; God is getuige!
- 6 Noch zoekende eer uit mensen, noch van u, noch van anderen; hoewel wij u tot last konden zijn als Christus' apostelen;

Men zou het Evangelie moeten prediken in het bewustzijn van de aanwezigheid van God en de aanwezigheid van Christus Zelf. Daarmee behagen wij God. Hij beproeft ons of wij dit ook echt doen, staat hier.

Galaten 1 : 11, 12

- 11 Maar ik maak u bekend, broeders, dat het Evangelie, hetwelk van mij verkondigd is, niet is naar den mens.
- 12 Want ik heb ook hetzelfde niet van een mens ontvangen, noch geleerd, maar door de openbaring van Jezus Christus.

Het Evangelie is een boodschap die aan de mens gegeven wordt, maar niet specifiek op die oude, natuurlijke, zondige mens gericht is. Hij komt ook niet bij de mens vandaan. De apostel Paulus kon dat als een van de weinigen zo zeggen. Hij zegt niet, de Here Jezus Christus heeft mij dit verteld of bekend gemaakt, maar: ik heb deze dingen ontvangen "*door de openbaring van Jezus Christus*". Ik bedoel niet dat de Heer aan hem verscheen op de weg naar Damascus.

De "*openbaring van Jezus Christus*" (Openbaring 1 : 1) als zodanig vindt pas ten volle plaats straks in zijn wederkomst, maar bij uitzondering heeft Hij zich geopenbaard aan de apostel Paulus. Zodanig dat hij min of meer in één klap op de hoogte gesteld werd van Gods werk aan de Gemeente in onze dagen, waarin Christus verborgen is, waarin zijn Koninkrijk verborgen is, kortom, Zijn werk in onze dagen waarin de Gemeente, een verzameling van gelovigen, bijeengebracht wordt. Dat is het thema waar de Apostel over spreekt. Hij gaat er in vers 12 niet meteen op in, maar een paar verzen verder wel, dus ik schuif het ook nog maar even vooruit. De gedachte van vers 12 is dat hij dat Evangelie in ieder geval niet ontvangen heeft van een mens en ook niet van een mens geleerd heeft en dat legt hij dan uit in vers 13.

Galaten 1 : 13

13 Want gij hebt mijn omgang gehoord, die eertijds in het Jodendom was, dat ik uitnemend zeer de Gemeente Gods vervolgde, en dezelve verwoestte;

Met andere woorden: door wat hij meegekregen had, van jongs af aan, werd hij niet bepaald een waardig lid van de Gemeente, en zeker geen voorvanger laat staan een apostel. Integendeel, hij werd een vervolger van de Gemeente, en op buitensporige wijze zelfs. Dat zegt hij zelf: *"dat ik uitnemend zeer de Gemeente Gods vervolgde"*. Wat hij hiermee al naar voren brengt, is dat het Jodendom tot vijandschap jegens Christus leidt. Maar wat is het kenmerk van het Jodendom? Het leven onder de wet. Door daaronder te leven komt men niet tot de Here Jezus Christus. Het leidt zelfs tot vervolging van Christenen. Hoewel wij regelmatig geconfronteerd worden met het feit dat jodenvervolging van Christenen komt, blijkt uit de Bijbelse geschiedenis dat christenvervolging is uitgevonden door Joden. Ik stel het alleen maar vast en de Apostel doet dat ook.

Galaten 1 : 14

14 En *dat* ik in het Jodendom toenam boven velen van mijn ouderdom in mijn geslacht, zijnde overvloedig ijverig voor mijn vaderlijke inzetten.

Daarom, en daardoor, vervolgde hij juist de Gemeente, die het Lichaam van Christus is. Door zijn opvoeding, zijn opleiding, was hij in ieder geval overijverig en werd hij een van de grote mannen binnen het Jodendom. Op betrekkelijk jonge leeftijd had hij het al zo ver geschopt, dat hij met mandaten van de hogepriester, die van het Oude Verbond welteverstaan, Joden vervolgden, die tot geloof waren gekomen in de Here Jezus Christus. Hij stond dus precies aan de verkeerde kant en dat stelde hij zelf vast. Evenals dit:

Galaten 1 : 15, 16

15 Maar wanneer het Gode behaagd heeft, Die mij van mijner moeders lijf aan afgezonderd heeft, en geroepen door Zijn genade,
16 Zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Denzelven door het Evangelie onder de heidenen zou verkondigen, zo ben ik terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed;

Die eerste twee zinnen spreken over hoe hij gegrepen werd op de weg naar Damascus, (Handelingen 9 en 22) maar daar ging het dus

eigenlijk niet over. Het gaat over wat er daarna gebeurde. De Apostel had daarna raad nodig. Voor die raad is hij *"niet te rade gegaan bij vlees en bloed"*, zodat hij zijn raad niet ontvangen heeft van een mens. De boodschap, die hij vervolgens predikte, was niet afkomstig van mensen. Wat hem betrof in elk geval niet, want hij had hem ontvangen *"door de openbaring van Jezus Christus"*.

Paulus zegt in vers 15: *"Die mij van mijner moeders lijf aan afgezonderd heeft, en geroepen door zijn genade"*. Een merkwaardige uitspraak, want in de eerste plaats leren wij in de Schrift niet dat God een mens verkiest vanaf zijn geboorte. Dat is hoogst uitzonderlijk. Waarna de volgende vraag is: waarom heeft God hem dan zo lang z'n gang laten gaan binnen dat Jodendom? Waarom heeft God niet gezorgd dat hij meteen geboren werd in een gezin waar ze op de Messias wachtten, of eventueel in een gezin waarin ze in de Here Jezus geloofden. Dat is allemaal niet gebeurd. Hij heeft geen Christelijke opvoeding gehad. Wel een Joodse opvoeding, die hem niet bracht tot Christus, maar die hem zelfs maakte tot een vervolger van de Gemeente. Waarom heeft God hem zo'n lange tijd laten lopen? Dat is toch gewoon opdat de man zou leren waar de wet toe zou leiden en waar een leven onder de wet toe leidt, zodat als er dan al iemand is die zegt dat we niet onder de wet zouden leven, dan is het met name de apostel Paulus, want die weet er alles van. Als geen ander had hij recht van spreken. Wat de andere apostelen niet was overkomen, maar Paulus wel, was dat hij een actieve tegenstander en vijand was van Christus en dus van het Christendom. Hij wist waar de wet toe leidde, tot ongeloof en zelfs tot zeer actief ongeloof, tot vijandschap. Dat is ook de reden waarom hij later de apostel Petrus berispt, toen die enige neiging vertoonde om toch maar weer volgens de wet te gaan leven. (Galaten 2 vanaf vers 11) Paulus berispt Petrus, omdat hij weet waar onder de wet leven toe leidt. Bovendien wist Paulus dat *"het Gode behaagd heeft"* om hem af te zonderen en te roepen *"door Zijn genade"* en niet door het Jodendom.

De Apostel werd, toen hij geroepen werd op de weg naar Damascus, blind en als je dat ook geestelijk interpreteert, dan wist hij toen dus helemaal niet meer waar hij was en waar hij stond. Paulus zegt dan dat het de bedoeling was dat hij die dingen zou ontvangen door de openbaring van Jezus Christus. Het was de bedoeling dat God Zijn Zoon in hem zou openbaren. Daarna was het de bedoeling, vers 16, dat Paulus die Zoon, Christus, door het Evangelie onder de heidenen zou verkondigen. Maar hij kende die Zoon niet, hij vervolgde Hem zelfs. Maar aangezien het de bedoeling was dat hij die Zoon zou

prediken onder de heidenen, moest die Zoon zich eerst aan hem openbaren. En dat is ook wat daadwerkelijk gebeurd is.

Het Jodendom kon hem niet het op het goede spoor zetten. Dat had men ook niet gewild, want Saulus stond immers bekend als een vervolger van de Gemeente. Dat wisten de discipelen, de gelovigen in Jeruzalem, ook. Zij konden hem evenmin op een goed spoor zetten. Bij "vlees en bloed" kon hij dus niet "te rade gaan". De Heer Zelf moest zich daarom aan hem openbaren en daar heeft Paulus het op aangelegd.

Galaten 1 : 17

17 En ben niet wederom gegaan naar Jeruzalem, tot degenen, die voor mij apostelen waren; maar ik ging henen naar Arabië, en keerde wederom naar Damascus.

Hij ging niet wederom naar Jeruzalem, waar hij, met de papieren van de hogepriester, vandaan kwam. Hij ging niet terug naar Jeruzalem, tot degenen die vóór hem apostelen waren, maar heeft kennelijk wel overwogen zich te laten informeren door de apostelen in Jeruzalem. In plaats daarvan ging hij naar Arabië om "raad", officieel de uitspraak van een rechtbank, van een rechter, te verkrijgen. De "raad" is de uitspraak die de raad doet. Dat is een wettige aangelegenheid. Dus hij zocht de wet, hij zocht het recht namelijk. Hij wilde weten hoe het nou werkelijk in elkaar zat, en wat nou wel recht is en wat niet. Hij zocht een rechter die uitspraak kon doen. Maar die was er niet een van vlees en bloed. Als je de wet zoekt, het recht zoekt, dan zoek je degene die de wet gegeven heeft. Dat is God Zelf, de Geest, want dat staat tegenover "vlees en bloed". Dat Paulus bij God te rade ging, staat er niet expliciet, maar wordt geïmpliceerd. Dat hij bij de Geest te rade ging, staat er ook niet expliciet, maar wordt evenzo geïmpliceerd. Het is af te leiden uit wat hij zegt.

Paulus is in Arabië geweest om daar God te ontmoeten. **Zie zijlijn 4** Waarom ging hij voor dat doel naar Arabië? Omdat daar de wet gegeven was. We komen er nog op terug bij Galaten 4 vanaf vers 20, waar in vers 25 "Arabië" ook genoemd wordt en zo komt het woord twee keer voor in het Nieuwe Testament. Volgens de Galaten-brief is Arabië het gebied waarin de berg Sinaï ligt. Paulus zocht de Heer, en dus meldde hij zich op de plaats, waar God oorspronkelijk de wet aan Israël gegeven had. Mozes werd speciaal naar de berg Sinaï (ook "Horeb" genoemd) geroepen. Hij verbleef daar 40 dagen. Elia is daar later net zo goed geweest, ook 40 dagen. (1 Koningen 19 : 8-18) Op

precies dezelfde plek verscheen de Heer ook aan hem. **Zie zijlijn 5** De derde die daar geweest is, om precies dezelfde reden, maar dat kan ik niet echt bewijzen, maar ik denk dat, was de Here Jezus Zelf. Hij was in een woestijn, op een berg. (Mattheüs 4) Wat hij daar deed weten we niet. We weten alleen dat hij daar veertig dagen en nachten was, en daarna werd hij verzocht. De Here Jezus moet op diezelfde berg geweest zijn om precies dezelfde reden namelijk, om daar God, Zijn Hemelse Vader, te ontmoeten, opdat die zich aan Hem zou openbaren. Daarna kwam de verzoeking, want zo gaat het altijd. Dan komt de tegenstander. Het lijkt mij dat Saulus van Tarsen de vierde was uit de reeks, die dit deed, vóór aanvang van zijn werk.

Mozes en Elia, nog onder het Oude Verbond, werden op de berg Sinaï bekend gemaakt met het Nieuwe Verbond, dat in de toekomst zou komen. De Here Jezus zou de Middelaar van het Nieuwe Verbond zijn en Hij heeft dus die dingen moeten leren verstaan. De apostel Paulus moest uitgebreid die dingen prediken, hij heeft ze ook moeten leren verstaan en dat ging op deze bijzondere wijze.

Paulus heeft daar het een en ander gezien, wat dan vervolgens de basis is voor zijn prediking, zoals we die ook in zijn Brieven verder tegenkomen. Dat betekent dus dat hij daar "Gemeentelijke waarheid", heeft ontvangen. Kennis van zaken, die in het Oude Testament, niet expliciet bekend gemaakt werd. Zaken die verband houden met de periode uit de heilsgeschiedenis, die gelegen is tussen de eerste komst van Christus, en zijn wederkomst. Want al wat er zou gebeuren tussen de dood en opstanding van de Here Jezus en Zijn wederkomst in heerlijkheid, was in het Oude Testament verborgen. Dat betekent dat ze daarin juist wel te vinden zijn, maar ze waren verborgen. Daar kun je het vinden, alleen is de vraag hoe? Iemand zal je toch een keer op dat spoor moeten zetten en daarvoor de ogen moeten openen. Dat de ogen van de apostel Paulus open gegaan zijn via wat hij op de Sinaï gezien heeft, lijkt mij een duidelijke zaak. Paulus heeft aldaar het Nieuwe Verbond gezien en dat is precies wat hij vervolgens begint te prediken.

Hij heeft die dingen dus geleerd en uit de rest van de geschiedenis blijkt dat hij na deze ervaring terugkeerde naar Damascus, "als vele dagen verlopen waren". (Handelingen 9 : 23) Vervolgens ging hij naar Syrië en Cilicië en uiteindelijk naar Tarsen. Terug naar huis om al zijn huiswerk opnieuw te maken. Daar werd hij later opgehaald door ene Jozef, Barnabas namelijk. (Handelingen 4 : 36) In Damascus kreeg Paulus problemen, waardoor hij moest vluchten. Dat vinden we ook in Galaten 1, want daarna, staat er in vers 18:

Zijlijn 4

In 2 Korinthe 12 zegt de apostel Paulus: "Ik ken een mens in Christus, voor veertien jaren (of het [geschied zij] in het lichaam, weet ik niet, of buiten het lichaam, weet ik niet, God weet het), dat de zodanige opgetrokken is geweest tot in **den derden hemel**". Dat zijn woorden met dezelfde strekking als van Galaten 1. De Apostel schrijft aan de Korinthiërs dat de boodschap die hij ontvangen heeft niet is van de mens, maar van God Zelf. Hij ontleent daar zijn autoriteit aan.

Zijlijn 5

Toen Mozes op die berg was, om de Heer te ontmoeten, was er onweder, hagel, bliksem, vuur, de berg schudde. (Exodus 19 : 18) Maar toen Elia er was, toen was er ook onweder, maar de Heer was daarin niet. "In het suizen van een zachte stilte", dus toen er helemaal niets te horen was, verscheen de Heer aan Elia. Dat is de uitbeelding van het Nieuwe Verbond, waarin de Heer zich, althans aanvankelijk, zou verbergen, maar waarin Hij zeker geen oordeel zou brengen over de mens. De herrie, en al die fenomenen, die waargenomen werden toen Mozes daar was, waren een beeld van het Oude Verbond.

Galaten 1 : 18-20

18 Daarna kwam ik na drie jaren weder te Jeruzalem om Petrus te bezoeken, en ik bleef bij hem vijftien dagen.

19 En zag geen ander van de apostelen, dan Jakobus, den broeder des Heeren.

20 Hetgeen nu ik u schrijf, ziet, *ik getuig* voor God, dat ik niet lieg!

In de Bijbel wordt inclusief gerekend, want bij ons is het gewoon veertien dagen, twee weken. Na twee jaren, in het derde jaar, komt hij in Jeruzalem, en na twee weken, dus in de derde week, verdwijnt hij weer uit Jeruzalem. Voor wie oog heeft voor de typologie, moet dat wel wat zeggen. Hij ging uit Jeruzalem en kwam na "twee" weer terug. Hij kwam bij de discipelen en na "twee" ging hij er weer vandaan. In beide gevallen is het de uitdrukking van onze tegenwoordige bedeling, de periode namelijk tussen de eerste komst van Christus en zijn wederkomst, een periode van "2000".

Paulus was bij Petrus in huis en zegt: *"ik zag geen ander van de apostelen, dan Jakobus"*, maar dat was niet een van de twaalven, en dat zegt hij er dus ook bij, het was namelijk *"de broeder des Heeren"*. Deze Jakobus, de halfbroer van de Here Jezus, de tweede zoon van Maria, de eerste lieflijke zoon van Jozef, aan wie de Heer verschenen is ná Zijn opstanding, hoewel dat alleen maar vermeld wordt in 1 Korinthe 15 : 7, schreef de Jakobus-brief. Op grond van zijn afstamming, was hij bij het verdwijnen (hemelvaart) van de Here Jezus op aarde de rechthebbende op de troon van David. Als in die dagen men in Judea tot het herstel van het huis van David zou zijn gekomen, zou deze Jakobus op de troon van David terecht zijn gekomen. Misschien is dat de verklaring waarom Jakobus, die pas tot bekering, of tot geloof, kwam ná de opstanding van de Here Jezus, binnen de kortste keren fungeert als de grote voorganger van de Gemeente in Jeruzalem. Want voor zover die Gemeente in Jeruzalem eigenlijk het begin is van het Koninkrijk van Christus, is bij afwezigheid van de Christus zelf, Jakobus, de waarnemer op de troon.

Wat Paulus schrijft, komt overeen met Handelingen en dat is niet door Paulus, maar vermoedelijk door Lukas geschreven. Daar lezen we precies hetzelfde, namelijk dat hij bij de apostelen niet terecht kon, maar dat hij daar geïntroduceerd werd door Barnabas.

Galaten 1 : 21

21 Daarna ben ik gekomen in de gewesten van Syrië en van Cilicië.

Dat is naar het noorden, naar Syrië, waarvan Damascus van oudsher de hoofdstad was. Cilicië is dan de hoek om, meer naar het westen, en zo kwam de Apostel in het gebied waar hij oorspronkelijk vandaan kwam, namelijk in Tarsen, want dat lag daar. Precies zo staat het in:

Handelingen 9 : 27-30

27 Maar Barnabas, hem tot zich nemende, leidde *hem* tot de apostelen, en verhaalde hun, hoe hij op den weg den Heere gezien had, en dat Hij tot hem gesproken had; en hoe hij te Damaskus vrijmoediglijk gesproken had in den Naam van Jezus.

28 En hij was met hen ingaande en uitgaande te Jeruzalem;

29 En vrijmoediglijk sprekende in den Naam van den Heere Jezus, sprak hij ook, en handelde tegen de Griekse Joden; maar deze trachtten hem te doden.

30 Doch de broeders, dit verstaande geleidden hem tot Cesaréa, en zonden hem af naar Tarsen.

Paulus, *"vrijmoediglijk sprekende in de naam van de Heere Jezus"*, sprak in de tijd dat hij in Jeruzalem was niet in de Christengemeente onder leiding van Jakobus, maar onder de Joden. Niet eens tot de Hebreeuws sprekende Joden, maar tot de Grieks sprekende Joden, in de Griekse synagogen. Maar ze trachtten hem te doden, want daar was ook geen belangstelling voor zijn boodschap. De *"broeders"* begrepen wat er aan de hand was en brachten hem naar Cesaréa, dus naar het noorden, *"en zonden hem af naar Tarsen"*.

Paulus keerde dus uiteindelijk onverrichter zaken terug, niet naar, maar vanuit Jeruzalem, naar zijn moeder, zeg ik altijd. Naar Tarsen, terug naar huis. Wat hij daar gedaan heeft, laat zich raden. De Schrift onderzoeken uiteraard, want daar gaat het om. Verder horen we voorlopig niks over deze Saulus. Hij komt pas veel later weer ten tonele, want het verhaal in Handelingen gaat gewoon verder met Petrus.

Later is het deze zelfde Barnabas, die Paulus geïntroduceerd had bij enige van de apostelen in Jeruzalem, die Paulus van huis haalt en hem meeneemt op zijn zendingsreis, de zendingsreis van Barnabas. Wij noemen dat *"de eerste zendingsreis van Paulus"*, maar strikt genomen was het de zendingsreis van Barnabas, waarbij Paulus meeging.

Galaten 1 : 22-24

22 En ik was van aangezicht onbekend aan de Gemeenten in Judéa, die in Christus zijn.

- 23 Maar zij hadden alleenlijk gehoord, dat men zeide: Degene, die ons eertijds vervolgte, verkondigt nu het geloof, hetwelk hij eertijds verwoestte.
- 24 En zij verheerlijkten God in mij.

Hij was van gedaante onbekend bij de gelovigen in Judea en dus ook in Jeruzalem. Zij hadden Saulus nooit gezien. In ieder geval niet in de Gemeente. Ze kenden hem dus niet als zodanig. Ze hadden alleen gehoord dat de man die hun eertijds vervolgte, inmiddels het geloof verkondigt dat hij eertijds verwoeste. Ze wisten er dus wel van en daardoor “verheerlijkten zij God in mij”, staat er. Want het is tot eer van God dat deze man, Paulus, tot geloof gekomen was en de boodschap predikte die hij eerst verwoeste en vervolgte.

Waarom vertelt de Apostel dat hier allemaal in Galaten 1? Om te laten zien dat de boodschap die hij predikt niet afkomstig is van mensen, maar van God Zelf. En dat hij in zijn bediening ook volstrekt onafhankelijk is van welk mens dan ook, van welke apostel dan ook, van welke Gemeente dan ook, van welke theologie dan ook. En zo is het ook altijd gebleven.

2. Galaten 2

Galaten 2 : 1-21

- 1 Daarna ben ik, na veertien jaren, wederom naar Jeruzalem opgegaan met Barnabas, ook Titus medegenomen hebbende.
- 2 En ik ging op door een openbaring, en stelde hun het Evangelie voor, dat ik predik onder de heidenen; en in het bijzonder aan degenen, die in achting waren, opdat ik niet enigszins tevergeefs zou lopen of gelopen hebben.
- 3 Maar ook Titus, die met mij was, een Griek zijnde, werd niet genoodzaakt zich te laten besnijden.
- 4 En *dat* om der ingekropen valse broederen wil, die van bezijden ingekomen waren, om te verspieden onze vrijheid, die wij in Christus Jezus hebben, opdat zij ons zouden tot dienstbaarheid brengen.
- 5 Denwelken wij ook niet voor een uur hebben geweken met onderwerping, opdat de waarheid van het Evangelie bij u zou verblijven.
- 6 En van degenen, die geacht waren, wat te zijn, hoedanigen zij eertijds waren, verschilt mij niet; God neemt den persoon des mensen niet aan; want die geacht waren, hebben mij niets toegebracht.
- 7 Maar daarentegen, als zij zagen, dat aan mij het Evangelie der voorhuid toebetrouwd was, gelijk aan Petrus *dat* der besnijdenis;
- 8 (Want Die in Petrus krachtelijk wrocht tot het apostelschap der besnijdenis, Die wrocht ook krachtelijk in mij onder de heidenen);
- 9 En als Jakobus, en Cefas, en Johannes, die geacht waren pilaren te zijn, de genade, die mij gegeven was, bekenden, gaven zij mij en Barnabas de rechter *hand* der gemeenschap, opdat wij tot de heidenen, en zij tot de besnijdenis *zouden gaan*;
- 10 Alleenlijk, dat wij den armen zouden gedenken; hetwelk zelf ik ook benaarstigd heb te doen.
- 11 En toen Petrus te Antiochië gekomen was, wederstond ik hem in het aangezicht, omdat hij te bestraffen was.
- 12 Want eer sommigen van Jakobus gekomen waren, at hij mede met de heidenen; maar toen zij gekomen waren, onttrok hij *zich* en scheidde zichzelven af, vrezende degenen, die uit de besnijdenis waren.
- 13 En ook de andere Joden veinsden met hem; also dat ook Barnabas mede afgetrokken werd door hun veinzing.

- 14 Maar als ik zag, dat zij niet recht wandelden naar de waarheid van het Evangelie, zeide ik tot Petrus in aller tegenwoordigheid: Indien gij, die een Jood zijt, naar heidense wijze leeft, en niet naar Joodse wijze, waarom noodzaakt gij de heidenen naar de Joodse wijze te leven?
- 15 Wij zijn van nature Joden, en niet zondaars uit de heidenen;
- 16 *Doch* wetende, dat de mens niet gerechtvaardigd wordt uit de werken der wet, maar door het geloof van Jezus Christus, zo hebben wij ook in Christus Jezus geloofd, opdat wij zouden gerechtvaardigd worden uit het geloof van Christus, en niet uit de werken der wet; daarom dat uit de werken der wet geen vlees zal gerechtvaardigd worden.
- 17 Maar indien wij, die in Christus zoeken gerechtvaardigd te worden, ook zelven zondaars bevonden worden, is dan Christus een dienaar der zonde? Dat zij verre.
- 18 Want indien ik, hetgeen ik afgebroken heb, datzelve wederom opbouw, zo stel ik mijzelf tot een overtreder.
- 19 Want ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zou.
- 20 Ik ben met Christus gekruist; en ik leef, *doch* niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft, en Zichzelf voor mij overgegeven heeft.
- 21 Ik doe de genade Gods niet te niet; want indien de rechtvaardigheid door de wet is, zo is dan Christus tevergeefs gestorven.

Paulus wordt later van huis opgehaald door Jozef Barnabas en meegenomen naar Antiochië en van daar uit ging hij mee op zendingsreis. Eerst naar Cyprus, want daar kwam Barnabas vandaan. Daarna is de Apostel opnieuw, maar dan zelf, op zendingsreis gegaan. Onderweg pikt hij Timótheüs en Titus op. Zo passeren niet 15 of 14 dagen, maar 14 jaar. Dat is hetzelfde "plaatje" nog een keer; 2 x 7 is een dubbelheid, ook een 2 dus.

Galaten 2 : 1

- 1 Daarna ben ik, **na** veertien jaren, wederom naar Jeruzalem opgegaan met Barnabas, ook Titus medegenomen hebbende.

Let op het dubbele "na". Nadat de Heer 14 jaar lang Zijn weg gegaan was met de apostel Paulus, los van mensen en volstrekt buiten Jeruzalem, ging hij "*wederom naar Jeruzalem*". De Barnabas van 14 jaar eerder was daar bij en ook Titus, de Griek.

Galaten 2 : 2

- 2 En ik ging op door een openbaring, en stelde hun het Evangelie voor, dat ik predik onder de heidenen; en in het bijzonder aan degenen, die in achtung waren, opdat ik niet enigszins tevergeefs zou lopen of gelopen hebben.

"En ik ging op door een openbaring" wil zeggen dat de Heer hem gezegd heeft, op een of andere wijze, dat hij dat moest doen. Als Paulus dat hier zo zegt, betekent dit dat hij anders zeker niet naar Jeruzalem gegaan zou zijn. Daar had hij immers eerder de Gemeente vervolgd en was hij feitelijk nergens welkom. Niet bij de Hebreeuws-Joodse gemeenten, niet bij de Grieks-Joodse gemeenten en zeker ook niet bij de Christelijke gemeenten in Jeruzalem. Deze geschiedenis vinden wij ook in Handelingen 15, dat de achtergrond vormt van Galaten 2. Het ging daar over de kwestie van de besnijdenis. ([Zie studie 75 "Handelingen"](#))

De Apostel ging naar Jeruzalem en bracht verslag uit van zijn bediening aan wat ik dan maar noem de ouderlingen, de leidinggevende broeders, de apostelen dus. Dat staat ook in Handelingen 15 : 4. In vers 5 staat dat sommigen van de sekte der Farizeeën, die gelovig zijn geworden, maar Farizeeën zijn gebleven, (dat was niet de bedoeling natuurlijk), zeggen dat men hen moet besnijden en daarnaast gebieden moet de wet van Mozes te onderhouden. De apostelen en de ouderlingen vergaderden tezamen om aandacht te geven aan deze zaak en daarover "geschiedde grote twisting", zegt vers 7. En dan weer naar:

Galaten 2 : 3-5

- 3 Maar ook Titus, die met mij was, een Griek zijnde, werd niet genoodzaakt zich te laten besnijden.
- 4 En *dat* om der ingekropen valse broederen wil, die van bezijden ingekomen waren, om te verspieden onze vrijheid, die wij in Christus Jezus hebben, opdat zij ons zouden tot dienstbaarheid brengen.
- 5 Denwelken wij ook niet voor een uur hebben geweken met onderwerping, opdat de waarheid van het Evangelie bij u zou verblijven.

Er waren er die vonden dat die besnijdenis moest, maar aan Titus werd dat niet opgelegd. Die "*valse broederen*" zijn sommigen van de sekte der Farizeeën. Ze waren valse broeders, omdat ze als gelovigen nog steeds onder de Joodse wet leefden en dat volgens de zeer strikte interpretatie van de Farizeeën. Maar Paulus en Barnabas hebben zich

op geen enkele wijze en op geen enkel moment onderworpen aan deze valse broeders en dus ook niet aan de leer die zegt dat een gelovige besneden moet worden. Paulus zegt: *“Wij hebben dat niet gedaan opdat de waarheid van het Evangelie bij u zou verblijven”* (= blijven). De *“waarheid van het Evangelie”* is dat de mens gerechtvaardigd wordt door geloof alleen en niet door de besnijdenis. God rekent geloof tot gerechtigheid en dát is het Evangelie.

Galaten 2 : 6

- 6 En van degenen, die geacht waren, wat te zijn, hoedanigen zij eertijds waren, verschilt mij niet; God neemt den persoon des mensen niet aan; want die geacht waren, hebben mij niets toegebracht.

Hier bevestigt Paulus de gedachte dat hij inderdaad op geen enkele wijze iets had ontvangen van deze discipelen of apostelen in Jeruzalem. Hij ging zelfs volstrekt daar buitenom. Hij ontkent niet dat die discipelen of apostelen in Jeruzalem terecht *“geacht waren”*. Hij ontkent niet dat zij ook eertijds wat waren, omdat zij met de Here Jezus samen hadden opgetrokken tijdens zijn bediening, maar wie of wat ze zijn, zegt Paulus, maakt niets uit, want God neemt *“de persoon”*, namelijk *“de buitenkant”* niet aan. Ook de Apostel neemt de buitenkant van de mensen niet aan, want het gaat om leerstellige Bijbelse waarheden en dat heeft op zich niets van doen met wie die mensen zijn, die het daar wel of niet mee eens zijn.

“Degenen die geacht waren”, Petrus, Jakobus en alle andere apostelen stemden uiteindelijk in met de bediening en de prediking van de apostel Paulus en dus ook met de inhoud van zijn prediking. Dat vinden we hier in Galaten 2 en ook in Handelingen 15.

Galaten 2 : 7

- 7 Maar daarentegen, als zij zagen, dat aan mij het Evangelie der voorhuid toebetrouwd was, gelijk aan Petrus *dat* der besnijdenis;

Ze kwamen tot verdeling van het gebied waarin zij het Evangelie zouden brengen. Paulus werd in het bijzonder gezonden om het Evangelie te brengen aan de *“voorhuid”*, namelijk aan de heidenen. Petrus had in het bijzonder een bediening voor de Joden. Het gaat hierbij niet om een verschil, maar om een overeenkomst, want ze predikten allebei heus dezelfde boodschap en dat blijkt ook uit vers 8, want daar staat het ook feitelijk.

Galaten 2 : 8

- 8 (Want Die in Petrus krachtelijk wrocht tot het apostelschap der besnijdenis, Die wrocht ook krachtelijk in mij onder de heidenen);

Diezelfde God, dezelfde Geest van God, werkte in beiden. In Petrus aan de ene kant en in Paulus aan de andere kant. In Handelingen 15 maakt de apostel Petrus uitdrukkelijk melding van dat hij gezonden was aan heidenen, in ieder geval naar Cornelius en de zijnen, zodat weliswaar zijn hoofdbediening lag in de prediking aan de Joden, niettemin ging hij net zo goed naar de heidenen, en dat op grond van een openbaring van de Heer zelf. (Handelingen 11)

Aan de andere kant ging Paulus primair naar de heidenen, maar zijn geschiedenis in Handelingen laat zien dat hij net zo goed naar de Joden ging en zelfs in eerste instantie, want waar hij kwam bezocht hij in de eerste plaats voor zover mogelijk, de Joodse gemeenschap en predikte daar het Evangelie. Gewoonlijk was het zo dat de Joden zijn boodschap afwezen en dat in plaats daarvan de daar volop aanwezige heidenen tot geloof kwamen in deze boodschap, die oorspronkelijk tot de Joden gericht werd.

De bediening van de apostel Paulus was niet primair gericht op de Joden, maar op de heidenen. Hij bereikte wel eerst de Joden en daarna, daardoor, juist de heidenen. In Romeinen 11 zegt hij dat hij *“apostel der heidenen”* is en dus *“apostel der voorhuid”*, zoals het in Galaten 2 heet.

Romeinen 11 : 13, 14

- 13 Want ik spreek tot u, heidenen, voor zoveel ik der heidenen apostel ben; ik maak mijn bediening heerlijk;
14 Of ik enigszins mijn vlees tot jaloersheid verwekken, en enigen uit hen behouden mocht.

De Apostel zegt dus uitdrukkelijk dat hij weliswaar *“apostel der heidenen”* is, maar dat hij het beschouwt als hoogtepunt in zijn bediening om zijn broeders naar het vlees - Joden - voor Christus te winnen. De scheiding tussen Jood en heiden is helemaal niet scherp, maar in het algemeen gezegd is het zo: Paulus predikte aan de heidenen, maar daardoor kwamen ook Joden tot geloof. Petrus predikte aan de Joden, maar daardoor kwamen ook heidenen tot geloof. Zo ongeveer zit het, en verder maakt het geen verschil.

Zijlijn 6

De bedoeling is uiteraard niet alleen aan denken, maar ook iets doen. Na Joods gebruik was het gewoon dat men de armen gedacht. Er zijn in het Oude Testament wetten voor, die uitgebreid regelen hoe dat moest als mensen verarmd raakten binnen Israël. Aan Paulus en de zijnen wordt dus min of meer de opdracht gegeven om de armen te gedenken. Niet die van het Joodse volk, maar die van het Christelijke volk. Paulus heeft regelmatig onder de heidenen waar hij kwam, waar ook ter wereld, geld ingezameld voor arme gelovigen te Jeruzalem, waar men hun roerend en onroerend goed had verkocht. Dat leidde tot armoede. Die rijke gemeente in Jeruzalem was in korte tijd volledig verarmd.

Galaten 2 : 9, 10

- 9 En als Jakobus, en Cefas, en Johannes, die geacht waren pilaren te zijn, de genade, die mij gegeven was, bekenden, gaven zij mij en Barnabas de rechter *hand* der gemeenschap, opdat wij tot de heidenen, en zij tot de besnijdenis *zouden gaan*;
- 10 Alleenlijk, dat wij den armen zouden gedenken; hetwelk zelf ik ook benaarstigd heb te doen. **Zie zijlijn 6**

Laatst hoorde ik iemand beweren dat Paulus en Petrus twee verschillende Evangelieën predikten en dat werd gebaseerd op grond van vers 7. Namelijk, aan Paulus was toebetrouwd het Evangelie der voorhuid en aan Petrus het Evangelie der besnijdenis. De redenering is: als het een verschillende naam heeft, moet het een verschillend Evangelie zijn. Die redenering gaat om een heleboel redenen niet op, maar de twee belangrijkste zijn deze: In Galaten 1 : 8 staat: *“al ware het ook, dat wij, of een engel uit den hemel u een evangelie verkondigde, buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt”*. En daarna hetzelfde nog een keer in vers 9: *“Indien u iemand een evangelie verkondigt, buiten hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt”*. Dan kun je dus nooit meer zeggen dat Petrus een ander Evangelie predikte.

De hoofdzin uit vers 7 gaat dus in vers 9 door en ziet er dan zo uit: *“Als zij zagen dat aan mij het Evangelie der voorhuid toebetrouwd was, gelijk aan Petrus, dat der besnijdenis, gaven zij mij en Barnabas de rechterhand der gemeenschap, opdat wij tot de heidenen en zij tot de besnijdenis zouden gaan”*. Wie gaven die *“rechterhand der gemeenschap”*? Jakobus, Petrus en Johannes uit die tussenzinnen en misschien anderen ook.

“Gemeenschap” duidt op eenheid. De *“rechterhand”* trouwens ook, maar die is iets moeilijker. Als je elkaar de rechterhand geeft, betekent het dat je uitbeeldt verbonden te zijn, één te zijn. Daarom willen sommige mensen anderen geen hand geven. Ze voelen zich niet één met hen.

Galaten 2 : 11-14

- 11 En toen Petrus te Antiochië gekomen was, wederstond ik hem in het aangezicht, omdat hij te bestraffen was.
- 12 Want eer sommigen van Jakobus gekomen waren, at hij mede met de heidenen; maar toen zij gekomen waren, onttrok hij *zich* en scheidde zichzelf af, vrezende degenen, die uit de besnijdenis waren.

- 13 En ook de andere Joden veinsden met hem; also dat ook Barnabas mede afgetrokken werd door hun veinzing.
- 14 Maar als ik zag, dat zij niet recht wandelden naar de waarheid van het Evangelie, zeide ik tot Petrus in aller tegenwoordigheid: Indien gij, die een Jood zijt, naar heidense wijze leeft, en niet naar Joodse wijze, waarom noodzaakt gij de heidenen naar de Joodse wijze te leven?

Vanaf vers 11 geeft eveneens een argument aan de bewering dat er slechts één Evangelie werd gepredikt door zowel Paulus als Petrus. Paulus is bezig met zijn bediening in Antiochië en dan komt daar Petrus, die ineens onder de wet blijkt te leven. Had hij dat net afgeleerd, toen hij naar Cornelius moest, maar nu ineens leeft hij toch weer onder de wet. Helaas leven zoveel geloven toch maar weer onder de wet, of een wet. Paulus wijst Petrus publiekelijk terecht op dat onderwerp en zelfs met zeer scherpe woorden. Iedereen kon dat horen. Als zij echter een verschillende boodschap predikten, en dus op die grond een verschillende bediening hadden, dan zou Paulus het recht niet hebben om Petrus terecht te wijzen, want dan zou Petrus zeggen: waar bemoei je je mee, ik heb een andere bediening. Bovendien zegt Petrus in:

2 Petrus 3 : 15, 16

- 15 En acht de lankmoedigheid onzes Heeren voor zaligheid; gelijkterwijs ook **onze geliefde broeder Paulus, naar de wijsheid, die hem gegeven is**, ulieden geschreven heeft;
- 16 Gelijk ook **in alle zendbrieven**, daarin van deze dingen sprekende; in welke sommige dingen zwaar zijn om te verstaan, die de ongeleerde en onvaste *mensen* verdraaien, gelijk ook de andere Schriften, tot hun eigen verderf.

Er is verschil in de prediking van Paulus en Petrus, maar niet in de zin van tegenstrijdigheid. Zo leert Paulus met name de waarheid dat wij als gelovigen van vandaag een hemelse roeping deelachtig zijn. Dat wij een hemels burgerschap en wandel hebben, nu al, en dat wij een hemelse toekomst hebben. De andere apostelen gaan niet verder dan dat de toekomst van de gelovigen ligt in het Koninkrijk van Christus. Maar zonder te zeggen waar dat is. En als er verder niks bij staat, zou je dat gewoon op aarde moeten verwachten. Paulus zegt: nee, het is niet op aarde, maar het is in de hemel. Petrus, Jakobus, Johannes zeggen niet dat de toekomst van de gelovigen op aarde is. Het wordt gewoon niet gezegd, hoewel die gedachte wel in overeenstemming is met oudtestamentische en Joodse verwachting. Dus Paulus zal naar de heidenen gaan en Petrus naar de Joden. Paulus zal prediken vanuit

de heidense achtergrond. Bij gelegenheid citeert hij heidense geschriften, Griekse filosofie en al dat soort zaken meer. De apostelen brengen het Evangelie aan Joden en dat tegen een sterk Joodse achtergrond. Maar inhoudelijk is de prediking volkomen gelijk. Beide bedieningen spreken niet over de wet, maar over de genade.

Waarover Paulus in het bijzonder schrijft, is niet alleen over dat een mens door geloof gerechtvaardigd wordt, want dat is niet nieuw, bij Paulus, bij Petrus en bij de Here Jezus. Dat is ook niet nieuw bij de oudtestamentische profeten. In Genesis kwam al aan de orde dat een mens door God gerechtvaardigd wordt uit geloof. Genesis 15 : 6: *"En hij geloofde in den HEERE; en Hij rekende het hem tot gerechtigheid"*. Dit wordt vele malen geciteerd, ook in het Nieuwe Testament. Het enige verschil met de nieuwtestamentische tijd is dat die rechtvaardigheid Gods inmiddels openbaar geworden is, dat de Messias, die beloofd was in het Oude Testament inmiddels gekomen is en dat de zonden, waarvan beloofd was dat ze zouden worden weggedragen, inmiddels daadwerkelijk weggedragen zijn. Voor de mens zelf verandert er verder weinig aan. Een mens wordt gerechtvaardigd uit geloof en dat is wat Paulus predikte en uiteraard over nog veel meer. Bijvoorbeeld over de uitzonderlijke positie die wij als gelovigen in de tegenwoordige bedeling innemen. Dat wordt bekend gemaakt alleen door de apostel Paulus. Als aan Petrus gevraagd wordt hoe het precies zit, zegt Petrus: nou dan moet je bij Paulus wezen, dat is zijn afdeling. Het gaat er maar om dat Petrus deze dingen dus eerst niet wist en later heeft moeten leren van de apostel Paulus.

Petrus heeft kennelijk gewerkt in de Gemeente in Korinthe. Dat heeft nogal tot problemen geleid, zoals uit de Korinthe-brief blijkt, de eerste in het bijzonder. Uit piëteit wordt de naam van Petrus niet eens genoemd, want er wordt een Aramese naam gebruikt: Cefas. Dat betekent hetzelfde als de naam Petrus, namelijk *"de rots"*. Aangezien onder de Korintheïers kennelijk ook de wet gepredikt was, mogen we aannemen dat Petrus daar iets mee te maken gehad heeft. Daarna komen we hier in deze Galaten-brief terecht. Daar is dat in elk geval duidelijk, want Petrus is de man die inderdaad moeilijkheden had met de mensen, en zich kennelijk aanpaste, want dat staat in vers 12. Hij was *"vrezende degenen, die uit de besnijdenis waren"*. Met het noemen van Jakobus, komen we in de gemeente in Jeruzalem terecht. Die moet bijna uitsluitend hebben bestaan uit Joden die tot geloof gekomen zijn. De vraag is dan: waarom zouden zij hun levenswijze moeten veranderen nadat zij tot geloof gekomen zijn? Zij leefden onder een judaïstische wet, afgeleid van de wet van Mozes. Waarom

zouden die mensen ineens wat anders gaan eten? Dat was ook nergens voor nodig, maar daardoor werd de indruk gewekt, alsof het normaal was, dat degenen die in de Here Jezus Christus geloofden, ook leefden naar Joodse wijze, onder de wet en keurig de sabbat houdend. Zo zal het in Jeruzalem geweest zijn, dat blijkt ook uit de geschiedenis van Handelingen.

Vers 12 zegt: *"eer (vóór) sommigen van Jakobus gekomen waren"*, maar dat betekent dus gelovigen uit de gemeente van Jeruzalem, die volgens Joodse wijze leefden en dus aten, want dat ligt het meest voor de hand, *"at hij (Petrus) mede met de heidenen"*. Varkensvlees, in ieder geval niet koosjer en dus onrein voedsel naar Joodse normen. Petrus leefde niet op Joodse wijze, maar op heidense wijze. *"Heidens"* betekent gewoon *"niet-Joods"*. Maar toen *"zij gekomen waren"*, zonderte Petrus zich af van de gelovigen uit de heidenen. Hij ging weer over tot de Joodse leefwijze. Hij niet alleen, want: *"En ook de andere Joden veinsden met hem"*, staat er in vers 13.

In ieder geval Petrus had geen zin in de discussie die zijn levenswijze als heiden zou opleveren. Hij wilde dat uit de weg gaan en paste zich aan, om er geen problemen over te hebben. Dat is redelijk begrijpelijk, vooral als het gaat om zaken die niet werkelijk van belang zijn. Maar dit zijn zaken die wel degelijk van wezenlijk belang zijn. *"Koosjer"* betekent leven onder de wet en dat is een noodlottig misverstand. Daar zouden we dus niet aan toe moeten geven. Dat wist Petrus heel goed, maar ineens maakt hij een ommezwaai en sluit zich aan bij die van Jeruzalem kwamen. Ineens leeft hij weer volgens Joodse wijze en toen werd Paulus boos. Niet om het eten zelf, maar omdat dit fundamentele zaken zijn. Andere gelovigen zouden daaruit de verkeerde conclusie kunnen trekken: Zie je wel, Petrus koos toch voor de wet, gelovigen moeten dus toch onder de wet leven. Paulus kon vervolgens niet anders dan Petrus publiekelijk - wellicht in de samenkomst - te bestraffen, omdat het publiek daar alles mee te maken had. Het ging om een fundamentele waarheid, die van belang is voor elke gelovige, die ligt namelijk aan de basis van onze praktische levenswandel als gelovigen. Men zou niet leven uit welke wet dan ook, maar uit de genade Gods alleen.

Paulus herinnert zijn publiek in het openbaar dat zij Christenen zijn. (Handelingen 11 : 26) Vroeger waren zij misschien Jood of heiden, maar nu maken zij deel uit van het volk van God, *"het Israël Gods"*. (Galaten 6 : 16) Zij waren niet meer Joden, zij waren niet meer heidenen. Het Israël Gods is een heel ander volk. Wat Petrus dus deed was niet

Zijlijn 7

Nadat Paulus vertelt heeft over zijn belevenis met Petrus in Antiochië, komt hij ineens tot de kern van zijn betoog uit deze hele brief. Zeker vanaf vers 16, wordt de hele waarheid van deze Brief, het hele onderwerp, in een paar zinnen besproken. Dat maakt het er voor ons niet eenvoudiger op. Het betekent dat we zinnetje voor zinnetje moeten kunnen plaatsen om de gedachtengang van de Apostel te volgen. U maakt mij niet wijs dat, als u dat gedeelte voor de tweede keer leest, u dan precies weet waar de Apostel het over heeft. Zo gaat het niet. Daarvoor zit zijn betoog te compact in elkaar om het meteen te vatten.

de Joden een Jood zijn, maar zich aanpassen aan gelovigen die volgens Joodse wijze leefden, terwijl hij dat zelf allang niet meer deed. En dus noemt de apostel dat niet aanpassing of tolerantie, hij noemt het "veinzing", dat is "huichelarij" in gewoon Nederlands. Dat gebeurde zelfs Barnabas, die Paulus in de tijd geïntroduceerd had na zijn bekering bij Jakobus en Petrus in Jeruzalem. Paulus kon niets anders dan zeggen: *"dat zij niet recht wandelden naar de waarheid van het Evangelie."* Zij zwalken. De ene keer leven ze als heidenen, de andere keer als Joden. Dat kan natuurlijk nooit recht zijn. Bovendien is het niet volgens - of in overeenstemming met - de *"waarheid van het Evangelie"*, namelijk dat de mens door geloof gerechtvaardigd wordt, zónder de werkende wet. (Romeinen 3 : 28)

Paulus zegt tegen Petrus, in het openbaar dus, als jij, een Jood, op heidense wijze leeft, en niet naar Joodse wijze, waarom noodzaakt je de heidenen (ook Christenen) nu, hier in deze omstandigheden, hier in Antiochië, naar de Joodse wijze te leven? Dat is de omkering van de feiten. Petrus was een Jood, en leefde als heidenen, en nu is hij de aanleiding dat heidenen zouden moeten leven als Joden. Dat is een volstreekte omkering, in strijd met ervaring en de geschiedenis die de apostel Petrus zelf beleefd heeft. **Zie zijlijn 7**

Galaten 2 : 15, 16

15 Wij zijn van nature Joden, en niet zondaars uit de heidenen;
16 *Doch* wetende, dat de mens niet gerechtvaardigd wordt uit de werken der wet, maar **door het geloof van Jezus Christus**, zo hebben **wij ook in Christus Jezus geloofd**, opdat **wij zouden gerechtvaardigd worden uit het geloof van Christus**, en niet uit de werken der wet; daarom dat uit de werken der wet geen vlees zal gerechtvaardigd worden.

Dit is rechtstreeks gericht aan de Galaten. Paulus en Petrus, in ieder geval, zijn van nature Joden. Hun moeder was een Jodin geweest en dus waren ze officieel Joden.

Wij zijn *"zondaars uit de heidenen"* wordt gebruikt in de zin van "heidene", want in de ogen van de Joden zijn alle heidenen zondaren, omdat ze immers niet onder de wet leven. Ze zijn "overtreders". Dat is het woord dat in vers 18 gebruikt wordt. "Heidenen", namelijk "zondaars". Als we de betekenis van de uitdrukking *"het geloof van Jezus Christus"* niet kennen, dan is de gedachtengang van vers 16 absoluut niet meer te volgen. In een nieuwe vertaling vind je die uitdrukking niet, zodat je met alleen zo'n vertaling de draad van de

Galaten-brief volkomen kwijtraakt. Dat kan niet anders. Want het is een heel belangrijk thema dat hier genoemd wordt en in Galaten 3 wordt het nog uitgebreider uiteengezet. Het geloof van Jezus Christus. Velen zeggen, het moet gewoon geloof in Jezus Christus zijn; vroeger zeiden ze "van" en nu zeggen we "in". Maar het is een heel ander iets. Bij "het geloof van Jezus Christus" gaat het niet over ons geloof, maar over Zijn geloof. Dat is een belangwekkend thema in de Schrift. De Bijbel leert namelijk dat de zaligheid die wij hebben ontvangen z'n oorsprong vindt in - en dus is - uit het geloof van Jezus Christus. Het feit dat Jezus Christus een gelovige was, is de oorzaak van de zaligheid. Dat is de volle uitdrukking. Soms staat er gewoon "uit geloof" en meer niet en dan lees je erover heen, maar dan blijkt in veel gevallen het toch te moeten zijn "uit het geloof van Jezus Christus". De gedachte is een heel eenvoudige, maar levert dikwijls problemen op, omdat we nooit over die dingen nagedacht hebben.

Maar de gedachte is een heel eenvoudige. Toen de Here Jezus geboren werd en gelegd werd in een kribbe, wat was er toen in Zijn hart? Niks, een mens is een hol vat. Dat is een volstreekte Bijbelse gedachte. De bedoeling is dat een mens gevuld wordt. Met wat? Met Woord. Wij onderschatten de kracht van het Woord in het leven van de mens. Vergis u niet, *"in het begin was het Woord"*. (Johannes 1 : 1) Wij maken niet het Woord, wij zijn uit het Woord geworden. Alle dingen zijn uit het Woord geworden. De bedoeling is dat de mens gevuld wordt met onderwijs. Hij moet de dingen leren kennen, als het even kan moet hij gevuld worden met waarheid, met opvattingen, met onderwijs. Een mens zou onderwezen moeten worden in de grondwaarheden van de schepping. Die waarheden leren we in principe uit het Woord van God. Een mens zou zich als schepsel Gods dus moeten laten vullen met het Woord Gods. Hij zou het in zijn hart moeten laten schrijven, opdat hij vervolgens zou leven uit deze onderwijzingen Gods. De Here Jezus deed wat God van de mens verwacht, namelijk zich vullen met het Woord Gods. Hij liet zich door het Woord Gods onderwijzen. De Here Jezus heeft, meer dan welk ander mens, en zelfs volkomen, Zich laten vullen met het Woord Gods. Met als gevolg dat Hij daaruit leefde. Met als gevolg dat Hij de weg ging, die God voor Hem bestemd had. Die weg ging dwars door de dood. Hij leefde in onderwerping aan het Woord Gods. Over de Here Jezus wordt gezegd:

Filippenzen 2 : 8

8 En in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelven vernederd, **gehoorzaam geworden zijnde** tot den dood, ja, den dood des kruises.

Gehoorzamen" betekent niet doen wat er gezegd wordt, hoewel het dat kan inhouden, maar "gehoorzaamheid" is de neiging tot "horen". Iemand die gehoorzaam is, is geneigd tot horen. Niet alleen met de oortjes, maar met de hele persoon, met het hart. Gehoorzaamheid is in de Bijbel volstrekt synoniem met geloof. Als wij het Woord Gods geloven, dan doen wij eventueel ook wat Hij ons opdraagt, maar het laatste is niet gehoorzamen, het komt voort uit gehoorzamen. Het komt voort uit dat we gelovigen zijn, en zo was het bij de Here Jezus ook.

Hebreeën 12 : 2

- 2 Ziende op den oversten Leidsman en **Voleinder des geloofs**, Jezus, Dewelke, voor **de vreugde, die Hem voorgesteld was**, het kruis heeft verdragen, en schande veracht, en is gezeten aan de rechter *hand* des troons van God.

Als de Here Jezus niet geloofd had in die vreugde die God Hem had voorgesteld, zou Hij die weg niet gegaan zijn. We vinden Hem, ná de kribbe, als 12-jarige in de tempel, waarbij Hij zegt:

Lukas 2 : 49

- 49 En Hij zeide tot hen: Wat is *het*, dat jij Mij gezocht hebt? Wist jij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders?

Hij liet zich vullen met het Woord Gods. Hij stelde er vragen over en gaf antwoorden op vragen. Daar kun je niet vroeg genoeg mee beginnen. De apostel Paulus is van jongs af aan onderwezen in het Woord Gods. Bepaalde dingen heeft hij niet begrepen en dus moest hij zijn "huiswerk" overdoen. De vraag is of we het Woord Gods kennen, of we het Evangelie kennen. Dat is niet een kwestie van intelligentie of van vooropleiding. Wat nodig is, is een ontvankelijk hart. Men moet gehoorzaam zijn, geneigd zijn tot horen. Dat was de Here Jezus en daarom ging Hij Zijn weg. Hij nam de verantwoordelijkheid voor de schepping op Zich en bracht de zonden der mensheid in de dood. Waarmee ik niet gezegd heb dat op grond daarvan iedereen behouden is, of behouden wordt, want dat is weer een heel ander verhaal. Of een mens behouden wordt, is niet afhankelijk van of zijn zonden zijn weggedaan. Of een mens behouden wordt, is afhankelijk van geloof, of hij zich laat vullen met het Woord Gods. Dat zondeprobleem heeft God Zelf opgelost. Het strijden tegen de zonde is daarom niet onze verantwoordelijkheid. **Zie zijlijn 8** De Here Jezus heeft zich laten vullen met het Woord. Hij heeft daaruit geleefd en is als gevolg daarvan zelfs gestorven, maar daardoor heeft Hij onze zaligheid bewerkstelligd. Die vindt dus zijn oorsprong in het geloof van Jezus Christus.

De apostel Paulus schreef deze dingen ook in de Romeinen-brief.

Romeinen 1 : 16 en 3 : 21, 22

- 16 Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet; want het is **kracht Gods tot zaligheid** een ieder, die gelooft, eerst den Jood, en ook den Griek.
- 21 Maar nu is **de rechtvaardigheid Gods geopenbaard** geworden zonder de wet, hebbende getuigenis van de wet en de profeten:
- 22 Namelijk **de rechtvaardigheid Gods door het geloof van Jezus Christus**, tot allen, en over allen, die geloven; want er is geen onderscheid.

De "*rechtvaardigheid Gods*" wordt in dat Evangelie geopenbaard, uit geloof tot geloof. Uit het geloof van Jezus Christus en tot het geloof van ons. Deze rechtvaardigheid Gods vindt zijn oorzaak in het geloof van Jezus Christus en vervolgens komt die rechtvaardigheid Gods tot allen en over allen die geloven zijn.

De waarheid dat een mens uit geloof gerechtvaardigd wordt, is in de eerste plaats van toepassing op die Mens die "voor ons tot zonde gemaakt werd".

2 Korinthe 5 : 21

- 21 Want Dien, **Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt**, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.

Zijn opstanding was op grond van geloof. Zijn dood was er, omdat Hij zonde droeg. "*De bezoldiging der zonde is de dood*". (Romeinen 6 : 23) Leven krijgt "een ieder die gelooft". Dat is te vinden in het Woord Gods. Wie daarin gelooft, krijgt dat Woord Gods en dus leven.

Hebreeën 5 : 8, 9

- 8 Hoewel Hij de Zoon was, **nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft**, uit hetgeen Hij heeft geleden.
- 9 En geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden;

Wij worden dus niet gerechtvaardigd uit de werken der wet, maar door het geloof van Jezus Christus. Uit de geschiedenis met de Emmausgangers (Lukas 24) blijkt dat de Here Jezus Zelf eerst heeft geloofd al

Zijlijn 8

Maar dat staat toch in de Bijbel? Hebreeën 12 : 4: "*Gij hebt nog tot den bloede toe niet tegengestaan, strijdende tegen de zonde*". Uit het verband blijkt over wat voor zonde dat gaat. Ongeloof namelijk. Want de zonde van ongelooft is de enige zonde op grond waarvan een mens verloren gaat. De "zonde tegen de Heilige Geest" is gewoon afwijzen van het Woord Gods. Een mens gaat om geen enkele zonde verloren, maar wel vanwege ongelooft, vanwege afwijzing van het Woord Gods.

Zijlijn 9

Vers 18 en 19 beginnen met hetzelfde woord "want". Dat betekent: dat wat nu volgt een toelichting is op het voorgaande. Als twee verzen achter elkaar beginnen met "want", dan is vers 19 niet een verklaring van vers 18 en vers 18 weer van vers 17. Deze beide verzen, 18 en 19, geven een verklaring van vers 17.

die dingen in het Oude Testament over Hem geschreven waren en dat het de bedoeling was dat Hij die weg zou gaan. Hij heeft dus niet alleen geloofd, maar ook geleefd en gewandeld uit geloof. Vers 16 van Galaten 2 zegt daarom: *"Doch wetende, zo hebben wij óók in Christus Jezus geloofd, opdat wij zouden gerechtvaardigd worden uit het geloof van Christus, en niet uit de werken der wet"*. De gedachte gaat verder in vers 17.

Galaten 2 : 17

17 Maar indien wij, die in Christus zoeken gerechtvaardigd te worden, ook zelve zondaars bevonden worden, is dan Christus een dienaar der zonde? Dat zij verre.

Dat is heel lastig te volgen, omdat het woord "zondaar" hier weer gebruikt wordt in de zin van "zondaren", namelijk "uit de heidenen". "Als heidenen leven", is de gedachte. Dus als wij zelf als heiden leven, "is dan Christus een dienaar van de zonde?" Dat is uiteraard niet het geval. Christus dient deze dingen uiteraard niet. Christus leeft in ons en als wij dan als "zondaren" beschouwd worden, alleen om de reden dat we niet onder de wet leven, dan is Christus dus een "dienaar der zonde". Want Hij dient ons, is in dat geval de gedachte. Als wij, gelovigen, vrij zijn van de wet en leven zonder de wet, maar ervan beschuldigd worden op die grond zondaren te zijn, dan wordt bij diezelfde beschuldiging Christus tot zondaar gemaakt. Om de eenvoudige reden dat Christus Degene is die ons dient en in Wie wij en dóór Wie wij leven hebben ontvangen. Sinds Zijn opstanding is Hij niet een dienaar der wet, maar van de genade. Niet een dienaar van het Oude Verbond, maar van het Nieuwe Verbond. Niet een dienaar des vleses, maar een dienaar des Geestes.

Galaten 2 : 18, 19

18 Want ^{Zie zijlijn 9} indien ik, hetgeen ik afgebroken heb, datzelve wederom opbouw, zo stel ik mijzelf tot een overtreder.

Met eigen woorden: als een mens in Christus gerechtvaardigd wordt, buiten de wet om, en hij leeft daarna als heiden, dan is hij géén overtreder of zondaar. Hij is pas een overtreder of zondaar als hij, als gelovige, daarna alsnóg onder de wet gaat leven, want dat is wat er staat. **Ik ben pas een overtreder als ik altijd als een heiden geleefd heb en nou ineens meen onder de wet te moeten leven.** Dát is een overtreding, want we zijn gerechtvaardigd buiten de wet om en zonder de werken der wet. De Apostel brengt hier naar voren, dat je niet een overtreder bent als je - als gelovige - als heiden leeft, maar dat je een

overtreder bent als je als Jood gaat leven. De apostel breekt in zijn prediking eerst de wet af om de Jood zover te krijgen dat hij komt tot aanvaarding van de genade Gods. Daartoe móet eerst de wet "afgebroken" worden. De wet is beëindigd door de dood van de Here Jezus. Vervolgens zouden wij leren inderdaad niet onder die wet te leven. Die moet dus in de praktijk in ons leven, in ons denken, dan ook echt afgebroken worden. Dat is niet anders. Als men het Evangelie predikt aan de Jood, zou men in de prediking die wet moeten afbreken, omdat die al afgebroken is namelijk. Omdat die beëindigd is.

Degene die als een heiden leeft, zonder de wet, is in de ogen van de Jood een overtreder. Als een Jood de wet loslaat, is hij in de ogen van de orthodoxe Jood een overtreder. Maar in de ogen van de Heer niet, want de Heer heeft de wet allang beëindigd. Er is niemand die nog onder de wet hoeft te leven. Ook een ongelovige niet. "Christus is het einde der wet". (Romeinen 10 : 4) Als daarna een mens tot geloof komt, en zich vervolgens onder de wet stelt, leeft hij onder de wet. Dán is hij een overtreder. Niet in de ogen van anderen die onder de wet leven, maar wel in de ogen van God en daar gaat het om.

Galaten 2 : 19

19 Want ^{Zie zijlijn 9} ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zou.

Er staat in feite: "Ik ben dóór de wet vóór de wet gestorven, opdat ik voor God leven zou". Zodat wij niet langer dienaren zijn van de wet, maar dienaren zijn van God. Wet staat hier tegenover God. Als wij ernaar streven de wet te dienen, dan streven wij er dus in de praktijk naar om God niet te dienen. Dat staat hier gewoon. God is er niet mee - of van - gediend wanneer wij onder de wet blijven waaraan Hij zelf een einde gemaakt heeft door het lijden en de dood van de Here Jezus. Wanneer wij ons onder de wet stellen, maken wij onszelf tot overtreder. Al was het alleen maar omdat we daardoor de dood en opstanding van de Here Jezus Christus volkomen ontkennen. Dan bewandelen we precies dezelfde weg bewandelen als het Jodendom. Die ontkent dat ook en blijft gewoon leven onder de Joodse wet en in de Joodse rabbijnse ongelovige traditie.

De Here Jezus heeft dat oordeel van de wet gedragen, maar als daarna de gelovige alsnog onder de wet gaat leven, en zo alsnog tot aanvaarding en erkenning van de wet komt, ontkent hij in feite volledig de dood en opstanding van Christus. Niet in theorie, maar wel in de praktijk van zijn leven. Dan "kruisigen gelovigen de Heer dus

opnieuw". (Hebreeën 6 : 6) Christus is namelijk niet alleen Degene door Wie wij leven, maar Hij is zelfs Degene die in ons leeft, zegt vers 20. Wij leven dan niet onder iets of iemand anders.

Galaten 2 : 20

20 Ik ben met Christus gekruist; en ik leef, *doch* niet meer ik, maar **Christus leeft in mij**; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft, en Zichzelf voor mij overgegeven heeft.

"Ik ben met Christus gekruist" is hetzelfde als dat "Eén voor allen gestorven is". (2 Korinthe 5 : 15) Dat geldt net zo goed voor ongelovigen. ^{Zie zijlijn 10} Als wij gelovigen zijn, en niet onder de wet leven, dan zijn wij geen zondaren. Dan zijn wij Christenen en die behoren dus niet onder de wet te leven. Dat doen Joden. Maar in de Bijbel zij zijn per definitie ongelovigen. Ik zeg het nu wat cru, maar zo is het nou eenmaal. Als een Jood wel gelovig is, dan is hij naar Bijbels standpunt geen Jood meer, maar een Christen. Als een Jood tot geloof komt, wordt hij toegevoegd aan de Gemeente, die zalig wordt. Hij wordt toegevoegd aan het Lichaam van Christus en heeft met het Jodendom en het Joodse volk als zodanig niks meer van doen. Net zo min als wij Nederlanders nog wat met Nederland of het Nederlandse volk te maken hebben als we kinderen Gods geworden zijn. We hebben namelijk een ander burgerschap, een ander paspoort, ontvangen. We hebben een ander vaderland, een andere toekomst en een andere verantwoordelijkheid.

"En ik leef" is wedergeboorte. Gestorven zijn en daarna opstaan, is wedergeboorte. Dood en opstanding. Wij worden daarna, als "kinderen Gods", geleid en geleefd door de Geest Gods, is de bedoeling. We zouden ons beschikbaar stellen aan dat werk van de Geest, het werk van Christus in ons. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat wij ons stellen onder de heerschappij van de wet, want die twee dingen verdragen elkaar niet. Christus Zelf heeft een einde gemaakt aan de wet en waar wij kiezen voor de wet, verwerpen wij Hem in de praktijk. Dan belemmeren wij het werk van de Geest van Christus in ons.

"Maar Christus leeft in mij" wil zeggen, dat voor zover wij voor God levend zijn, zijn wij dat niet naar de oude mens. Niet op grond van wie wij zijn, maar omdat het leven van Christus Zelf in ons is. Onze oude natuur wordt door God volkomen genegeerd. Want die oude mens is voor God dood. Voor onszelf niet, voor ons burens ook niet en voor onze broeders en zusters helaas ook niet. Maar voor God wel.

Paulus voegt daaraan toe: "Voor zover ik nu in het vlees leef, leef ik door het geloof des Zoons van God". God geeft Zijn Geest, Zijn Leven, het leven van Christus, in ons sterfelijk en zondig lichaam. Door die Geest worden onze "*sterfelijke lichamen*" voor God levend gemaakt. (Romeinen 8 : 11) Het gaat hier niet over dat onze lichamen levend gemaakt zullen worden bij de opname van de Gemeente, maar dat ze nú al levend gemaakt zijn. Niet omdat aan ons lichaam wat veranderd is, maar omdat in ons lichaam, dat nog sterven kan, de Geest van Christus woont.

Wij zijn voor God levend gemaakt, ondanks dat vlees. Het komt allemaal voort uit het geloof van Jezus Christus. "*Door het geloof des Zoons van God*", want Hij is trouw geweest aan het Woord Gods. Wat overblijft is het leven van Christus in ons en dat is uiteraard niet onder de wet. Je kunt Christus toch niet onder de wet brengen op grond van onze opvatting of traditie?

"Die ... *Zichzelf voor mij overgegeven heeft*" spreekt over Zijn leven ná Zijn opstanding en niet Zijn lijden en sterven als Mens hier op aarde. De gedachte is namelijk, dat "Hij Zich voor mij heeft overgegeven", namelijk dat Hij in mij woont en werkt tot opbouw van de Gemeente en tot opbouw van de individuele gelovigen in het bijzonder. Dat de Zoon Zichzelf aan ons gegeven heeft, zouden wij niet tenietdoen.

Galaten 2 : 21

21 Ik doe de genade Gods niet te niet; want indien de rechtvaardigheid door de wet is, zo is dan Christus tevergeefs gestorven.

Paulus zegt in feite: wie het doen wil, moet het zelf maar weten, maar ik weiger de genade Gods teniet te doen. Hij houdt vast aan "de volle rijkdom van Gods genade", waarmee hij "overvloedig is geweest over ons, in alle wijsheid en verstand". (Efeze 1) Als een mens door de wet gerechtvaardigd zou kunnen worden voor God, zou Zijn dood tevergeefs geweest zijn. "*Dat zij verre!*" En dus:

Hebreeën 4 : 16 en 10 : 19

16 Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden, ...

19 Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben, om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, ...

Zijlijn 10

De oude discussie over de vraag voor wie de Here Jezus gestorven is, is nooit beslecht in het verleden. Eenvoudig omdat men er kennelijk van uitging, dat een mens behouden wordt door de dood, de kruisiging, van de Here Jezus. Dat is niet zo. Het is een absurde gedachte. Wij zijn niet behouden geworden door Zijn dood, maar door Zijn opstanding. Door Zijn dood is een einde gemaakt aan de oude mens en is er een oordeel gebracht over de zonde en over de zonden. De dood van de Here Jezus heeft een einde gemaakt aan het oude. Aan de heerschappij van de zonde én aan de heerschappij van de wet. Maar dan is men nog niet behouden. Dat kan alleen door geloof in de Opgewekte. Een mens krijgt eeuwig leven door geloof in Hem die eeuwig leeft.

3. Galaten 3

Galaten 3 : 1-29

- 1 O gij uitzinnige Galaten, wie heeft u betoverd, dat gij der waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn; denwelken Jezus Christus voor de ogen te voren geschilderd is geweest, onder u gekruist zijnde?
- 2 Dit alleen wil ik van u leren: hebt gij den Geest ontvangen uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs?
- 3 Zijt gij zo uitzinnig? Daar gij met den Geest begonnen zijt, voleindigt gij nu met het vlees?
- 4 Hebt gij zoveel tevergeefs geleden? Indien maar ook tevergeefs!
- 5 Die u dan den Geest verleent, en krachten onder u werkt, *doet Hij dat* uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs?
- 6 Gelijkerwijs Abraham Gode geloofd heeft, en het is hem tot rechtvaardigheid gerekend;
- 7 Zo verstaat gij dan, dat degenen, die uit het geloof zijn, Abrahams kinderen zijn.
- 8 En de Schrift, te voren ziende, dat God de heidenen uit het geloof zou rechtvaardigen, heeft te voren aan Abraham het Evangelie verkondigd, *zeggende*: In u zullen al de volken gezegend worden.
- 9 Zo dan, die uit het geloof zijn, worden gezegend met den gelovigen Abraham.
- 10 Want zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder den vloek; want er is geschreven: Vervloekt is een ieder, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.
- 11 En dat niemand door de wet gerechtvaardigd wordt voor God, is openbaar; want de rechtvaardige zal uit het geloof leven.
- 12 Doch de wet is niet uit het geloof; maar de mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.
- 13 Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want er is geschreven: Vervloekt is een ieder, die aan het hout hangt.
- 14 Opdat de zegening van Abraham tot de heidenen komen zou in Christus Jezus, *en* opdat wij de belofte des Geestes verkrijgen zouden door het geloof.
- 15 Broeders, ik spreek naar den mens: zelfs eens mensen verbond, dat bevestigd is, doet niemand te niet, of *niemand* doet daartoe.

- 16 Nu zo zijn de beloftenissen tot Abraham en zijn zaad gesproken. Hij zegt niet: En den zaden, als van velen; maar als van één: En uw zade; hetwelk is Christus.
- 17 En dit zeg ik: Het verbond, dat te voren van God bevestigd is op Christus, wordt door de wet, die na vierhonderd en dertig jaren gekomen is, niet krachteloos gemaakt, om de belofte te niet te doen.
- 18 Want indien de erfenis uit de wet is, zo is zij niet meer uit de belofte; maar God heeft ze Abraham door de belofte genadiglijk gegeven.
- 19 Waartoe is dan de wet? Zij is om der overtredingen wil daarbij gesteld, totdat het zaad zou gekomen zijn, dien het beloofd was; en zij is door de engelen besteld in de hand des Middelaars.
- 20 En de Middelaar is niet *Middelaar* van één, maar God is één.
- 21 Is dan de wet tegen de beloftenissen Gods? Dat zij verre; want indien er een wet gegeven ware, die machtig was levend te maken, zo zou waarlijk de rechtvaardigheid uit de wet zijn.
- 22 Maar de Schrift heeft het alles onder de zonde besloten, opdat de belofte uit het geloof van Jezus Christus aan de gelovigen zou gegeven worden.
- 23 Doch eer het geloof kwam, waren wij onder de wet in bewaring gesteld, en zijn besloten geweest tot op het geloof, dat geopenbaard zou worden.
- 24 Zo dan, de wet is onze tuchtmeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden.
- 25 Maar als het geloof gekomen is, zo zijn wij niet meer onder den tuchtmeester.
- 26 Want gij zijt allen kinderen Gods door het geloof in Christus Jezus.
- 27 Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan.
- 28 Daarin is noch Jood noch Griek; daarin is noch dienstbare noch vrije; daarin is geen man en vrouw; want gij allen zijt één in Christus Jezus.
- 29 En indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad, en naar de belofte erfgenamen.

Als men zich toch onder de wet plaatst, in welke vorm dan ook, dan zegt de apostel: "*O gij uitzinnige Galaten, wie heeft u betoverd?*" Dat zijn heel sterke woorden. Zo wordt met "betoverd" eigenlijk de werking van demonen aangeduid, de werking van "*de overste van de macht*"

der lucht", (Efeze 2 : 2) de werking van de satan. In de Engelse vertaling wordt het woord vertaald met "[bewitched](#)", "behekst". Dat te zeggen tot gelovigen, is toch wel erg zwaar, zodat ik eerst dacht dat het wel wat erg sterk vertaald was. Maar de uitdrukkingen zijn precies zo sterk als ze daar staan. "Uitzinnig" wil zeggen dat men als het ware "buiten zijn zintuigen getreden" is, en dus zonder zintuigen is. Dat gaat niet over de ons bekende zintuigen, maar volgens de Bijbelse gedachte is het verstand - de rede - één van onze belangrijkste zintuigen. Uitzinnig wil zeggen dat men niet meer goed kan waarnemen. Dat men de dingen niet meer verstandelijk kan onderscheiden.

De apostel stelt vast, dat als men uit genade is zalig geworden, na de beëindiging van de wet, en men plaatst zich vervolgens willens en wetens onder de wet, dan heeft men kennelijk zijn verstand verloren. Daarvoor worden zoveel volkomen logische argumenten gegeven in de rest van deze Brief. Als de wet vervuld is, en wij vervolgens zalig zijn geworden uit het geloof van Jezus Christus, en niet uit werken, hoe komt men er dan bij om zichzelf daarna terug te plaatsen onder die wet waarvan men net verlost is? Die wet waardoor geen vlees kon behouden worden. Die wet die een juk bleek te zijn en bovendien niet leidde tot Christus. Een wet die in de praktijk gewoonlijk de mens zelfs verhindert om tot geloof te komen, want zo ligt het feitelijk. Met als voorbeeld het Joodse volk.

De term "uitzinnig" ("[ἀνόητος anóētos](#)", [G453](#)) wordt in Romeinen 1 : 14 vertaald met "onwijzen", eerder genoemd "Barbaren". Zij zijn volgens Paulus zonder onderscheidingsvermogen. Zij zijn onwijzen, die het kennelijk aan gezond verstand ontbreekt. De betekenis van het Griekse woord is ongeveer, dat men zich heeft laten vullen met gedachten of ideeën, met de gezindheid, van anderen. Waar dat gebeurt, is er sprake van dat men zich laat vullen met de gedachten en ideeën van een boze geest, een demon.

"Toverij" in de Bijbel, is altijd een term ter aanduiding van de invloed, inspiratie, maar soms ook gewoon van de directe werking van demonen. De hele wereld is betoverd, maar de Galaten nog meer, omdat ze uit het licht teruggekeerd zijn naar de duisternis. Ze zeggen te wandelen in het licht, maar in de praktijk wandelen ze in het duister. Wanneer een gelovige zich onder de wet plaatst, op wat voor wijze dan ook, dan verwerpt hij in de praktijk Christus en het werk van Christus in onze dagen. Dat is waar het om gaat als Paulus zegt: "*O jij uitzinnige Galaten, wie heeft u betoverd, dat gij der waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn*". De uitdrukking "*dat gij der waarheid niet zoudt gehoorzaam*

zijn" staat er eigenlijk niet. Dat mij maakt niet uit, want er verandert in de praktijk niks mee. "*Onder u*" hoort er ook niet te staan; ik zou niet weten wat het zou moeten betekenen. Dit is wat er in het vers staat: "*O jij uitzinnige Galaten, wie heeft u betoverd, aan wie Jezus Christus voor de ogen tevoren geschilderd is geweest, gekruisd zijnde*". De NBG'51 heeft het vers zo: "*O, onverstandige Galaten, wie heeft u betoverd, wie Jezus Christus toch als gekruisigde voor de ogen geschilderd is?*" De gedachte is namelijk dat Jezus Christus als het ware, want het is beeldspraak, "voor hun ogen geschilderd is" als de gekruisigde. Dat is heel wat meer dan dat hen verteld is dat Jezus Christus gekruisd is. Hun aandacht is uitgebreid bepaald bij de consequenties daarvan. Namelijk dat de zonden zijn weggedaan, zijn gedragen, op het hout, aldus Petrus. (1 Petrus 2 : 24) Daarnaast heeft Hij meteen de wet beëindigd.

Romeinen 10 : 4

- 4 Want het einde der wet is Christus, tot rechtvaardigheid een ieder, die gelooft.

De apostel Paulus heeft bij die Korinthiërs hetzelfde gedaan heeft als bij deze Galaten, namelijk Jezus Christus geschilderd als de gekruisigde. Daarna zegt hij in 1 Korinthe dat hij weliswaar veel meer te vertellen had en heeft, maar dat niet gedaan heeft, omdat "*... gij vermocht [toen] nog niet; ja, gij vermoogt ook nu nog niet*". (1 Korinthe 3 : 2) Zij waren daar niet aan toe, want als men niet eerst verstaan heeft wat de gevolgen zijn van "*Jezus Christus, en Dien gekruist*", (1 Korinthe 2 : 2) zal men van nieuwtestamentische waarheid niets verstaan en er niets mee kunnen aanvangen.

Galaten 3 : 2

- 2 Dit alleen wil ik van u leren: hebt gij den Geest ontvangen uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs?

De Apostel vervolgt zijn uiteenzetting in de vragende vorm. Ze moeten zelf maar eens antwoord geven. Dat doet de Apostel in de Korinthe-brief ook.

Galaten 3 : 3, 4

- 3 Zijt gij zo uitzinnig? Daar gij met den Geest begonnen zijt, voleindigt gij nu met het vlees?
- 4 Hebt gij zoveel tevergeefs geleden? Indien maar ook tevergeefs!

Deze Galaten hebben geleden, maar waarom hebben zij geleden? Omdat zij verlost waren van de wet. Dat bracht lijden met zich mee en als men daarna terugkeert onder de wet, dan wordt dat lijden "tevergeefs". Als men aan dat lijden door vervolging wil ontkomen, dan plaatst men zich gewoon onder de wet, of een wet, het maakt niet uit welke, maar in ieder geval een wet die gelegd wordt op het vlees. Dan zal de wereld tolerant blijken te zijn.

Galaten 3 : 5

5 Die u dan den Geest verleent, en krachten onder u werkt, doet Hij dat uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs?

Die Geest, uit vers 3, "verleent" en die Geest "werkt krachten onder u". Doet Hij dat uit de werken der wet of uit de prediking des geloofs? is dezelfde vraag als uit vers 2. Daar ging het om de wedergeboorte als zodanig, het ontvangen van de Geest, en hier in vers 5 gaat het om het vervolg erop, want in die dagen waren deze geestelijke gaven er nog. Krachtwonderen werden bij gelegenheid gedaan, dus dat was het vervolg op hun wedergeboorte. De Apostel vraagt dan: "*doet Hij dat uit de werken der wet?*" Of was dat eveneens "*uit de prediking des geloofs?*" Uiteraard uit de prediking des geloofs.

Galaten 3 : 6

6 Gelijkerwijs Abraham Gode geloofd heeft, en het is hem tot rechtvaardigheid gerekend;

Paulus grijpt terug op oudtestamentische uitspraken, in het bijzonder op de uitspraken die gedaan zijn in verband met Abraham, omdat deze Galaten de Geest ontvangen hebben, zijn wedergeboren, door de prediking des geloofs. Geloof is, zoals uit dit Schriftgedeelte (Vers 6 t/m 18) ook duidelijk blijkt, het tegenovergestelde van werken en vandaar dat de Apostel nu teruggrijpt op het Oude Testament.

We komen terecht bij de fundamentele kern van de zaak, de gedachte namelijk dat die wet ooit gegeven werd en er niet altijd geweest is en dat vervolgens die wet ook inderdaad werd opgeheven, zodat die er niet altijd zou zijn. Tegelijkertijd wordt vastgesteld dat de beloften in het Oude Testament, in het bijzonder in Genesis, aangaande een toekomstige verlossing, met de wet niets van doen hebben. Dat wordt uiteengezet in dit Schriftgedeelte. Uiteraard wordt eerst Abraham genoemd, op wie de Joden zich beriepen. Ze beschouwden zich immers als Abrahams zaad en juist daarom leefden zij onder de wet,

waarop Paulus erop wijst dat Abraham zelf in ieder geval niet onder de wet leefde, nog in geen 430 jaar. (Vers 17) Abraham heeft het inderdaad zonder de wet moeten stellen. Als men zich beroept op vader Abraham, dan zou men zich niet op de wet moeten beroepen, want Abraham had er niks mee van doen. Als men zich wil stellen onder de wet, moet men zich beroepen op Mozes (dat deed men bij gelegenheid ook wel), maar niet op Abraham. Als men zich baseert op Abraham, wel zegt Paulus, van Abraham staat zwart tot wit in mijn Bijbel, dat Abraham "Gode geloofd heeft en dat is hem tot gerechtigheid, oftewel rechtvaardigheid, gerekend". (Genesis 15 : 6; Romeinen 4 : 3; Jakobus 2 : 23) Op grond van zijn geloof rekende God Abraham rechtvaardig. De gedachte is dat rechtvaardiging niks anders is dan de officiële uitspraak van een officiële rechter, die uitspraak doet over de verdachte en zegt: ik vind geen schuld in hem. Of eventueel: ik reken hem niks toe, maar dat komt op hetzelfde neer. Dan wordt zo'n verdachte vrijgesproken. Beide waarheden vinden we in de Bijbel. De ene is dat wij inderdaad gerechtvaardigd worden op grond van geloof. De andere is dat wij rechtvaardig gerekend worden op grond van geloof. Maar in de praktijk is het resultaat hetzelfde.

De gerechtvaardigde is weliswaar een zondaar en blijft dat, maar God spreekt de zondaar toch vrij en rechtvaardigt hem. "Rechtvaardigen" betekent niet rechtvaardig maken. Als u in uw Bijbelvertaling de term "rechtvaardig maken" dan is dat een verkeerde vertaling. Dat kan namelijk niet. Een rechter maakt niet een verdachte rechtvaardig. Een rechter spreekt de verdachte vrij. Hij verklaart hem rechtvaardig. De wet zegt, Deuteronomium 25 : 1: "*Wanneer er tussen lieden twist zal zijn, en zij tot het gerecht zullen toetreden, dat zij hen richten, zo zullen zij den rechtvaardige rechtvaardig spreken, en den onrechtvaardige verdoemen.*"

God verklaart dat wij rechtvaardig zijn. Dat kan op basis van dat onze zonden gedragen zijn door de Here Jezus Christus. En wat de oudtestamentische gelovigen betreft, is dat omdat die zonden gedragen zouden worden door de Here Jezus Christus. In beide gevallen betekent het dat de zonden niet toegerekend worden aan de zondaar. De gedachte is dat aan de mensheid het een en ander mankeert. Dat wij zondaren zijn, komt niet doordat wij zondigen, maar wij zondigen omdat wij zondaren zijn. Wij worden geen zondaar op het moment dat wij zondigen. Wij zijn zondaren op het moment dat wij geboren worden. Het is dus een kwestie van afwachten en dan zullen wij zondigen. Het is al zo sterk dat we verondersteld worden inderdaad niets anders te kunnen dan dat. Wij zijn zondaren, dus kunnen wij niet anders dan

zondigen. Zo worden wij geboren. Daar kunnen wij dus niks aan doen en dat is dus heel triest. Maar ... de Schepper Zelf heeft zich verantwoordelijk gesteld voor Zijn schepping. Hij rekent ons onze zonden niet toe, maar verwacht wel van ons dat we inderdaad naar Hem toe gaan. Dat wij ons vertrouwen stellen in Hem, en dat is geloof. Dat wij ons vertrouwen stellen op Zijn Woord. Dat kan hij prima van ons eisen, want dat kunnen wij namelijk. Daar staat onze zonde-natuur ons niet bij in de weg.

Romeinen 4 : 5

- 5 Doch dengene, die niet werkt, maar gelooft in Hem, Die den goddeloze rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot rechtvaardigheid.

Dus wie gelooft in God, wordt zijn geloof gerekend tot rechtvaardigheid. Waarna in Romeinen ook andere Schriftplaatsen in dat verband worden aangehaald. Ook die van David. Hij schreef in Psalm 32, aangehaald in vers 7 en 8: *"Zalig zijn zij, welker ongerechtigheden vergeven zijn, en welker zonden bedekt zijn; Zalig is de man, welken de Heere de zonden niet toerekent"*. "Toerekenen" veronderstelt dat die zonden als zodanig er wel zijn, maar dat de zondaar daar niet verantwoordelijk voor wordt gehouden. Dus: wie wij ook zijn, wat wij ook doen, als wij geloven, verklaart God ons rechtvaardig. Dan rekent hij ons rechtvaardig. Dan wordt je geloof gerekend tot gerechtigheid. Zo glashard wordt het in de Bijbel gezegd. Zo scherp.

2 Korinthe 5 : 19, 21

- 19 Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, **hun zonden hun niet toerekenende**; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd.
21 Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat **wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem**.

"Het woord der verzoening in ons gelegd" is opdat we dat zouden spreken. En dan vers 21. *"Want Die, Die geen zonden gekend heeft, heeft hij zonden voor ons gemaakt"*. Onze zonden werden toegerekend aan de Here Jezus, evenals Zijn rechtvaardigheid. Daar is lang niet alles mee gezegd, maar zo gebeurt het hier. Onder alle omstandigheden betekent het dat het voldoende is voor de mens om te geloven. Het is precies wat de apostel Paulus zegt in Romeinen 7. In een iets ander verband. Maar hij zegt daar dat de geest gewillig is, maar het vlees zwak. Het "vlees" onderwerpt zich niet aan de wet Gods. Dat kan ook

niet, staat erbij. Daarom verwacht God ook niets van het vlees, de oude natuur van de mens. Aangezien de wet gelegd is op het vlees, kan die wet dus nooit enig positief resultaat hebben voor de zondaar. God rekent niet met het vlees. Hij weet heel goed dat met het vlees van alles mis is. Het heet immers *"het lichaam der zonden des vlees"*. (Kolossenzen 2 : 11) God stelt daar geen eisen aan, maar wel aan onze geest. Want wij mensen zijn in staat volledig in te stemmen met de wet Gods. Maar dat wil nog niet zeggen dat we dan ook in staat zijn ons aan die wet Gods te onderwerpen. Wij doen dus dingen wel, die wij niet willen, en dingen niet, die we wel willen. Dat is het onvermogen van de mens. Maar God heeft dat probleem opgelost door van de mens niks te verwachten van dat vlees. De mens heeft zijn eigen vlees, en zijn eigen oude natuur, niet onder controle. Het mag dan een mooi idee wezen dat de geest zou heersen over het vlees, maar in de praktijk brengt geen mens dat op. Het vlees stelt beperkingen aan onze levenswandel, terwijl we met de geest, in ons denken, wel degelijk veel hoger kunnen grijpen.

Het gaat om het principe dat van het denken van de mens, van de geest van de mens, van het hart dus, veel meer verwacht mag worden dan van zijn vlees of van zijn praktische leven. En daarom stelt God geen eis aan het vlees van de mens, maar alleen aan zijn hart, aan zijn denken, aan zijn geest eventueel. De bedoeling is dat hij zich met de geest onderwerpt aan het Woord Gods en dus zijn vertrouwen stelt op wat God gesproken heeft. Want God heeft beloften gedaan, die Hij Zelf aan ons zal vervullen. Wanneer wij ons vertrouwen daarop stellen, rekent God dat tot gerechtigheid.

Galaten 3 : 7

- 7 Zo verstaat gij dan, dat degenen, die uit het geloof zijn, Abrahams kinderen zijn.

Degenen in onze dagen die geloven, zijn erfgenamen van Abraham. God rekende Abraham rechtvaardig op grond van geloof, dat betekent automatisch dat allen die geloven daardoor deel krijgen aan de beloften die aan Abraham gedaan zijn. Alle gelovigen worden rechtvaardig gerekend, zoals Abraham. Wij zouden verstaan dat degenen die *"uit het geloof zijn Abrahams zonen (erfgenamen) zijn"*. "Kinderen" staat er niet, maar "zonen". Wat Abraham ontvangen heeft op grond van geloof, daar krijgen wij op grond van datzelfde geloof ook deel aan. Op die wijze zijn wij dus erfgenamen - zonen - van Abraham. En dat staat er ook een paar verzen verder. Het wordt uitgebreid toegelicht.

Zijlijn 11

Abraham is de "vader" van alle gelovigen. De vader is de erflater, en de zoon is de erfgenaam. Van dat begrip "zoon van Abraham zijn" zegt de Bijbel dat het niets van doen heeft met de natuurlijke afstamming. In Romeinen 9 : 6, 7 staat "want die zijn niet allen Israël, die uit Israël zijn". Noch omdat zij Abrahams zaad zijn, zijn zij allen kinderen" ... Men is erfgenaam van Abraham, alleen als men gelooft zoals Abraham.

Galaten 3 : 8

- 8 En de Schrift, te voren ziende, dat God de heidenen uit het geloof zou rechtvaardigen, heeft te voren aan Abraham het Evangelie verkondigd, zeggende: In u zullen al de volken gezegend worden.

Ook de heidenen worden door God uit het geloof gerechtvaardigd. De Schrift heeft tevoren, op voorhand, aangekondigd dat God dit zou doen. Eveneens is tevoren aan Abraham het Evangelie verkondigd. "Evangelie" is in geen Nederlands woord, maar Grieks en betekent officieel "blijde" of de "goede boodschap". De term is ontleed aan het Oude Testament, waar het vertaald is met "goede boodschap", of eventueel "blijde boodschap". Dit Evangelie is in de praktijk heus niks anders dan de "prediking van het Nieuwe Verbond, ter vervanging van het Oude". Dat wordt in het Oude Testament aangekondigd. Ik denk dat in het bijzonder aan de uitspraken van Jesaja 40, waar inderdaad gesproken wordt over het Evangelie.

Jesaja 40 : 8-10

- 8 Het gras verdort, de bloem valt af; maar het Woord onzes Gods bestaat in der eeuwigheid.
9 O Sion, gij verkondigster van goede boodschap, klim op een hogen berg; o Jeruzalem, gij **verkondigster van goede boodschap**, hef uw stem op met macht, hef ze op, vrees niet, zeg den steden van Juda: Zie *hier* is uw God!
10 Ziet, de Heere HEERE zal komen tegen den sterke, en Zijn arm zal heersen; ziet, **Zijn loon is bij Hem**, en Zijn arbeidsloon is voor Zijn aangezicht.

De goede, blijde, boodschap is "dat de Heer zal komen, tegen de sterken en Zijn arm zal heersen". Via "Zijn loon" krijgen wij zelfs gemeentelijke waarheid, al ga ik dat nu niet uitleggen. Het Evangelie vindt zijn oorsprong niet in het Nieuwe Testament, maar al bij Abraham, aan wie dat Evangelie was aangekondigd. Wij leven in de dagen waarin die zaligheid, het Evangelie, het Nieuwe Verbond, gepredikt wordt en waarin deze blijde boodschap gebracht wordt aan de volken. Het Oude Verbond is er een van werken, maar het Nieuwe Verbond is er een van genade en van geloof. En dus staat er:

Galaten 3 : 9

- 9 Zo dan, die uit het geloof zijn, worden gezegend met den gelovigen Abraham.

Ze worden gezegend, sámen met, want dat betekent het, met de gelovige Abraham. ^{Zie zijlijn 11} Met de nadruk op geloof. Als men deel wil hebben aan wat aan Abraham beloofd is, kan dat alleen als men zelf ook gelooft, net als Abraham. Daarom wordt Abraham hier, en in Romeinen 4, en in Jakobus 2, maar ook in de Evangelien, Johannes in het bijzonder, tot voorbeeld gesteld. Met name voor de Jood, juist omdat Abraham niet onder de wet leefde, maar geloofde in wat God gesproken had.

Galaten 3 : 10

- 10 Want zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder den vloek; want er is geschreven: Vervloekt is een ieder, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.

Paulus zegt in Galaten 5 : 3 "En ik betuig wederom een ieder mens, die zich laat besnijden, dat hij een schuldenaar is de gehele wet te doen." Deuteronomium 27 : 26 zegt: "Vervloekt zij, die de woorden dezer wet niet zal bevestigen, doende dezelve! En al het volk zal zeggen: Amen." Aangezien geen mens blijft in "al hetgeen in de wet geschreven is", is dus iedereen onder de vloek, want er is geen onderscheid. Romeinen 3 : 22, 23: "... er is geen onderscheid, want ze hebben alle gezondigd en derven de heerlijkheid Gods". Niet bepaald de blijde boodschap natuurlijk. Het is een simpele zaak. Wie onder de wet wil leven, zal de wet eerst eens moeten kennen, en moeten vaststellen, dat wie die niet blijft in die wet, daardoor vervloekt is. Dat is een Goddelijke uitspraak. Er wordt dus niemand door de wet gerechtvaardigd.

Galaten 3 : 11, 12

- 11 En dat niemand door de wet gerechtvaardigd wordt voor God, is openbaar; want de rechtvaardige zal uit het geloof leven.
12 Doch de wet is niet uit het geloof; maar de mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.

Vers 11, er staat, en dat niemand door de wet gerechtvaardigd wordt voor God, ja voor mensen wel, wellicht, maar voor God niet, dat niemand door de wet gerechtvaardigd wordt voor God is openbaar, want "De rechtvaardige zal uit het geloof leven" is weer een uitspraak uit het Oude Testament, in dit geval in Habakuk 2 : 4. De rechtvaardige zal uit het geloof leven. Die twee dingen hangen samen. In vers 12 vinden we het antwoord op de redenering: maar als men een gelovige is, zal men toch proberen de wet te volbrengen. Dat zullen die Galaten

misschien ook gedacht hebben. Als men toch een gelovige is, zal men zich toch vrijwillig - of uit dankbaarheid of zoiets - onder de wet stellen. Ik ken er zelfs die zeggen: als men echt een gelovige is, dan zal men niet eens anders kunnen dan die wet volbrengen. Dan zegt men: onder het Nieuwe Verbond wordt de wet geschreven in het hart, en dan gaat men er kennelijk vanuit dat het over dezelfde wet gaat, die dan in het hart geschreven wordt, waaruit men dan leeft. Maar het is allemaal onzin. Zo steekt het niet in elkaar. Er staat hier gewoon, de wet is niet uit het geloof. Degene die onder de wet leeft, leeft dus niet uit geloof.

In Hebreeën 11 staat toch niet: door de wet heeft die, en door de wet heeft die, en door de wet hebben zij ... Het staat nergens, maar wel: door het geloof ... Dus de wet is niet uit geloof en geloof is niet uit de wet. Er staat niet: de mens die deze dingen gelooft, maar: *“de mens, die deze dingen doet”*, zal door deze wet leven. Maar aangezien niemand ze kan doen, kan er ook niemand door de wet leven ontvangen. Deze uitspraken staan in het Oude Testament, zodat iedereen alleen al in het Oude Testament tot dezelfde conclusies kan komen dat het niet de bedoeling is dat een gelovige onder de wet leeft, denkend dat hij daardoor gerechtvaardigd zal worden door God. Nee, hij zou leven uit geloof en uit genade.

Galaten 3 : 13

13 Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want er is geschreven: Vervloekt is een ieder, die aan het hout hangt.

De wet is een vloek en dus staat er nu: *“Christus heeft ons verlost van de vloek der wet”*. Hij is een vloek geworden voor ons.

Deuteronomium 21 : 23

23 Voorts, wanneer in iemand een zonde zal zijn, die het oordeel des doods *waardig is*, dat hij gedood zal worden, en gij hem aan het hout zult opgehangen hebben;

Deze uitspraak spreekt over de Here Jezus, die inderdaad de vloek der wet gedragen heeft en daardoor ons van deze zelfde vloek verlost heeft. Niet alleen van die vloek, maar ook van de wet.

Galaten 3 : 14

14 Opdat de zegening van Abraham tot de heidenen komen zou in Christus Jezus, *en* opdat wij de belofte des Geestes verkrijgen zouden door het geloof.

De zegening van Abraham, in Christus Jezus, voor zowel heidenen als Joden, gaat volstrekt buiten de wet om. *“De zegening van Abraham”* is hetzelfde als *“de beloften des Geestes”*. Wat was de zegening van Abraham? Dat hem een belofte gedaan was, namelijk eeuwig leven. Dat hij *“erfgenaam der wereld zou zijn”*, zegt Romeinen 4 : 13. Romeinen 4 zet in het bijzonder uiteen, dat Abraham geloofd heeft in de levenbrengende kracht Gods. Dat hij geloofd heeft in een God die uit de dood, en uit het dode, leven kan en zelfs *zál* voortbrengen, want God had dat hem beloofd. Het staat er zeer uitgebreid; het is zeer de moeite waard om dat Schriftgedeelte te lezen.

De *“belofte des Geestes”*, kwam tot de heidenen en tot ons, in Christus Jezus en door het geloof. Er had ook kunnen staan: *“De zegening van Abraham komt tot de heidenen door het geloof.”* *“In Christus Jezus”* en *“door het geloof”*, hebben namelijk dezelfde inhoud, want de vraag moet zijn: welk geloof? Wiens geloof? Het geloof van Jezus Christus! In Galaten 2 hebben we dat al besproken. Vooral in het laatste deel, vanaf vers 22, wordt over niks anders gesproken dan *“uit het geloof van Jezus Christus”*.

Galaten 3 : 15

15 Broeders, ik spreek naar den mens: zelfs eens mensen verbond, dat bevestigd is, doet niemand te niet, of *niemand* doet daartoe.

Zelfs aan een mensenverbond dat bevestigd is, dat gesloten is, doet niemand iets toe of af. Het gaat om dus een verbond dat officieel vastgesteld is en in werking is getreden. Dat is in vers 16 het verbond dat God sloot met Abraham.

Galaten 3 : 16

16 Nu zo zijn de beloftenissen tot Abraham en zijn zaad gesproken. Hij zegt niet: En den zaden, als van velen; maar als van één: En uw zade; hetwelk is Christus.

Die beloftenissen zijn niet alleen gesproken, maar ook zwart op wit gesteld. Hier wordt gezegd dat het begrip *“zaad”* in het enkelvoud staat en dus zo opgevat dient te worden, althans in de eerste plaats.

Genesis 7 : 7-9

7 En Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God, en uw zaad na u.

Zijlijn 12

Ik vraag me af waarom "zaad" geschreven wordt met een kleine letter? En waarom is "Middelaars" geschreven met een hoofdletter? Dat werkt verwarring in de hand, want het zou precies andersom moeten zijn: "Zaad", omdat het over Christus gaat, aan Wie de beloften vervuld worden, en "middelaars", omdat het heel duidelijk over Mozes gaat. De wet is door engelen besteld, bezorgd. Engelen hebben de boodschap overgebracht "in de hand des middelaars". (Zie ook Handelingen 7 : 37, 38) U gelooft toch niet dat die engelen de wet gesteld hebben in de hand van het beloofde Zaad van Abraham? Dan ben je de draad van het verhaal wel erg kwijt. Christus is de Middelaar van het Nieuwe Verbond en uitdrukkelijk niet van het Oude. Hoeveel Schriftplaatsen wil je hebben? Johannes 1 : 17: *"Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden"*.

- 8 En Ik zal u, en uw zaad na u, het land uwer vreemdelingschappen geven, het gehele land Kanaän, tot eeuwige bezitting; en Ik zal hun tot een God zijn.
- 9 Voorts zeide God tot Abraham: Gij nu zult Mijn verbond houden, gij, en uw zaad na u, in hun geslachten.

"Abraham en zijn zaad", aangekondigd in Genesis, is niks anders dan "Abraham en Christus". Dat is het Bijbelse commentaar in Galaten 3 en zo eindigt vers 16: *"uw zaad, hetwelk is Christus"*. Zodat de beloften niet gedaan zijn aan Abraham en zijn erfgenamen, meervoud, maar aan Abraham en zijn Erfgenaam. Enkelvoud. Voor zover wij als gelovigen "zaden", zonen of erfgenamen, meervoud, van Abraham zijn, is dat omdat we deel hebben gekregen aan Christus. *"Eén plant met hem geworden zijn"*. (Romeinen 6 : 5) Wij zijn namelijk in eerste plaats gerechtvaardigd uit het geloof van Eén. Het Zaad van Abraham. Christus is de oorzaak van onze zaligheid. Het is Zijn gerechtigheid, die ons wordt toegerekend en dat wordt prompt herhaald in vers 17.

Galaten 3 : 17

- 17 En dit zeg ik: Het verbond, dat te voren van God bevestigd is op Christus, wordt door de wet, die na vierhonderd en dertig jaren gekomen is, niet krachteloos gemaakt, om de beloftenis te niet te doen.
- 18 Want indien de erfenis uit de wet is, zo is zij niet meer uit de beloftenis; maar God heeft ze Abraham door de beloftenis genadiglijk gegeven.

De belangrijkste gedachte van dit vers is die van vers 16, namelijk dat het alleen gaat om Abraham en zijn Zaad, waarbij de beloften, die aan Abraham gedaan zijn, en aan het Zaad van Abraham, vervuld zouden worden in de toekomst. Daar heeft het volk Israël, eventueel levend onder de wet, helemaal niets mee van doen. Want zij zijn niet Abraham. Zij zijn ook niet het zaad, enkelvoud, van Abraham. Dus waar beroemt men zich dan op? En wat heeft de wet er dus mee te maken?

Het verbond met Abraham, bekrachtigd in Christus, wordt door de Wet (ook een verbond), die 430 jaar later gekomen is, niet krachteloos gemaakt. Die Wet doet de beloftenis, de "erfenis" uit vers 18, niet teniet. Die blijft staan. Dat er daarnaast nog een ander verbond gesloten wordt, er waren er nog wel meer, zoals het huwelijksverbond met Israël, en het verbond met David, wil niet zeggen, dat het ene verbond het andere teniet doet. Ze blijven naast elkaar bestaan. En voor zover ze onafhankelijk van elkaar waren, blijven ze dat.

De grote fout van de verbondstheologie is, dat men in de praktijk maar één verbond kent. Ik kom er in de Bijbel zo zonder meer een stuk of zeven tegen. Het is maar de vraag wat je meerekenen wilt, maar minstens drie, want die spelen de belangrijkste rol. Het verbond met Abraham, het verbond met Mozes en het Nieuwe Verbond. De verbondstheologie onderscheidt die verbonden niet van elkaar. Men heeft het over "het verbond met Abraham Zijn vriend, bevestigd hij van kind tot kind", (naar Psalm 105) maar men denkt aan de wet. Maar het is niet de wet. Het is niet het verbond met Mozes, dat is totaal iets anders. Daar had Abraham niets mee van doen. De inhoud van de wet, het verbond met Mozes, is ook van een totaal andere dan de inhoud van het verbond met Abraham. Dat houdt in dat God de heidenen uit het geloof zou rechtvaardigen en dat in hem en in zijn zaad al de volken gezegend zouden worden, op grond van geloof. Dat Nieuwe Verbond ligt niet in het verlengde van het Oude. Het komt niet voort uit en is niet gebaseerd op de Wet, het Oude Verbond. Het is gebaseerd op de belofte aan Abraham.

God deed aan de gelovige Abraham deze belofte en de wet is niet een aanvulling daarop en ook niet een voortzetting daarvan, maar juist het tegenovergestelde. Het verbond met Abraham is een verbond op basis van genade en geloof. Het verbond bij Mozes was een verbond op basis van wet en op basis van werken. *"... welk mens dezelve zal doen, die zal door dezelve leven"*. (Leviticus 18 : 5) En: *"Vervloekt is een ieder, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen"*. (Galaten 3 : 10) Het zijn twee totaal verschillende dingen. Wat de Apostel hier naar voren brengt, er is geen verbondstheoloog die dat verhaal kan volgen, is dat het Nieuwe Verbond, waaronder wij leven, niks anders is dan de vervulling van het verbond der belofte, dat gesloten was met Abraham en zijn Zaad. Vandaar dat in vers 8 staat, dat God te voren aan Abraham het Evangelie verkondigd heeft. Onze behoudenis komt voort uit het Zaad van Abraham en is de vervulling van de belofte aan Abraham. Tot hem was door God Zelf gezegd: *"... in u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden"*. Wij heidenen in onze dagen krijgen deel aan deze zegeningen, eeuwig leven, aan Abraham beloofd.

Galaten 3 : 19

- 19 Waartoe is dan de wet? Zij is om der overtredingen wil daarbij gesteld, totdat het zaad zou gekomen zijn, dien het beloofd was; en zij is door de engelen besteld in de hand des Middelaars. **Zie zijlijn 12**

Als men deze dingen begrijpt, is de enige echte vraag: "Waartoe is dan de wet?" Wat was dan de zin daarvan? Het antwoord wordt eerder al gegeven in de Romeinen-brief en hier wordt het nog eens bevestigd: "Zij is om der overtredingen wil daarbij gesteld". "Om der" wil zeggen "om te bevorderen", "te laten toenemen". Dat betekent in ieder geval, dat waar de wet is, daar zijn overtredingen van de wet. Zodat in de praktijk door de wet de zonden toenemen. Er komen steeds meer overtredingen bij. De Romeinen-brief zegt:

Romeinen 4 : 15

15 Want de wet werkt toorn; want waar geen wet is, *daar* is ook geen overtreding.

Als er geen wet is, kun je die niet overtreden. Maar er is juist een wet gegeven opdat men die zou overtreden. Vervolgens zou door die wet blijken, dat de mens niet alleen zondigt, maar dat hij inderdaad niet anders kan, want hij is "in zijn wezen" een zondaar. Het is de gedachte die ontwikkeld wordt in Romeinen 7 en voor een deel nog in Romeinen 8. Waar gezegd wordt: "... door de wet is de kennis der zonde". (Romeinen 3 : 23) Niet zozeer van zonden, maar van zonde, namelijk van de zondige natuur van de mens. **Zie zijlijn 13** In Romeinen wordt heel laconiek gezegd:

Romeinen 5 : 20

20 Maar de wet is bovendien ingekomen, opdat de misdaad te meerder worde; en waar **de zonde** meerder geworden is, *daar* is de genade veel meer overvloedig geweest;

Waar de wet werkt, neemt de misdaad, de zonde (de menselijke natuur) toe. Maar dat maakt voor God niks uit, want God rekent de mens de zonde niet toe. Op voorwaarden dat hij gelooft uiteraard. De wet is een aanschouwelijk voorbeeld voor iedere mens, waarin gedemonstreerd wordt dat de mens een zondaar is. Hoe goed die wet ook is, hoe zijn goede voornemens ook zijn, die mens, die zondaar, is gewoon "niet tot goed in staat". Waar de zonde dus "te meerder wordt", daar "is de genade veel meer overvloedig geweest". Dat betekent dat hoezeer men ook zondigt, ook onder de wet, de genade Gods wordt er alleen maar groter van.

Alle zonden worden vergeven uit de rijkdom van Gods genade. Het enige dat wij zouden doen, is tot geloof komen en dus in geloof komen tot de Here Jezus Christus. Degene van Wie Johannes de Dopers zei, "Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt!" (Johannes

1 : 29) Alle zonden uiteraard, op één zonde na dan. Een mens gaat verloren door de zonde van ongeloof. Het schuldig wordt uitgesproken over de ongelovigen. Over degene die de genade Gods afketst. Wij wij als gelovigen zouden dus die genade aanvaarden en in de praktijk van ons leven uit de rijkdom van Gods genade leven. God had alle recht om een wet te geven waaruit de zonde blijkt, omdat Hij Zelf een oplossing voor het zondeprobleem geregeld heeft.

Romeinen 7 : 18

18 Want ik weet, dat in mij, dat is, in mijn vlees, geen goed woont; want het willen is *wel* bij mij, maar het goede te doen, dat vind ik niet.

Dat is waar het om gaat en dat hoeft men niet te leren door zelf onder die wet te leven. Dat kan men ook leren uit de Bijbelse geschiedenis. Als je een wet legt op een mens, legt men dus de wet op een zondige natuur en daardoor wordt de mens geactiveerd en zo wordt de zonde geactiveerd. Dan blijkt ook dat de mens niet in staat is, ondanks al zijn goede wil, om die wet te volbrengen en daaruit blijkt dus dat hij kennelijk een zondige natuur heeft.

God heeft dus ooit die Wet aan de mens gegeven, opdat zou blijken dat de mens een zondaar is. Dat is van belang, want er zijn nog veel mensen, zelfs Christenen, die menen dat de mens van nature goed is. Dat hij alleen maar slecht wordt door de maatschappij of iets dergelijks. Maar de mens was al een zondaar vóórdat er een maatschappij was. De mens maakt de maatschappij en als onze maatschappij niet deugt, zoals velen tegenwoordig beweren, dan kan dat alleen omdat de mens zo slecht is. Dan moet je hem vooral een wet opleggen, dan gaat hij nog meer zondigen. Dan wordt de maatschappij er nog slechter van.

Als je onder de wet wil leven, dan geloof je niet. Waar je kiest voor leven onder de wet en niet wilt geloven, neemt alleen je zonde toe en dan kun je alleen maar steeds banger worden voor diezelfde God, waarvoor je ooit verantwoording zult moeten afleggen. We hebben daarnaast nog 1 Korinthe 15 : 56: "... de kracht der zonde is de wet". Dus waar de zonde krachtig wordt, komt dat door de wet. Het wordt daar ook in verband genoemd met de dood. Vandaar dat de wet de zonde activeert, maar de werking van de zonde is in de praktijk de werking van de dood en vandaar dat de wet genoemd wordt "een bediening des doods". (2 Korinthe 3 : 7) Maar wat maakt het uit dat de wet een bediening des doods is, als wij daarnaast "de bediening des Geestes" kennen. (2 Korinthe 3 : 8)

Zijlijn 13

Christenen weten niet hoe zij leven moeten. Maar het probleem is niet hoe wij leven moeten, maar dat hoe wij ook leven moeten, wij dat niet kunnen. Omdat wij ons niet kunnen houden aan wat voor voorschriften dan ook, vragen wij onszelf: hoe moeten we dan leven? Dan komt er altijd wel iemand die wijst op de wet. Als we echter denken dat we ons daaraan kunnen houden, schuiven we in werkelijkheid de verantwoordelijkheid voor ons leven volstrekt af. Als iemand anders ons zegt hoe wij leven moeten, dan zijn zij meteen verantwoordelijk.

Zijlijn 14

Markus 2: Schriftgeleerden uit de Farizeeën blokkeerden de deuropening, zodat die man die daar bij de Heer gebracht werd niet naar binnen kon om bij Hem te komen. Al die orthodoxe en wettische Schriftgeleerden stonden in de deuropening en zij verhinderden de mens om tot Christus te komen. Dat is typologie. Elders zegt de Heer tegen de Farizeeën dat ze de mensen verhinderen in Hem te geloven. De wet verhindert de mens om tot geloof te komen. Toen die deur (typologische van de wet) afgesloten bleek te zijn, vond men een andere weg, namelijk langs de bovenkant. Niet langs de aardse kant, maar langs de hemelse kant. Via het dak, waar men de bedekking - "tichelen", Lukas 5 : 19 - wegnam. Als men zich tot de Heer bekeert, wordt de bedekking weggenomen. Tichelen (tegels) zijn een beeld van de werken der wet. Die moeten worden weggenomen, als men tot de Heer komt. Tichelen bakken is uitgevonden in Babel, *"de moeder der hoerijen en der gruwelen der aarde"* (Openbaring 17 : 5). Ze hebben daar "een eigendunkelijke godsdienst" ontwikkeld. Een eigen werk en daarmee niets anders dan afgoderij. Met die zelf geproduceerde stenen komt men niet ver. Die moeten weggeruimd worden, als men tot de Here Jezus Christus, (de Steen) wil komen.

Galaten 3 : 20

20 En de Middelaar is niet *Middelaar* van één, maar God is één.

Net als in vers 19 wordt hier "Middelaar" met een hoofdletter geschreven en ook nu is dat onterecht. Ik heb verschillende vertalingen naast elkaar gelegd, maar ze vertellen allemaal wat anders, omdat men de draad van het verhaal kwijt is. Dit vers zegt echter: De middelaar is niet één; nee, maar God is Eén. Er is weliswaar één God, maar er zijn twee middelaars tussen God en de mens. Binnen dit betoog in ieder geval. In Timótheüs 2 : 5 wordt, in een ander verband gezegd: *"Want er is één God, er is ook één Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus"*. Hier in Galaten 3 gaat het uiteraard ook om één en dezelfde God, maar de ene middelaar is Mozes, allebei uit vers 19. Maar Mozes bracht het volk niet in het beloofde land. De wet kon de beloofde zegeningen niet tot stand brengen. De middelaar Mozes kan de mens niet tot God brengen. Dat schrijft de apostel Paulus aan Timótheüs. Er is er maar Eén die werkelijk die bemiddelende functie kan vervullen en de mens tot God kan brengen: Christus. Het was dezelfde God, die aan de ene kant Mozes aanstelde en aan de andere kant Christus aanstelde. Maar de functie van Mozes was letterlijk een zeer tijdelijke. De zin in vers 19: *"daarbij gesteld, tótdat het zaad zou gekomen zijn"*, wijst heel duidelijk op de tijdelijkheid van de wet.

Het punt is dat we uit geloof zouden leren leven. Dat we zouden komen tot een "middelaar als Mozes", namelijk Christus. Tot Hem alleen, want men kan "niet twee heren dienen". (Mattheüs 6 : 24) Er zijn wel twee verbonden, maar men kan die niet allebei dienen. Men zou moeten kiezen voor de vervulling van de belofte aan Abraham, waarbij genade beloofd wordt aan een ieder die gelooft. De middelaar van het Oude Verbond is niet anders dan een type van de Middelaar van het Nieuwe Verbond. Mozes als beeld van Christus.

Galaten 3 : 21

21 Is dan de wet tegen de beloftenissen Gods? Dat zij verre; want indien er een wet gegeven ware, die machtig was levend te maken, zo zou waarlijk de rechtvaardigheid uit de wet zijn.

Als het - de wet tegenover de beloftenissen - twee verschillende dingen zijn, dan kun je je afvragen of het ene misschien daadwerkelijk tegen het andere gesteld is? Dan zegt de Apostel, met zijn vaste uitdrukking: *"Dat zij verre"*. In de praktijk is de wet tegen de genade. **Zie zijlijn 14** Dus is het wel het één of het andere. Maar de vraag is meer: was in

het Oude Testament de wet tegen de beloften Gods? Nee, en dan klopt *"dat zij verre"*. Want er was al gezegd: *"Het is daarbij gesteld"*. Of *"het is bovendien ingekomen"*. De wet als zodanig is een illustratie van de beloften, want in de wet wordt wel degelijk geïllustreerd dat ooit de beloften aan Abraham vervuld zouden worden. De wet getuigt van *"de rechtvaardigheid Gods"*, zoals die in Christus tot stand zou komen. In Hebreeën vinden we de sterkste uitspraken daaromtrent.

Hebreeën 7 : 19 en 10 : 1

19 Want de wet heeft geen ding volmaakt, maar de aanleiding van een betere hoop, door welke wij tot God genaken.

1 Want de wet, hebbende een schaduw der toekomstige goederen, niet het beeld zelf der zaken, kan met dezelfde offeranden, die zij alle jaren geduriglijk opofferen, nimmermeer heiligen degenen, die daar toegaan.

Vers 21 beredeneert verder dat, indien er een wet gegeven ware, die machtig was leven te maken, zo zou waarlijk de rechtvaardigheid uit de wet zijn. Maar die macht heeft de Wet niet.

Galaten 3 : 22

22 Maar de Schrift heeft het alles onder de zonde besloten, **opdat de belofte uit het geloof van Jezus Christus aan de gelovigen zou gegeven worden.**

Vastgesteld moet worden dat die wet niet *"machtig was levend te maken"*. De wet was geen kracht Gods. Het *"Evangelie is kracht Gods tot zaligheid"*. (Romeinen 1 : 19) De wet is zwakheid. *"Want de vernietiging van het voorgaande gebod geschiedt om deszelfs zwakheids en onprofijtelijkheids wil"*. (Hebreeën 7 : 18) Romeinen 8 : 3: *"Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, ..." Dat is "de bediening des doods in letteren bestaande, en in stenen ingedrukt"*. (2 Korinthe 3 : 7) *"Maar de Schrift heeft het alles onder de zonde besloten"*. Dat wil zeggen dat "het alles" de zonde droeg, als een last. Alles is onder de heerschappij van de zonde in de praktijk. En bovendien "besloten" en dat betekent "opgesloten". In vers 23 wordt dat uitgelegd.

Galaten 3 : 23

23 Doch eer het geloof kwam, waren wij onder de wet in bewaring gesteld, en zijn besloten geweest tot op het geloof, dat geopenbaard zou worden.

Onder de zonde opgesloten, gevangen gezet, “opdat de belofte”, die tevoren bevestigd is op Abraham en Christus, “uit het geloof van Jezus Christus aan de geloven gegeven zou worden”. Zolang die belofte niet vervuld werd, dus zolang de beloofde Messias niet verschenen was, werd de mens als het ware opgesloten onder de zonde. Om te laten zien hoe dat zit, namelijk dat, als je de mens denkt te kunnen verbeteren, dat niet via wet mogelijk is.

De is wet een gevangenis, een “huis van bewaring”. Het heet ook wel een “strik”. (Romeinen 11 : 8; 1 Korinthe 7 : 35) Daar raak je eerst in vast en als je probeert eruit te komen, kom je er alleen maar vaster in te zitten. Onder de wet geraakte het gehele volk Israël in slavernij van de wet, maar eerst in de slavernij van Egypte. Daar moesten ze tichelen bakken, “tichelen strijken” staat er in Genesis 11 : 3. Dat gebeurde met stro, met “stoppelen”. (Exodus 5 : 10-13) Die arbeid in Egypte is niks anders dan de uitbeelding van de werken der wet. Het leidt tot niks. Het wordt alleen maar zwaarder.

Maar God stuurde de verlossing, net zoals in het geval van de vervulling van deze beelden. Want “de Schrift heeft het alles onder de zonde opgesloten” en daarmee ook onder de wet, opdat de belofte, die veel ouder was dan de wet, gegeven zou worden aan de gelovigen. En dat “uit het geloof van Jezus Christus”. De komst van deze Christus, die de dood had overwonnen, was pas het moment dat God de beloften vervulde, gedaan aan Abraham, dat men “erfgenaam der wereld” zou zijn. (Romeinen 4 : 3) Een belofte van eeuwig leven, maar niemand kreeg deel aan de vervulling dan eerst Christus. Daar was het wachten op. Sinds de opstanding van Christus, waarbij Hij deel kreeg aan de vervulling van de beloften die aan Abraham gedaan waren, wordt diezelfde belofte vervuld aan een ieder die gelooft, want dat is van oudsher de voorwaarde.

Romeinen 8 : 29 en Kolossenzen 1 : 18

29 Want die Hij te voren gekend heeft, die heeft Hij ook te voren verordeneerd, den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te zijn, opdat **Hij de Eerstgeborene** zij onder vele broederen.

18 En Hij is het Hoofd des lichaams, *namelijk* der Gemeente, Hij, Die het Begin is, de Eerstgeborene uit de doden, **opdat Hij in allen de Eerste zou zijn**.

Het wachten was op de komst van deze Man, die niet alleen Zaad van Abraham was, maar net zo goed de Zoon van God. (Romeinen 1 : 4)

Hij kreeg als eerste deel aan de vervulling van de beloften, namelijk aan de wedergeboorte tot Nieuwe Schepping. Geloof is geopenbaard geworden. (Vers 23) Wat geloof is, is namelijk gedemonstreerd door de Here Jezus Christus, die Zijn loopbaan des geloofs met succes gelopen heeft. Hij is “de overste leidsman en voleinder des geloofs”. (Hebreeë 12 : 2) Nadat dit “eerste Schaap over de dam was”, worden alle gelovigen opgewekt uit de dood. Ze worden wedergeboren oftewel zij hebben deel aan Zijn opstanding, want dat is volstrekt hetzelfde. Wij hebben nu al, als eerstelingen, deel aan die Nieuwe Schepping, aan dat eeuwige leven. Alleen zien we dat nog niet, maar dat is een kwestie van tijd.

Nogmaals: gelovigen worden behouden “uit het geloof van Jezus Christus”, want Zijn geloof is de basis van Zijn opstanding. Uit Zijn geloof krijgen wij deel aan Zijn zegeningen.

Romeinen 1 : 17

17 Want de rechtvaardigheid Gods wordt in hetzelfde geopenbaard uit geloof tot geloof; gelijk geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven.

Wij denken dikwijls dat wij behouden zijn op grond van het werk dat de Here Jezus gedaan heeft. De meer Bijbelse gedachte is, dat wij behouden zijn uit Zijn geloof. Hij heeft weliswaar een werk gedaan, maar dat is een werk waarbij Hij de zonden der wereld, (1 Johannes 2 : 2) en zeker de zonden onder de wet, niet gedaan, maar overwonnen heeft en daarmee zijn ze weggedaan. Dat was een werk, maar Zijn opstanding is niet het resultaat van Zijn werk. Zijn dood wel. Zijn opstanding is het resultaat van Zijn geloof.

Romeinen 5 : 18, 19

18 Zo dan, gelijk **door één misdaad de schuld gekomen is** over alle mensen tot verdoemenis; also ook **door één rechtvaardigheid komt de genade** over alle mensen tot rechtvaardigmaking des levens.

19 Want gelijk door **de ongehoorzaamheid van dien enen mens** velen *tot* zondaars gesteld zijn geworden, also zullen ook **door de gehoorzaamheid van Enen** velen *tot* rechtvaardigen gesteld worden.

En dit alles opdat de belofte niet uit de werken der wet, en ook niet uit de werken van Jezus Christus, maar “uit het geloof van Jezus Christus” aan de gelovigen, en niet aan de werkenden, (Galaten 4 : 5)

Zijlijn 15

"Zonen Gods" is hier in Galaten 3 niet hetzelfde van inhoud als in Efeze 1 en Romeinen 8. In Galaten 3, vooral het eerste deel, is de gedachte, dat alle gelovigen zonen (erfgenamen) zijn van Abraham en dat alle gelovigen dus gezegend worden met de gelovige Abraham, maar er zit alleen nog één fase tussen: wij worden gezegend met het gelovige Zaad van Abraham, hetwelk is Christus. Langs die lijn wordt hier geredeneerd.

gegeven zou worden. Alleen daaruit zouden wij leven en dat gaat volledig buiten de wet om. Waar we tot Hem "toegaan", naderen wij "tot de Troon der genade" (Hebreeën 4 : 16) en leven wij niet langer uit de wet, of uit iets anders dan die genade Gods.

Galaten 3 : 24

24 Zo dan, de wet is onze tuchtmeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden.

"Geloof" en de naam "Christus" worden door elkaar gebruikt, naar aanleiding van hoofdstuk 2, waarin uitgebreid gesproken werd over het geloof van Jezus Christus. Waar Christus verscheen, daar verscheen het geloof en dus het Nieuwe Verbond en daarmee ook de vervulling van de beloften aan Abraham. Uit dat geloof van Christus zouden wij gerechtvaardigd worden, leert dit vers. De klemtoon ligt hier op "geweest", want het behoort tot het verleden. Die wet heeft een tijdelijke functie vervuld tot aan de opstanding van Christus, want daar komt het in de praktijk op neer, met betrekking tot slechts het volk wat onder de wet leefde. Daarom ligt de klemtoon eveneens op "onze". In laatste instantie was dat officieel het Joodse volk, en Paulus, de Jood van huis uit, zegt daarom "de wet is onze tuchtmeester geweest tot Christus". Dat het zo is, wordt bevestigd in de volgende verzen.

Galaten 3 : 25, 26

25 Maar als het geloof gekomen is, zo zijn wij niet meer onder den tuchtmeester. (= *mannelijke pedagoog, onderwijzer van kinderen*)

26 Want gij zijt allen kinderen Gods door het geloof in Christus Jezus.

"Als het geloof gekomen is", is op grond van voorgaande en nog volgende verzen, "als Christus gekomen is". Toen Christus kwam, werden de beloften aan Abraham vervuld, en dat was automatisch het einde der wet. Andersom: de wet werd beëindigd opdat vervolgens de beloften aan Abraham vervuld zouden worden. Dat "wij" gaat over het Joodse volk, maar ook over heidenen, of men het gelooft of niet. De gedachte is simpelweg dat de wet slechts gelegd is geweest op Israël, als ik het zo breed mogelijk zeg, maar dat die wet dan toch beëindigd werd bij de dood en opstanding van de Here Jezus Christus. Degenen die onder de wet waren, waren er sindsdien van verlost. Merkwaardigerwijze zijn er sindsdien mensen, die nooit onder de wet geleefd hebben, maar zich daarna alsnog onder de wet stelden. Hoe meer je daarbij stilstaat, hoe vreemder het wordt.

In vers 26 staat geen "kinderen", maar "zonen Gods". Bijna altijd, als je in de Statenvertaling "kinderen" leest, kun je uit het verband opmaken wat het moet zijn. Of er inderdaad "kinderen" staat of "zonen". Het verschil is door de vertalers helaas niet gemaakt, maar het is voor het begrijpen van het Schriftgedeelte heel essentieel.

De gedachte hier is, dat wij niet meer onder de tuchtmeester en dus niet meer onder de pedagoog zijn en dus ook geen kinderen meer zijn, "want gij zijt allen zonen Gods". Volwassen erfgenamen dus. Er staat "gij zijt allen", want de heidenen, die de wet niet hadden, hebben die fase "onder de tuchtmeester" helemaal niet meegemaakt. De Galaten-brief zegt dat degenen die onder de wet waren in het verleden, beschouwd moeten worden als kinderen, en dus als onvolwassenen in bewaring gesteld. Onder "de pedagoog", namelijk de wet, opdat het volk wat zou leren. Er wordt van "wij" overgesprongen naar "gij", want men hoeft niet eerst onder de wet geleefd te hebben om tot deze zonen Gods gerekend te kunnen worden. Integendeel, men moet juist van de wet verlost worden om tot deze zonen Gods gerekend te worden. Dat is de gedachte en dan klopt het wat de Apostel schrijft, want zij, Joden, zijn verlost van de wet om inderdaad zonen Gods te worden en de heiden hebben de wet sowieso niet gehad en dus staat die hen niet in de weg om zonen Gods te worden. **Zie zijlijn 15**

Waar de Here Jezus Christus verschenen is, worden degenen die onder de wet waren van de wet verlost. Dat is uiteraard niet nodig voor degenen die nooit onder de wet waren, zoals Galliërs, dan wel Galaten, heidenen in het algemeen, en dus zegt de Apostel: "gij zijt allen zonen Gods, door het geloof in, niet "van" dit keer, Christus Jezus. Door geloof in hem worden wij, of zijn wij, met deze Christus verbonden. Waar Christus Zelf de wet beëindigd heeft in zijn dood en opstanding, zijn wij in Christus dus vrij van de wet. En als wij in Hem geloven, hebben wij in Hem deel en dat staat in vers 27.

Galaten 3 : 27

27 Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan.

Hier gaat het niet over de doop in water, dat staat er ook niet, laat staan doop mét water (besprenkeling). Er staat "doop in Christus". De gedachte is namelijk dat "dopen" veronderstelt "één worden met" te zijn. Dat is de enige echte betekenis van de term. "Opgaan in", kun je ook zeggen. Wij hebben daar kennelijk geen goed Nederlands woord voor gehad, en daarom heeft men er "gedoopt zijt" van

gemaakt. De Engelsen, dat vind ik altijd aardig, hebben gemerkt dat als je het Griekse woord "baptizo", vertaald met "doop" of "onderdompelen", want daar hebben ze wel een goed woord voor, dat niet helemaal de betekenis dekt. Bij dopen denken wij onvermijdelijk aan een vloeistof, maar dat is niet helemaal de gedachte van het oorspronkelijke woord. De Engelsen hebben het gewoon niet vertaald, en "baptizo" is dus een Engels woord geworden, "to baptize". Min of meer terecht; ze geven in ieder geval aan dat de vertaling met onderdompelen niet helemaal correct is. Dat past eigenlijk alleen als uitdrukkelijk gesproken wordt over doop in een of andere vloeistof. Maar in vele gevallen waarin over doop gesproken wordt in de Bijbel gaat het niet over doop in water of vloeistof, maar over "doop in Christus", dan wel doop in, door of met, de Heilige Geest. **Zie zijlijn 16**

Romeinen 6 : 3-5

- 3 Of weet jij niet, dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij **in Zijn dood gedoopt** zijn?
- 4 Wij zijn dan met Hem begraven, door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, also ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.
- 5 Want indien wij **met Hem een plant** geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij het ook zijn *in de gelijkmaking Zijner opstanding*;

Hier komt geen water aan te pas. Wat het betekent om in Christus Jezus, "in Zijn dood", gedoopt te zijn ([zie lied 550 Joh. de Heer](#)) is al uitgelegd in Romeinen 5. In de tweede helft van het hoofdstuk in het bijzonder, waar gesproken wordt over het merkwaardige feit, dat wij door geloof zijn wedergeboren en daardoor deel hebben gekregen aan een andere Mens. Zoals wij van nature deel hadden aan Adam en dus eigenlijk "in Adam gedoopt" waren, één waren met Adam, zo zijn wij door wedergeboorte één geworden met Christus en hebben wij Zijn Natuur, Zijn Leven ontvangen. Het wordt daar uitgebreid uiteengezet. Door geboorte hadden we deel aan de ongehoorzaamheid van Adam. Door wedergeboorte hebben we deel aan Zijn gehoorzaamheid, zeg maar geloof, want daar komt het op neer.

Meteen aan het begin van hoofdstuk 6 vraagt Paulus: "Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade te meerder worde?" Nee, want "wij zijn der zonde gestorven". Wij worden geacht niet deel te hebben aan die oude mens, aan Adam, van Gods kant uit gezien in ieder geval, omdat wij deel hebben aan die laatste Adam, namelijk Christus. Wij

worden geacht te leven "tot de heerlijkheid des Vaders", also ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden". (Vers 4) Dat is een ander leven, waarin we God zouden dienen. Nu wij wedergeboren zijn, gedoopt zijn in Christus, tot één plant, een levend organisme, een levend lichaam, in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij het ook zijn in Zijn opstanding, wetende "dat onze oude mens met Hem gekruisigd is", en dat wij Nieuw Leven hebben ontvangen met en in Christus, zoals de volgende verzen van Romeinen 6 vertellen. Een gelijke uitdrukking wordt hier gebruikt in Galaten 3 : 27: "Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan". Ik ben geneigd helemaal niet over doop in water te spreken; er is niet echt een aanleiding toe. Doop in water is nou eenmaal de uitdrukking, een beeld, een type, van onze doop in Christus. Water is een beeld van de dood. Wanneer men erin gaat en er weer uit komt, weer uit opstaat, is het een beeld van opstanding. Zo zijn wij één met Hem geworden "in de gelijkmaking Zijns doods", en vervolgens ook "in de gelijkmaking Zijner opstanding".

"Hebt gij Christus aangedaan" wil zeggen: "gij zijt met Christus bekleed geworden", want "aandoen" wil zeggen "aantrekken", in de zin van een nieuw kleed aandoen. Dan kom ik terecht in Mattheüs 9. Als het kleed gescheurd is, staat er, dan lapt men dat oude kledingstuk niet op door er een nieuwe lap op te zetten. Dat kun je beter niet doen, want dan zal de scheur zo weer ontstaan en zelfs groter worden, omdat die nieuwe lap en het oude kleed elkaar niet verdragen. Dat is precies waar het hier ook over gaat. Nu wij in Hem Nieuwe Schepselen zijn geworden, leiden wij een fundamenteel totaal ander leven. Dat oude kleed, ook in Mattheüs 9, is een uitbeelding van het leven onder de wet, het leven naar buiten toe. Dat wordt weggedaan. Men zou een Nieuw Kleed moeten aantrekken, is de gedachte.

In Mattheüs 9 was de vraag: "Waarom vasten wij en de Farizeeën veel, en Uw discipelen vasten niet?" Vasten maakt deel uit van de Joodse traditie, en de Here Jezus en zijn discipelen doen dat niet. Dan geeft hij onder andere dit antwoord: Men zet niet een nieuwe lap op een oud kleed, maar men neemt een heel nieuw kleed. In dat Nieuwe Leven komen de instellingen, inzettingen, van de wet niet meer voor. Hetzelfde geldt voor het beeld van nieuwe wijn in oude zakken, ook Mattheüs 9. Nieuwe wijn is een beeld van het leven van het Nieuwe Verbond en dat gaat niet in de oude omhulling. Dat gaat niet in een oude zak, maar in een nieuwe zak. Daar hoort dus inderdaad een nieuwe levenswandel bij. "... also dat wij dienen in nieuwigheid des geestes, en niet in de oudheid der letter". (Romeinen 7 : 6)

Zijlijn 16

Dat vind ik altijd een leuk argument voor de gedachte, dat de Heilige Geest niemand anders is dan Christus. Zijn wij in Christus gedoopt of zijn wij in of "met de Heilige Geest gedoopt?" (o.a. Handelingen 11 : 16) Zijn wij verbonden met, want dat is de consequentie ervan, één geworden, met Christus of één geworden met de Geest? Die vraag is niet te beantwoorden, omdat er geen verschil is. De keuze zou niet gemaakt moeten worden. We hebben deel aan Christus, we hebben deel aan de Geest van Christus, we hebben deel aan de Geest. Als de Bijbel het uitgebreid zegt is dat: we hebben deel aan zijn Heilige Geest, aan Zijn Geest, aan Zijn Leven, aan Zijn Wezen.

Galaten 3 : 28

28 Daarin is noch Jood noch Griek; daarin is noch dienstbare noch vrije; daarin is geen man en vrouw; want gij allen zijt één in Christus Jezus.

Het onderscheid tussen Jood en Griek bestaat niet meer, in het verband van het voorgaande vers. Dat heeft alles te maken met levenswijze, met de uiterlijke dingen, met een kleet. "*Dienstbare*" wil zeggen slaaf. En ook het onderscheid tussen man en vrouw wordt niet gemaakt, "*want "gij allen zijt één in Christus Jezus"; "één plant"*". Al die oude onderscheidingen zijn daarin verdwenen.

Galaten 3 : 29

29 En indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad, en naar de belofte erfgenamen.

Christus is Abrahams zaad, maar dat stond al in vers 16, en als wij Abrahams zaad zijn, omdat wij in Christus zijn, zijn wij in overeenstemming met de belofte erfgenamen, en dus geen kinderen, maar zonen. Dat is de hoofdlijn die hier gevolgd wordt. Zonen, volwassenen, levend onder het Nieuwe Verbond, als erfgenamen van Abraham aan de ene kant en erfgenamen van God aan de andere kant. (Romeinen 8)

Daarna kijkt de apostel weer terug naar het verleden, en beschrijft weer de situatie van het volk onder de wet. Maar dat is hoofdstuk 4 in onze Bijbel.

4. Galaten 4

Galaten 4 : 1-31

- 1 Doch ik zeg, zo langen tijd als de erfgenaam een kind is, zo verschilt hij niets van een dienstknecht, hoewel hij een heer is van alles;
- 2 Maar hij is onder voogden en verzorgers, tot den tijd van den vader te voren gesteld.
- 3 Alzo wij ook, toen wij kinderen waren, zo waren wij dienstbaar gemaakt onder de eerste beginselen der wereld.
- 4 Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet;
- 5 Opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden.
- 6 En overmits gij kinderen zijt, zo heeft God den Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!
- 7 Zo dan, gij zijt niet meer een dienstknecht, maar een zoon; en indien gij een zoon zijt, zo zijt gij ook een erfgenaam van God door Christus.
- 8 Maar toen, als gij God niet kendet, diendet gij degenen, die van nature geen goden zijn;
- 9 En nu, als gij God kent, ja, veelmeer van God gekend zijt, hoe keert gij u wederom tot de zwakke en arme beginselen, welke gij wederom van voren aan wilt dienen?
- 10 Gij onderhoudt dagen, en maanden, en tijden, en jaren.
- 11 Ik vrees voor u, dat ik niet enigszins tevergeefs aan u gearbeid heb.
- 12 Weest gij als ik, want ook ik ben als gij; broeders, ik bid u; gij hebt mij geen ongelijk gedaan.
- 13 En gij weet, dat ik u door zwakheid des vlees het Evangelie de eerste maal verkondigd heb;
- 14 En mijn verzoeking, die in mijn vlees *geschiedde*, hebt gij niet veracht noch verfoeid; maar gij naamt mij aan als een engel Gods, *ja*, als Christus Jezus.
- 15 Welke was dan uw gelukachting? Want ik geef u getuigenis, dat gij, zo het mogelijk ware, uw ogen zoudt uitgegraven, en mij gegeven hebben.
- 16 Ben ik dan uw vijand geworden, u de waarheid zeggende?
- 17 Zij ijveren niet recht over u; maar zij willen ons uitsluiten, opdat gij over hen zoudt ijveren.
- 18 Doch in het goede te allen tijd te ijveren is goed, en niet alleenlijk, als ik bij u tegenwoordig ben;

- 19 Mijn kinderkens, die ik wederom arbeide te baren, totdat Christus een gestalte in u krijgje.
- 20 Doch ik wilde, dat ik nu tegenwoordig bij u ware, en mijn stem mocht veranderen; want ik ben in twijfel over u.
- 21 Zegt mij, gij, die onder de wet wilt zijn, hoort gij de wet niet?
- 22 Want er is geschreven, dat Abraham twee zonen had, één uit de dienstmaagd, en één uit de vrije.
- 23 Maar gene, die uit de dienstmaagd was, is naar het vlees geboren geweest; doch deze, die uit de vrije was, door de belofte;
- 24 Hetwelk dingen zijn, die andere beduiding hebben; want deze zijn de twee verbonden; het ene van den berg Sinai, tot dienstbaarheid barend, hetwelk is Agar;
- 25 Want dit, *namelijk* Agar, is Sinai, een berg in Arabië, en komt overeen met Jeruzalem, dat nu is, en dienstbaar is met haar kinderen.
- 26 Maar Jeruzalem, dat boven is, dat is vrij, hetwelk is ons aller moeder.
- 27 Want er is geschreven: Wees vrolijk, gij onvruchtbare, die niet baart, breek uit en roep, gij, die geen barensgedoe hebt, want de kinderen der eenzame zijn veel meer, dan dergene, die den man heeft.
- 28 Maar wij, broeders, zijn kinderen der belofte, als Izak was.
- 29 Doch gelijkerwijs toen, die naar het vlees geboren was, vervolgde dengene, die naar den Geest geboren was, alsoo ook nu.
- 30 Maar wat zegt de Schrift? Werp de dienstmaagd uit en haar zoon; want de zoon der dienstmaagd zal geenszins erven met den zoon der vrije.
- 31 Zo dan, broeders, wij zijn niet kinderen der dienstmaagd, maar der vrije.

Vers 1 begint met *"Doch ik zeg"* en dat wil zeggen dat hier uitgebreider naar voren gebracht wordt wat in het voorgaande al gezegd is. Er komt een commentaar: *"Zolang tijd als de erfgenaam kind is"*, en hier staat inderdaad *"kind"*, in de zin van *"onmondig"*, iemand die geen recht van spreken heeft. Een kind wordt geacht onmondig te zijn, omdat het niks te zeggen heeft. Er zit nog niks in, althans zeer weinig, en er dient ook niks uit te komen. Zolang als de erfgenaam kind is, *"zo verschilt hij in niets van een dienstknecht"*, van een slaaf namelijk, een lijfeigene. Daar is niks tegen in te brengen, want het kind is het eigendom van de ouders. Kinderen zijn de kinderen van de ouders en die worden

daar ook verantwoordelijk voor gesteld, vanzelfsprekend. Het kenmerk in de Bijbel van de rechtspositie van het kind is immers dat het kind geen eigen rechtspositie heeft, maar een rechtspositie ontleent aan die van de ouders. Het heeft deel aan de ouders, omdat het eigendom is van de ouders en niet als zelfstandige gerekend wordt, omdat het onmondig is. Dus zolang de erfgenaam een kind is, zo verschilt hij in niets van een slaaf, *"hoewel hij heer is van alles"*.

Spreek je *"heer"* in het Engels uit, *"heir"*, dan betekent het ineens *"erfgenaam"*. Een heer is per definitie een erfgenaam. Dus hij is erfgenaam van alles, in zekere zin eigenaar van alles, alleen de facto is dat nog niet zo. Het wacht op de toekomst, wanneer deze dingen gerealiseerd zullen worden, en wanneer het erfrecht ook inderdaad niet alleen toegepast, maar zelfs vervuld zal worden.

Galaten 4 : 2

- 2 Maar hij is onder voogden en verzorgers, tot den tijd van den vader te voren gesteld.

Het woord *"voogd"* komt ook voor, o.a. in Mattheüs 20 : 8 en is daar keurig vertaald met *"rentmeester"*, in de zin van *"beheerder"*, dat is de echte betekenis. Dus *"voogd"* is nog niet zo gek. Het kind *"is onder voogden"*, onder beheerders namelijk, namelijk *"verzorgers"*, rentmeesters dus, *"oikonomos"* in het Grieks. Dan denken wij ogenblikkelijk aan *"oikonomia"*, vertaald met *"bedeling"*, een rentmeesterschap, want we hebben hier van doen met een bedelingskwestie.

Het gaat om de *"huishouding van de wet"*, de *"bedeling van de wet"*, en daarna de huishouding ^{Zie zijlijn 17} of *"bedeling van de genade"*. De huishouding is veranderd. Nou kennen wij heel wat meer bedelingen in de Bijbel, maar dit zijn ongetwijfeld voor ons in de praktijk, veruit de belangrijkste. De bedeling van de wet behoort tot het verleden, dat is vooral wat je ervan moet onthouden en vervolgens moet je onthouden dat wij in een bedeling leven met een volstrekt tegenovergestelde huisregel. Niet die van de wet, maar die van de genade.

Efeze 3 : 2

- 2 Indien gij maar gehoord hebt van **de bedeling der genade Gods**, ...

De Apostel spreekt over hoe door dood en opstanding een einde kwam aan de bedeling van de wet en hoe tegelijkertijd een begin gemaakt werd met de bedeling van de genade, waarin wij nog steeds leven.

Zijlijn 17

"Oikonomia" vertalen wij met *"huishouding"*, want dat is min of meer de etymologische betekenis van de Griekse term. Als we echter het huiswerk helemaal goed doen en dit woord herleiden tot Hebreeuws, dan zouden we het moeten vertalen met *"heerschappij"*. *"Oikonomia"* fungeert in de Septuagint, (de Griekse vertaling van het Oude Testament) als de vertaling van het Hebreeuwse *"memshala"*, De *"bedeling van de wet"*, is dan de *"heerschappij van de wet"*. De *"bedeling der genade Gods"*, is dan de *"heerschappij van de genade Gods"*. Romeinen 5 eindigt met dat genade zou heersen, en Romeinen 6 spreekt over dat genade over ons heerst. Hebreeën spreekt over *"de troon der genade"*, dus ook over heerschappij van de genade. Al die dingen spreken over de bedeling van de genade. Over de tijd, de huishouding, vanaf de opstanding van Christus tot aan Zijn wederkomst.

"Tot de tijd van de vader tevoren gesteld", betekent dat God zelf bepaald heeft van en tot wanneer, Israël, dan wel het Joodse volk, onder de Wet zou leven. Dat is vanaf "de Sinaï" tot aan de dood en opstanding van de Here Jezus, die toen de Christus werd.

Galaten 4 : 3

- 3 Alzo wij ook, toen wij kinderen waren, zo waren wij dienstbaar gemaakt onder de eerste beginselen der **wereld**.
(Grieks: "*kosmos*"; de zichtbare wereld, de schepping)

Pas in dit vers past de Apostel het toe op het Joodse volk als hij zegt: "wij kinderen waren" en "wij dienstbaar gemaakt". Daarna staat er in plaats van "onder de wet", "dienstbaar gemaakt onder de eerste beginselen der wereld". Achteraf wordt "wet" veralgemeniseerd, Onder alle volkeren was "de wet" bekend. Niet de Mozaïsche wet, maar wet was er altijd, want geen volk was zonder wet. Het is duidelijk terug te vinden, via Bijbelse én ongewijde geschiedenis, dat de oudste wetten die men kent niet uit de Bijbel zijn. In Babel, waar alle volkeren nou eenmaal hun oorsprong vinden, vinden we de oudste wetten die men buiten de Bijbel kent. Daarom heet dat "de eerste beginsten der wereld". Sinds de mensheid verdeeld werd in volkeren, hadden die volkeren hun wetten, die immers de samenleving binnen die volkeren zou moeten regelen. "Wet" heet dus "eerste beginsten der wereld" in Galaten 4 : 3. Helemaal in het begin, in Genesis 2, gaat het over "kennis des goeds en des kwaads" en dat is natuurlijk niks anders dan wet. Dat is bij de allereerste mensen, dus wet hoort tot "de eerste beginselen der wereld". Waar we ook deze uitdrukking tegenkomen in de Bijbel, zouden wij aan wet moeten denken. Wet in het algemeen en Mozaïsche Wet in het bijzonder. Dat heeft allemaal te maken met het uitwendige leven, het kleed, van de mens. De eerste beginselen der wereld gaan over wereldse zaken. Over dingen van een wereld die in de praktijk geregeerd wordt door satan. Als de wereld niet geregeerd werd door de satan, maar door God, wat voor zin heeft het dan nog om een wet te geven? Het is juist omdat de wereld geregeerd wordt door de satan, dat wet werd gegeven.

Galaten 4 : 4

- 4 Maar wanneer de **volheid des tijds** gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet;

Dan is er dus geen enkele aanleiding, om te filosoferen over het begrip "volheid des tijds". Velen doen dat, er zijn boeken over volgeschreven.

Het is gewoon "de volheid van de tijd van de vader tevoren gesteld", want de wet zou zijn, vanaf de Sinaï, tot aan de dood en opstanding van Christus. Als die tijd bereikt is, is die tijd van de wet vol.

God heeft Zijn tijd daarvoor gesteld. De tijd namelijk wanneer het kind, zou aangesteld worden tot Zoon, volwassen gesteld zou worden, en dus zou vrijgemaakt worden van "voogden, namelijk verzorgers", van de wet, want daar komt het tot neer. En dan moet het kind maar volwassen zijn, en zijn eigen weg gaan. Waarna de vraag is of het de vader dient of niet, want daar gaat het hier natuurlijk over, ook in verband met het Joodse volk. Dat doet het niet en dat volk zal dus ook niet tot zoon gesteld worden. Het is wel verlost van de wet, de opvoeding was voltooid, maar er kwam niks van terecht, het volk geloofde niet. In de toekomst zal het alsnog gebeuren, dus bij nader inzien komt het misschien toch nog goed. Maar dan wel nadat het volk door schade en schande is wijs geworden.

Sinds de komst van de wet heeft men zitten wachten op het moment dat die wet weer zou verdwijnen. Dat men van die wet verlost zou worden, opdat men vervolgens uit het geloof van Jezus Christus gerechtvaardigd en zelfs wedergeboren zou worden. Dat allemaal op grond van wat hier in Galaten staat.

"Geworden uit een vrouw, geworden onder de wet", is heel subtiel, maar de gedachte is dat de vrouw nou eenmaal aan de man verbonden is door "de wet des mans". (Romeinen 7 : 2) De geboorte van de Here Jezus, de Man, de Zoon, uit de vrouw, drukt uit hoe het Nieuwe Verbond tot stand komt, namelijk uit het Oude. Het oude wordt weggedaan en de zoon wordt geboren, of verschijnt. Hier zit altijd het beeld van Rachel, en de geboorte van Benjamin, achter. De moeder wordt geacht te sterven, als de zoon geboren wordt. (Genesis 35 : 18) Als in de toekomst een Nieuwe Schepping openbaar moet worden, dan verdwijnt de oude en wordt daar geen plaats meer voor gevonden.

Galaten 4 : 5

- 5 Opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen (= *aanstelling tot zonen*) verkrijgen zouden.

Christus kwam, hier wordt slechts dit gezegd, omdat het essentieel is in het verband van de Brief, om degenen die onder de wet waren te verlossen. Hij verlost ons van de zonde, van de macht van de zonde, van de macht van de dood, van de oude schepping, van onze schuld,

en wellicht nog van meer. Hij verlost in de eerste plaats van de wet, die nu eenmaal op een oude schepping en op het vlees lag. De Christus verlost degene die onder de wet waren, opdat zij "de aanstelling tot zonen" (Romeinen 8 : 23) verkrijgen zouden, want dat zou moeten gebeuren op "de tijd van de vader tevoren gesteld". Het kind zou worden aangesteld tot zoon. **Zie zijlijn 18**

Het Joodse volk, want daar gaat het hier over, dat onder de wet leefde en daar als kind beschouwd wordt, als zijnde onmondig werd verlost van de wet, opdat het daarna, en mede als gevolg daarvan, tot zoon zou worden aangesteld. Als ik het zo lees in vers 5, dan zeg ik dat het wel de bedoeling was, maar dat het niet is gebeurd.

Het was wel voor het volk bestemd. Het Evangelie, "kracht Gods tot zaligheid", was eerst voor de Jood. (Romeinen 1 : 16) Het was zeker de bedoeling dat ze aanstelling tot zonen zouden verkrijgen, waarmee ze het eerste volk zouden worden binnen het Koninkrijk, binnen het Nieuwe Verbond. Het gaat hier namelijk over de aanstelling van een heel volk tot eerstgeborene te midden van de overige volkeren. De Koning van dat Koninkrijk was een Jood, de Here Jezus Christus. Het eerste volk dat daar de vruchten van zóu plukken, had het Joodse volk moeten zijn. Zo zal het ook in de toekomst zijn, bij de wederkomst van Christus. Maar zo ging het dus niet bij de eerste komst van Christus. Dat Joodse volk liet in die tijd, ook na Zijn opstanding, officieel op regeringsniveau weten, en bij herhaling, over een periode van tientallen jaren zelfs, "wij willen niet, dat deze over ons koning ze". (Lukas 19 : 14) Het Joodse volk verwierp haar eigen Koning.

Galaten 4 : 6

6 En overmits gij kinderen (= zonen, "huios") zijt, zo heeft God den Geest Zijns Zoons (= "huios") uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!

Als de Apostel dan, wel over zonen spreekt, dan zegt hij niet "wij", maar "gij". Dat gaat over de gelovigen van onder heidenen in het algemeen. Dat is de Gemeente, of het nou in Galatië is, of in Efeze, dat maakt niet uit. "Omdat gij zonen zijt", wil zeggen dat het eerstgeboorterecht terecht kwam bij een ander volk, namelijk de Gemeente.

In de Romeinen-brief wordt min of meer dezelfde gedachte ontwikkeld, ook met gelijksoortige uitdrukkingen. In Romeinen 8 : 14 wordt gezegd: "Want zovelen als er door den Geest Gods geleid worden, die zijn zonen (= "huios") Gods". Het wordt vervolgens uitgelegd:

Romeinen 8 : 15

15 Want gij hebt niet ontvangen den Geest der dienstbaarheid wederom tot vreze; maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, (= aanstelling tot zonen; "huiiothesia") door Welken wij roepen: Abba, Vader!

Alhoewel de termen een klein beetje verschillend zijn, moet toch duidelijk zijn dat het over volstrekt dezelfde dingen gaat. In Romeinen 8 wordt niet zozeer over de Gemeente als zodanig gesproken, maar over de leden van de Gemeente, de gelovigen. Over en tot hen wordt gezegd, dat hun uiteindelijke individuele aanstelling tot zonen pas plaatsvindt bij de verlossing van hun lichaam.

Romeinen 8 : 23

23 En niet alleen dit, maar ook wij zelf, die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelf, zeg ik, zuchten in onszelf, verwachende de aanneming tot kinderen, (= aanstelling tot zonen; "huiiothesia") namelijk de verlossing onzes lichaams.

In Galaten 4 gaat het niet zozeer over de individuele gelovigen, maar over de Gemeente als zodanig, waarbij de gedachte is, dat het kindschap al op Israël van toepassing was, vanaf de uittocht uit Egypte, vanaf het begin van de wet, waarna het bij de komst van Christus en de beëindiging van de wet, tot zoon (erfgenaam) zou moeten worden gesteld.

Wij zijn met Christus verbonden doordat Zijn Geest in ons woont en die roept: "Abba vader". De gedachte is, dat wij niet alleen, hoewel het daarmee begint, met de mond roepen "Abba vader", en dus God onze Vader noemen, maar dat wij leven als kinderen Gods. Pas dan erkennen wij God in de praktijk van ons leven, als wij Hem als onze Vader erkennen. Zodat wij "wandelen waardig, de roeping waarmee wij geroepen zijn". (Efeze 4 : 1)

"Abba vader", is twee keer "vader". Het eerste is min of meer Hebreeuws en het tweede Grieks. Waarom is dat? Daarmee wordt het begrip "aanstelling tot zonen", waar het hier over gaat, verbonden met het Oude Testament. Die aanstelling tot zonen is waarschijnlijk niet eens een bekend begrip onder de Grieken, maar in ieder geval wel onder de Joden. Of het in hun levenspraktijk een belangrijke rol speelde, waag ik te betwijfelen, maar in de Bijbelse geschiedenis, speelt het een heel belangrijke rol. Het eerste boek van de Bijbel gaat

Zijlijn 18

Er staat "zoonstelling", want in het Grieks is het één woord "[huiiothesia](#)". Het gaat om "aanstellen tot zonen", maar in het Nederlands kennen wij die uitdrukking niet. Het gaat zeker niet over "aangenomen kinderen", dus niet over adoptie, want dat is de term die je in het Engels tegenkomt, "adoption" (King James Version). Wij zijn geen geadopteerde kinderen, maar geroepen om tot zonen te worden gesteld. Dan gaat het altijd over het eerstgeboorterecht. Vader benoemt één van zijn zonen, officieel, tot de erfgenaam die het eerstgeboorterecht ontvangt. Dat speelt in de Bijbel een belangrijke rol. De vraag: wie wordt de eerstgeborene? Of: wie wordt dé erfgenaam? Of soms: wie van de zonen, wordt dé zoon? Dat komt nogal veel voor. En zo spreekt de Bijbel al sinds Genesis over "Gods zonen". (Genesis 6 : 2, 4) Maar over de vraag wie dé Zoon is, die het Koninkrijk zou erven, is geen twijfel mogelijk. God zei: "Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb!" (Mattheüs 3 : 17)

eigenlijk over niks anders. Over wie heeft eerstgeboorterecht? Te beginnen bij Kaïn of Abel. Het had Kaïn moeten zijn, maar die ver-speelde het, omdat hij zijn broer dood sloeg, dus moest er een ander zaad in de plaats van Abel gezet worden, Dat was Seth en daarom heet hij ook zo: "Gezet". Daarna speelt het een belangrijke rol in de geschiedenis van Genesis. Niet in elke generatie, maar wel waar generaties uitgebreider beschreven worden.

Galaten 4 : 7

- 7 Zo dan, gij zijt niet meer een dienstknecht, maar een zoon; en indien gij een zoon zijt, zo zijt gij ook een erfgenaam van God door Christus.

"Zo dan", "dus op deze manier" zijn wij zonen Gods, volgens de redenering van Galaten. Volgens Romeinen 8 zijn wij nog geen zonen Gods, maar zullen wij zonen zijn. De bedoeling is dat we als zonen Gods zouden leven, om vervolgens officieel tot Zoon van God te worden aangesteld. In Efeze is dat ook de gedachte.

Efeze 1 : 5

- 5 Die ons te voren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, (= *aanstelling tot zonen; "huiiothesia"*) door Jezus Christus, in Zichzelf, naar het welbehagen van Zijn wil.

Wij zijn tevoren verordineerd (*bepaald*) tot aanstelling tot zoon. Maar volgens de redenering in Galaten 4, "zo dan", "op deze wijze", zijn wij al zonen. Levend onder het Nieuwe Verbond, hebben wij deel gekregen aan de Gemeente van eerstelingen en daarom: "*gij zijt niet meer dienstknecht, maar zoon*". Daar blijft het niet bij: "*indien gij zoon zijt, zo zijt gij ook erfgenaam van God door Christus*". Dat kan doordat wij "in Hem gedoopt zijn" en aan Zijn eerstgeboorterecht, Zijn positie, Zijn erfenis, deel hebben gekregen. Dat zouden we vasthouden en niet "inruilen" voor het aardse, zoals Ezau deed. (Hebreeën 12 : 16)

Galaten 4 : 8

- 8 Maar toen, als gij God niet kendet, diendet gij degenen, die van nature geen goden zijn;

Toen, in het verleden, toen gij kind was, onder het Oude Verbond, "*als gij God niet kende*", voordat men gelovig was en toegevoegd werd aan de Gemeente, "*dienden zij degene, die van nature geen goden zijn*". Paulus zou gezegd kunnen hebben: wij waren onder de wet en jullie dienden de demonen, want daar komt het op neer. Heidenen

dienden vroeger, "*degenen, die van nature geen goden zijn*". In de praktijk waren ze dat wel, want door de mens werden ze tot goden gepromoveerd.

1 Korinthe 8 : 4

- 4 Aangaande dan het eten der dingen, die den afgoden geofferd zijn, wij weten, dat een afgod niets is in de wereld, en dat er geen ander God is dan één.

Wat men voor goden aanziet, afgoden dus, zijn in werkelijkheid demonen. Dat zijn ongeveer de laagste soort geestelijke en onzienlijke wezens die wij uit de Bijbel kennen. Dus die men vroeger diende zijn zeker niet goden.

Galaten 4 : 9

- 9 En nu, als gij God kent, ja, veelmeer van God gekend zijt, hoe keert gij u wederom tot de zwakke en arme beginselen, welke gij wederom van voren aan wilt dienen?

"En nu", staat in tegenstelling tot "toen" uit vers 8. Het geraffineerde in deze uitspraken is, dat als je ze zo nauwkeurig mogelijk leest, dan zegt de apostel feitelijk dat als je leeft onder de wet, je dan feitelijk de afgoden dient. Ik heb het niet uitgevonden. Ik heb het ook niet geschreven, maar het is wel wat het staat. Vroeger "*diende men degenen die van nature geen goden zijn*", vers 8. Wat zijn dan die "*zwakke en arme beginselen*", waaronder men zich weer stelt. Dat is de wet, die in vers 3 genoemd wordt "*eerste beginselen der wereld*". Daar gaat het hier nog over. In vers 8 en 9 valt het leven onder de wet en het dienen van de afgoden dus samen. Wie is degene die wil dat we niet geloven? En dan is de volgende vraag: hoe komt het dat het Joodse volk niet tot geloof kwam? Het eerste antwoord is: de duivel. Het tweede antwoord is: de wet. Waarmee gezegd wil zijn dat de duivel zich meester gemaakt heeft van de wet. Volgens Hebreeën 2 is de satan degene "*die het geweld des dood had*". Die de macht van de dood had, die zich bedient van de dood als wapen. Nou, de wet is een "*bediening des dood*". (2 Korinthe 3 : 7)

De satan bedient zich van de wet, van iets wat God gegeven heeft, iets heiligs, om zijn doelstellingen te bereiken. En dat lukt hem ook nog. Want in verband met de Joodse volk is dat gebeurd. Dat is een aanschouwelijk voorbeeld uit de menselijke geschiedenis. Hoe gaat dat dan met een volk levend onder de wet? Waar leidt het toe? Tot ongelooft, want dat is wat de Schrift zegt over een Joods volk. Zoals

de wereld der Grieken God niet gekend hebben door de wijsheid, omdat hun eigen wijsheid hen in de weg stond. En zoals de Joden God niet gekend hebben, niet tot geloof kwamen, omdat de wet hen in de weg stond. We zien dat de duivel zich bedient van de wijsheid en van de wet.

Waar de wet onder de mensen over het algemeen niet zo populair meer is, komt daar de zogenaamde wetenschap voor in de plaats. Want voor de een is de wet godsdienst en voor de ander is dat de wetenschap. De een stelt de wet boven Godsdienst, boven de echte Godsdienst namelijk, boven het dienen van God. De ander stelt de wetenschap bovenaan. De Bijbel wordt altijd ondergeschikt gemaakt. Of aan de wet of aan de wetenschap. En dan heb je nog de categorie die wet en wetenschap samenvoegt. Die zich van de wetenschap bedient om de wet te kunnen toepassen, om mensen onder de wet te kunnen brengen. Dat gebeurt allemaal. Het heeft één en hetzelfde doel, namelijk de mens verhinderen om tot de Here Jezus te gaan. Dat geldt voor de ongelovigen, maar net zo goed voor de mens die al wedergeboren is. Die wordt door dezelfde dingen verhinderd om te leven naar de rijkdom van Gods genade. Zodanig dat Christus Zijn werk in hem niet kan doen.

Als de duivel de mens niet kan weerhouden om tot geloof te komen, zal hij de gelovige weerhouden om uit het geloof te leven. Het zijn sterke woorden, dat weet ik wel, maar het zijn toch de gedachten die de Apostel hier naar voren brengt. De gedachte is dat wij verlost worden uit "de tegenwoordige boze eeuw", die beheerst wordt door de satan en door de wet. Door beide. Wat de Heer zegt over het Joodse volk kan niet misverstaan worden.

Mattheüs 12 : 43-45

- 43 En wanneer de onreine geest van den mens uitgegaan is, zo gaat hij door dorre plaatsen, zoekende rust, en vindt ze niet.
44 Dan zegt hij: Ik zal wederkeren in mijn huis, van waar ik uitgegaan ben; en komende, vindt hij het ledig, met bezemen gekeerd en versierd.
45 Dan gaat hij heen en neemt met zich zeven andere geesten, bozer dan hij zelf, en ingegaan zijnde, wonen zij aldaar; en het laatste van denzelven mens wordt erger dan het eerste. Alzo zal het ook met dit boos geslacht zijn.

Hij zegt: weet je hoe dat gaat met een mens? Die is bezeten door een demon, een boze geest en die wordt er dan uitgejaagd. Maar als er

daar dan niet iets beters voor in de plaats komt, dan blijft dat "huis", die mens, leeg, maar wel mooi schoon. Wat doet die demon dan? Die boze geest komt gewoon terug en neemt zeven andere nog bozere geesten met zich mee. Het laatste van die mensen is erger dan het eerste. En dan komt de toepassing: "*alzo zal het ook met dit boos geslacht zijn*". Dat is toch simpelweg de beschrijving van het Joodse volk, dat verlost was van de wet. Waarna er niet een andere Geest in komt, omdat men niet tot geloof komt in de Here Jezus Christus. En wat er dus gebeurt, is dat het verlost volk daarna nog zwaarder onder de wet komt te leven dan ooit tevoren. Weet u welke uitwerking demonen hebben in de mens? Zeker in de Bijbel. Het maakt de mens doof of blind. Wat is de uitwerking van de wet in de mens? Volgens de Bijbel is dat precies hetzelfde: een bedekking over de ogen en gesloten oren, wat resulteert in een bedekking over het hart.

Men is verlost van "*zwakke en arme beginselen*". Hoe kan men dan terugkeren naar juist die dingen, die men "*wederom van voren aan wil dienen*"? De Apostel zegt in vers 10, waaruit dat ongeveer bestaat. Dat vinden wij helemaal geen ernstige dingen, maar het staat er wel.

Galaten 4 : 10

10 Gij onderhoudt dagen, en maanden, en tijden, en jaren.

Het zal duidelijk zijn dat ze dat kennelijk deden volgens de oudtestamentische Joodse kalender. Moeten gelovigen dan niet dagen en maanden en tijden en jaren onderhouden? Nee, dat móeten zij niet! Dat mag wel, zolang dat in ieder geval niet de vrijheid ontnemt. Wij zouden alles moeten nalaten wat ons onze vrijheid in Christus ontnemt. Op het moment dat wij denken dat wij van Godswege "*dagen en maanden en tijden en jaren*" zouden moeten onderhouden, dan zitten wij verkeerd. Als wij denken dat het niet hoeft, omdat God ons vrijgemaakt heeft, en daarna onderhouden wij dat wel degelijk, dan is daar op zich niks verkeerd mee. Dat staat in:

Romeinen 14 : 5

- 5 De een acht wel den *enen* dag boven den *anderen* dag; maar de ander acht al de dagen *gelijk*. Een ieder zij in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd.

Men doet dat om de Heer te dienen, en als het dat echt is, en niet omdat het moet, maar in vrijheid, is dat prima. Als we een tijd van ons leven of een dag van ons leven of een dag van de week, speciaal willen wijden aan de Heer, is dat goed. Maar waarom dan niet alle dagen?

Want dat is beter uiteraard. Waarom alleen een sabbatjaar en niet alle jaren? Om van het jubeljaar maar te zwijgen. Want dat kunnen alleen maar die jaren zijn waarover hier gesproken wordt. Waarom niet alles? Je kunt zeggen dat de eerste dag van week een dag speciaal is voor de Heer. Maar die andere dagen dan? Er wordt gezegd: geloven doe je op zondag. Meestal beperkt het zich dan nog tot: geloven doe je in de kerk. Nee, geloven doe je daar buiten juist, in het dagelijks leven. Op maandag en dat lukt je niet als je denkt: een doordeweekse dag is niet de dag voor de Heer.

Er is er niks mee mis dat wij een dag in de week uittrekken voor bepaalde godsdienstige aangelegenheden, om de Heer te dienen. Natuurlijk is dat goed, maar beter zou zijn om alle dagen daaraan te wijden. Alleen op een moment dat wij denken dat het moet, omdat God het wil, dan vraag ik: waar staat dat in de Bijbel? Waar staat in de Bijbel dat wij als gelovigen onder de wet zouden leven?

"Gij onderhoudt dagen en maanden en tijden en jaren" is symptomatisch voor het wettische, onvrije, gevangen slavenleven van deze Galaten. De Apostel wijst maar op die eenvoudige dingen.

Galaten 4 : 11

11 Ik vrees voor u, dat ik niet enigszins tevergeefs aan u gearbeid heb..

Het woordje "niet" was vroeger wel goed op deze manier, maar past niet meer in het tegenwoordige Nederlands. Paulus schrijft dus in feite: "Ik moet toch vrezen dat ik enigszins tevergeefs aan u gearbeid heb en dat gij het Evangelie niet begrepen hebt". Waarna hij zegt:

Galaten 4 : 12

12 Weest gij als ik, want ook ik ben als gij; broeders, ik bid u; gij hebt mij geen ongelijk gedaan.

"Weest gij als ik" is één van de varianten op de uitspraak die hij zo vaak doet: *"Weest mijn navolgers"*. (o.a 1 Korinthe 11 : 1) Doe als ik, want Paulus heeft niet alleen het Woord om bekend te maken aan de gelovigen, maar bovendien wordt hij geacht het voorbeeld te zijn voor het praktische leven van de gelovigen. Dat geldt trouwens voor elke voorganger volgens de Bijbel. Hij wordt geacht voorbeeld voor de kudde te zijn. *"Want ook ik ben als gij; broeders"* betekent dat hij, net als zij zijn, wedergeboren is. Een Kind van God, niet uit werken, maar door geloof. Waar hij het voorbeeld zou geven, zouden zij dat na-

volgen. Principeel is er namelijk geen verschil tussen Paulus en de Galaten. In de praktijk echter helaas wel. Dus zegt de Apostel dat ze er goed aan doen om zijn voorbeeld na te volgen.

Vervolgens wijst Paulus op iets wat hij kennelijk zelf niet helemaal kan plaatsen. Hij zegt namelijk *"broeders, ik bid u"*. Ik vraag u dus, *"gij hebt mij geen ongelijk gedaan"*. En dan:

Galaten 4 : 13, 14

13 En gij weet, dat ik u door zwakheid des vleses het Evangelie de eerste maal verkondigd heb;

14 En mijn verzoeking, die in mijn vlees *geschiedde*, hebt gij niet veracht noch verfoeid; maar gij naamt mij aan als een engel Gods, *ja*, als Christus Jezus.

Onder welke omstandigheden Paulus hen voor het eerst het Evangelie verkondigd heeft, weten wij niet. Maar dat was *"door zwakheid des vleses"*. Hij werd daar echter niet door verworpen. Ze namen hem juist aan als *"engel Gods"*, als boodschapper Gods, want het woord *"engel"* betekent fundamenteel *"boodschapper"*. Ze hebben hem aangenomen alsof hij de Heer zelf was en niet degene die slechts kwam met de boodschap van de Here Jezus Christus. En dan stelt hij de vraag in vers 15:

Galaten 4 : 15

15 Welke was dan uw gelukachting? Want ik geef u getuigenis, dat gij, zo het mogelijk ware, uw ogen zoudt uitgegraven, en mij gegeven hebben.

Welke was dan uw geluk achtig? Oftewel: waarom deden jullie dat eigenlijk? Wat zag je erin? Waarom was je daar zo blij mee dan? Waarom heb je je over mij ontfermd toen? Welk voordeel zag je erin voor jezelf? Kennelijk zagen zij er voordeel of geluk in, want zij zouden zelfs, bij wijze van spreke, hun *"ogen uitgegraven en mij gegeven hebben"*, als dat zou kunnen. Waaruit volgt dat de Apostel kennelijk problemen had met zijn ogen. In ieder geval zagen ze in hem een vriend en namen zij zijn woord aan. Ze zijn tot geloof gekomen.

Galaten 4 : 17

16 Ben ik dan uw vijand geworden, u de waarheid zeggende?

De waarheid zei hij toen ook, maar *"u de waarheid zeggende"* werd hij kennelijk hun vijand. Want nu beschouwen ze hem als hun vijand,

omdat hij predikt dat ze niet onder de wet zouden leven. Het is ongeveer hetzelfde als bij de Korinthiërs. Bij hen ging het niet zozeer om de wet, maar over vleselijke dingen. In de praktijk ging echter het om dezelfde dingen, die van het vlees namelijk.

Waarom zegt de apostel dit? Paulus was bij hen in zwakheid en in verzoeking, naar het vlees. Daarmee was hij geen man aan wie men zich zou optrekken. Geen krachtig figuur. Dat is wat de Korinthiërs hem verwijten. Maar deze Galaten worden kennelijk inmiddels geleid door wel degelijk krachtige figuren. Alleen zijn dat die lui die hen onder de wet plaatsen.

Galaten 4 : 17

17 **Zij** ijveren niet recht over u; maar **zij** willen ons uitsluiten, opdat gij over hen zoudt ijveren.

De klemtoon ligt op "zij", "*want zij ijveren niet recht over u*". Wat Paulus voorheen gedaan heeft, was recht. Hij bracht hen de Waarheid en hij doet dat nog. Maar "zij", wie het zijn weten wij niet, maar in ieder geval anderen, voorgangers onder de Galaten, deden dat niet. Wat ze wel doen, is hen onder de wet brengen. Waarom doen ze dat? Dan zegt de Apostel: "*zij willen ons uitsluiten, opdat gij over hen zoudt ijveren*". Dat is een puur menselijke gedachte. Er zijn kennelijk voorgangers onder de Galaten die proberen Paulus en de zijnen buiten te sluiten. Met als doel dat zij zelf macht over de Galaten konden uitoefenen. Dat kan alleen als er verplichtingen kunnen worden opgelegd. Dat is onder wet brengen, welke wet dat ook maar is. Als je gelovigen onder wet wil brengen, dan kan dat niet met je eigen wetten. Dat voorzien ze en dus moet je meer traditionele wetten hebben, bij voorkeur ontleend aan de Schrift.

De voorgangers brachten de Galaten onder wet, in de praktijk. Maar eigenlijk brachten ze hen onder hun eigen macht, om daar zelf voordeel aan te behalen. Elders heet dat "*om vuil gewin*". (1 Timótheüs 6 : 4; 1 Petrus 5 : 2) Mensen onder elkaar zijn er op uit om macht over elkaar te hebben. Men wil belangrijk zijn en dat gebeurt altijd via het uitoefenen van invloed. Dat is nog de nette manier, maar dikwijls is het door het uitoefenen van macht. Je moet dit. Je moet dat. Je moet zus of je moet zo, want anders ... Het uitoefenen van macht is gelovigen onder de wet brengen, terwijl de enige macht die zou moeten werken in de gelovigen de macht, of de kracht, van omhoog zou moeten zijn. We hebben namelijk de Geest van Christus in de gelovigen. Waar men probeert Paulus buiten te sluiten, sluit men tegelijkertijd Christus buiten

en dat is kennelijk ook de bedoeling. Waar gelovigen vrij zijn, en in alle vrijheid samenkomen, daar vinden we het risico van "*ingekropen valse broederen*". (Galaten 2 : 4) Die willen die vrijheid verbieden om gelovigen onder hun eigen macht te brengen. Wellicht met het oogmerk dat die Gemeente die voorgangers zou dienen. Dat gebeurt in onze tijd nog steeds.

Waar het om dient te gaan is of de Heer gediend wordt, want dan wordt de Gemeente gediend. Als we er op uit zijn om onszelf te dienen, dan wordt niet de Heer gediend en zit het dus verkeerd. Waar men uit is op invloed en macht over de mensen, zou men niet het ambt van opziener moeten begeren. (1 Timótheüs 3 : 1) Dat is bloedlink. Mensen die uit zijn op macht zouden nooit voorganger in de Gemeente mogen worden. Hoeveel aanleg ze daarvoor ook hebben. Wat er gebeurde in de gemeente in Korinthe en in Galaten, was dat er andere figuren kwamen met een grote mond en een veel indrukwekkendere verschijning dan de apostel Paulus. Zij zetten de dingen naar hun hand, maar ... weg is dan de werking van de Geest.

Galaten 4 : 18, 19

18 Doch in het goede te allen tijd te ijveren is goed, en niet alleenlijk, als ik bij u tegenwoordig ben;
19 Mijn kinderkens, die ik wederom arbeide te baren, totdat Christus een gestalte in u krijgje.

De apostel Paulus put zich uit om op allerlei wijze deze Galaten te bepalen bij de positie waarin zij terechtgekomen zijn als kinderen Gods, als gelovigen in deze nieuwtestamentische bedeling. Hij doet dat op allerlei mogelijke, en wellicht misschien wel onmogelijke, manieren. Hij spreekt tot hen en legt hen uit hoe dat er eigenlijk zit met de wet, wat de functie is van de wet, hoe de wet, het Oude Verbond, zich verhoudt tot het Nieuwe Verbond. Dat heeft hij zojuist gedaan in de eerste helft van Galaten 4.

Galaten 4 : 20

20 Doch ik wilde, dat ik nu tegenwoordig bij u ware, en mijn stem mocht veranderen; want ik ben in twijfel over u.

Voordat de Apostel aan zijn verhaal begint, zegt hij: "*ik wilde dat ik nu aanwezig bij u ware*", want dat geeft hem wat meer mogelijkheden, dan zou hij zijn stem kunnen veranderen om bijvoorbeeld de woorden te ondersteunen. Gesproken woorden zijn in het algemeen sterker dan geschreven woorden.

Paulus zegt dan: *"ik ben in twijfel over u"*. Hij is niet zeker van deze gelovigen in Galatië. Dat is logisch, want daar steekt een heel eenvoudige gedachte achter en die wordt dan ook prompt in vers 21 naar voren gebracht.

Galaten 4 : 21

21 Zegt mij, gij, die onder de wet wilt zijn, hoort gij de wet niet?

Het mag dan zo zijn dat de Galaten meenden onder de wetten moeten leven, maar tegelijkertijd geven zij er blijk van de wet niet te kennen. Dat is trouwens altijd het geval, want men kan alleen beweren onder de wet te moeten leven als men de wet niet kent. Het gaat hier om de Torah en de Jood denkt dan in de eerste plaats aan de boeken van Mozes. Daar verwijst de Apostel dus ook prompt naar, als hij hen een geschiedenis voorhoudt, uiteraard tot voorbeeld. (1 Korinthe 10 : 11) Het Oude Verbond, de wet, is een illustratie, een schaduw, een afbeelding, een type, van het Nieuwe Verbond. Maar waar het Nieuwe Verbond gekomen is, heeft het Oude geen enkele functie meer.

Galaten 4 : 22, 23

22 Want er is geschreven, dat Abraham twee zonen had, één uit de dienstmaagd, en één uit de vrije.

23 Maar gene, die uit de dienstmaagd was, is naar het vlees geboren geweest; doch deze, die uit de vrije was, door de belofte;

De kwestie van Ismaël en Izak, de beide zonen van Abraham, wordt kort verteld. Ismaël, de oudste, zou op die grond het eerstgeboorterecht moeten ontvangen en dus erfgenaam moeten worden van Gods belofte aan Abraham. Maar de geschiedenis ging anders, de erfenis ging naar Izak, de tweede zoon, maar dat gebeurt in de Bijbel zo vaak. Er wordt steeds één gepasseerd. De erfenis gaat steeds naar de volgende. Daar wordt hier in Galaten naar verwezen. De betekenis is makkelijk genoeg, die zal ik maar op voorhand geven. De beloofde zaligheid was weliswaar beloofd aan het Joodse volk, maar kwam terecht bij wat wij de Gemeente noemen. Ismaël is een beeld van het Joodse volk in onze dagen, nog steeds levend onder de wet. Izak is een beeld van de Gemeente, levend onder de genade.

"Hoor gij de wet niet?" Er is namelijk geschreven dat Abraham, de zegeningen die hij ontvangen had, zou moeten vererven. Maar de erfgenaam van Abraham moest een vrije zijn en geen slaaf. En dus

kwam de erfgenaam niet uit Ismaël, geboren uit een slavin, maar uit Izak, geboren uit een vrije. Eén generatie eerder vinden we dezelfde verhouding in Hagar en Sarah, want die beelden hetzelfde uit. Net als Ezau en Jakob en Lea en Rachel. Dat herhaalt zich vele malen. Zodat die tegenstelling een paar keer genoemd wordt.

"Door de belofte" betekent dat toen God Abraham een zoon beloofde, dacht God niet aan Ismaël, maar aan Izak. Toen God aan Abraham een zoon beloofde, dacht hij niet aan Hagar, maar aan Sarah. (Genesis 18 : 10, 14) Paulus zegt daarom: het kan wel wezen dat je van Abraham afstamt, maar dat zegt niks, want als je een slaaf bent, zul je niet erven. Je moet een *"vrije"*, een zoon (erfgenaam) zijn om te erven.

Galaten 4 : 24-26

24 **Hetwelk dingen zijn, die andere beduiding hebben;** want deze zijn de twee verbonden; het ene van den berg Sinaï, tot dienstbaarheid barende, hetwelk is Agar; (= *Hagar*)

25 Want dit, *namelijk* Agar, is Sinaï, een berg in Arabië, en komt overeen met Jeruzalem, dat nu is, en dienstbaar is met haar kinderen.

26 Maar Jeruzalem, dat boven is, dat is vrij, hetwelk is ons aller moeder.

Het gaat er maar om wat God met het vertellen van deze geschiedenis heeft willen bekendmaken. Ze zijn voor ons opgeschreven opdat wij zouden weten dat degene die gelooft door God rechtvaardig gerekend wordt. Ze hebben een *"beduiding"*, een *"betekenis"* dus. Ze hebben een duiding op onze dagen, waarbij het verschil tussen de Gemeente, Izak, Israël en Ismaël, aangegeven wordt. Dat is de oppervlakkige verklaring. Zo van het Joodse volk is net als Ismaël terzijde gesteld en Izak, namelijk de kerk, kwam ervoor in de plaats. Maar het is veel meer dan dat en in het verband waarin het staat heeft het ook een *"andere betekenis"*, een *"andere beduiding"*. Dit is wel waar, maar er steekt iets veel belangrijkers achter. Namelijk dat het volk, dat onder de wet leefde, dat slaaf was, terzijde gesteld werd. En degenen die vrij waren worden ervoor in de plaats gezet. Als wij in de plaats van het Joodse volk, in de plaats van Israël gesteld zijn, omdat we vrij zijn en onder het Nieuwe Verbond leven, is het op zijn minst onterecht, maar eigenlijk godslasterlijk, om dan alsnog te leven alsof wij slaven zijn. Om ons bewust te stellen onder de slavernij, niet alleen van de zonde, (Romeinen 6) maar ook onder de slavernij van de wet. (Romeinen 6 en 7) Wij zouden ons stellen onder de heerschappij van de Geest. Die

Geest Gods leidt ons tot het zoonschap, zegt Romeinen 8. Daardoor zouden wij geleid worden en niet door een wet die opgelegd wordt van hogerhand van wie dan ook. Men zou leven uit het Woord Gods en niks anders dan dat.

In vers 24 staan de *"twee verbonden"* tegenover elkaar, namelijk het Oude Verbond tegenover het Nieuwe Verbond. Dat is *"de Wet"* tegenover *"de genade"*. Vervolgens staat *"Sinaï"* tegenover *"Sion"*, dat is Jeruzalem, maar dat wordt pas genoemd in vers 25, waar Sinaï, *"overeenkomt met Jeruzalem dat nu is"*. Dat is de aanduiding van het Judaïsme als zodanig, het Jodendom, geregeerd door de wet, maar aan de andere kant door Jeruzalem. De term *"Jeruzalem"* is in de hele Bijbel de aanduiding van een Koninkrijk, maar *"Jeruzalem dat nu is"*, is de aanduiding van het Judaïsme, het Joodse volk levend onder de wet. Waarna de tegenstelling gemaakt wordt met *"Jeruzalem dat boven is"*, vers 26. Het is volstrekt hetzelfde als het hemelse Jeruzalem, *"de stad des levenden Gods"* van Hebreëen 12 : 22. *"Jeruzalem dat nu is"*, komt overeen met *"Sinaï"* en dus met de wet. Jeruzalem is onder de wet. Daar tegenover staat *"Jeruzalem dat boven is"*. Wat ontbreekt in het rijtje is een Jeruzalem dat beneden zal zijn. Net als in Hebreëen 12. *"Jeruzalem dat beneden zal zijn"*, is de werking namelijk van het Nieuwe Verbond straks over het Joodse volk in het bijzonder en Israel in het algemeen, en ook de volkeren in de openbaring van het Koninkrijk van Christus. Hij herstelt, herbouwt, dan Jeruzalem, maar dat wordt niet eens genoemd, en vandaar dat sommigen de draad kwijtraken.

Hier wordt er op gewezen dat dit Nieuwe Verbond een hemelse toepassing heeft. Vandaar de tegenstelling tussen *"Jeruzalem dat nu is"*, en *"Jeruzalem dat boven is"*. Daar is iets vreemds mee, want het is geen perfecte tegenstelling. De normale tegenstelling zou namelijk zijn: Jeruzalem dat nu is en Jeruzalem dat straks zal zijn. Maar als je goed kunt lezen, lees je in één keer dat het Jeruzalem dat boven is in de toekomst beneden zal zijn. In plaats van dat er gesproken wordt over een *"toekomstig Jeruzalem"*, staat er *"Jeruzalem dat boven is"*. Dat is net zo goed nu. Jeruzalem, dat in de toekomst op aarde openbaar zal worden, is er al, niet hier op aarde, maar wel al in de hemel. Vandaar dat in Openbaring gesproken wordt over een Jeruzalem dat uit de hemel nederdaalt naar de aarde. (Openbaring 21 : 2, 10) **Zie zijlijn 19** Dat Nieuwe Verbond, dat Koninkrijk van Christus, was dus eerst in de hemel en daarna zal het ook op de aarde zijn. (Mattheüs 6 : 10) Het breidt zich uit en vult uiteindelijk de hele schepping. Jeruzalem is onze *"moederstad"*, waarin, of waaruit, wij geboren zijn, maar dan wel het

Jeruzalem dat boven is. Want het Jeruzalem dat nu is, wordt uitgedrukt door Hagar, door de slavin, door Ismaël, door het vlees, door Sinaï, door het Oude Verbond. Dat is slavernij. Het Jeruzalem waaraan wij deel hebben gekregen, is uitgebeeld door Sarah, (haar naam betekent *"vorstin"*) door *"de vrije"*, want we zijn vrijgemaakt.

Op het moment dat we geleerd hebben dat we vrij zijn en onder het Nieuwe Verbond leven, kunnen wij vervolgens leren dat wij burgerschap, rechten en plichten hebben ontvangen onder het Nieuwe Verbond. Niet op aarde, maar in de hemel.

Galaten 4 : 27

27 Want er is geschreven: Wees vrolijk, **gij onvruchtbare, die niet baart**, breek uit en roep, **gij**, die geen barensnood hebt, want **de kinderen der eenzame zijn veel meer**, dan dergene, die den man heeft.

Dit is een aanhaling uit het Oude Testament, ter ondersteuning van het verhaal van Ismaël en Izak en van Hagar en Sarah. Meteen na hoofdstuk 53 van Jesaja, dat melding maakt van de dood en opstanding van de Here Jezus, staat er:

Jesaja 54 : 1

1 Zing vrolijk, **gij onvruchtbare, die niet gebaard hebt!** maak geschal met vrolijk gezang, en juich, **die** geen barensnood gehad hebt! want **de kinderen der eenzame zijn meer**, dan de kinderen der getrouwde, zegt de HEERE.

"Zing vrolijk" heeft te maken met de naam van Izak, want zijn naam betekent *"God heeft mij een lachen gemaakt."* (Genesis 21 : 6) Uit het verband van Galaten blijkt dat het gaat over Sarah en Hagar. Hagar is een beeld van Israël en Sarah ook. De een was slavin, de ander was vrij, zodat de slavin Hagar een beeld is van dat deel van Israël wat in slavernij was onder de wet, de twee stammen. Sarah is een beeld van dat deel van Israël dat niet onder de wet was, namelijk de tien stammen van Israël. De tien stammen van Israël waren over de wereld verstrooid en waren op die manier alleen, eenzaam. Zij hadden de Man niet.

Sarah was onvruchtbaar en baarde niet. *"Breek uit"*, is in het Hebreeuws hetzelfde als *"wees vruchtbaar"*. *"Breek uit en roep"* is schreeuwen in verband met de bevalling. De vrouw wordt geacht *"uit te breken"*, met geweld gebeurt zo iets, vooral als het om een eerstgeborene gaat. *"De kinderen der eenzame"*, moet Sarah zijn en *"degene die de man heeft"*,

Zijlijn 19

In de toekomst zal er ook een letterlijk Jeruzalem zijn op aarde. In het Nieuwe Testament hoeft dat niet beschreven worden, want dat staat uitgebreid in het Oude Testament. Voor degenen die denken dat de Gemeente in de plaats van Israël gekomen is en dat Jeruzalem dus per definitie de hemel is, hebben we Zacharia 12 : 6: *"... en Jeruzalem zal nog blijven in haar plaats te Jeruzalem."* Het enige wat in het Nieuwe Testament gezegd zou moeten worden, is dat dit alsnog zal gebeuren.

Zijlijn 20

Een vast beginsel is, dat waar in het Nieuwe Testament het Oude wordt geciteerd, wordt dat toegepast op de Gemeente. Daarom menen velen dat die oudtestamentische profetieën vervuld zijn in de kerk van vandaag. Maar dat is een misverstand. Al die profetieën spreken over de toekomst van Israël, die nog steeds toekomst is. Ze krijgen echter in deze dagen, waarin de bekering van Israël wacht op de toekomst, ook een vervulling. Zelfs een hogere dan men op grond van het Oude Testament ooit voor mogelijk zou hebben gehouden.

is dus kennelijk Hagar. Niet zozeer omdat ze met Abraham getrouwd was, maar daar vond in ieder geval conceptie plaats. Sarah wordt "de eenzame" genoemd, omdat er geen conceptie plaatsvond tussen Abraham en Sarah. Zij was en bleef onvruchtbaar. Hier wordt gezegd, dat "*de kinderen der eenzame veel meer*" zouden zijn, dan de kinderen der vrijen. "Veel meer", kan betekenen, "meer in aantal", dan betekent het dat de Gemeente, want daar wordt het op toegepast, dat de Gemeente groter zal zijn, dan Israël onder de wet, het Joodse volk als zodanig. Bij een andere gelegenheid gebruikt de apostel Paulus in de zin van "veel hoger in rangorde". De Gemeente van vandaag, heeft deel aan dat nieuwe Jeruzalem, dat nu al in de hemel is en dat is veel hoger dan de aarde. De Here Jezus gebruikte de term trouwens ook. Hij zei: "*meer dan Salomo is hier*". (Mattheüs 12 : 42) Hij was hoger dan Salomo.

De profetie over Israël in Jesaja 54, krijgt straks in de toekomst haar toepassing, maar tegelijkertijd wordt die in Galaten 4 van toepassing gebracht op de Gemeente van vandaag. **Zie zijlijn 20** Die Gemeente komt, ook volgens deze profetie, niet voort uit Hagar, maar uit Sarah en dus niet uit de twee, maar uit de tien stammen, en daarmee uit de vrijheid.

Galaten 4 : 28

28 Maar wij, broeders, zijn kinderen der belofte, als Izak was.

"*Wij, broeders, zijn kinderen der belofte*" en geen "kinderen naar het vlees", zoals Ismaël. We zijn zoals Izak en dus zijn wij vrij. In vers 23 wordt dat besproken zonder de namen te noemen. De beloften die God ooit gedaan had aan Abraham en zijn zaad, zouden op voorhand vererfd worden aan Izak. Dat had God al bepaald voordat Ismaël geboren was. Ismaël blijkt een type te zijn van Israël, levend onder de wet, en Izak een type van de Gemeente, die in de hemel is opgeschreven, in "*Jeruzalem, dat boven is*".

Dus toen God beloften deed aan Abraham, stond al vast dat die beloften niet vervuld zouden worden door de wet (de slavernij), maar door de Gemeente, die pas later tot stand zou komen. Het was zelfs de gedachte dat, als die belofte vervuld zou worden, dan zou Israël onder de wet worden uitgedreven, zoals Ismaël werd uitgedreven.

Galaten 4 : 29, 30

29 Doch gelijkerwijs toen, die naar het vlees geboren was, vervolgde dengene, die naar den Geest geboren was, alzo ook nu.

30 Maar wat zegt de Schrift? Werp de dienstmaagd uit en haar zoon; want de zoon der dienstmaagd zal geenszins erven met den zoon der vrije.

Die Galaten leefden in het algemeen onder de wet, niettemin schrijft de Apostel aan hen: "*wij zijn niet kinderen der dienstmaagd, maar der vrije*". Het probleem is dat men er niet naar leeft. Men is vrij, als gelovigen, maar ze maken van die vrijheid gebruik om zich in slavernij te begeven. En dat terwijl de Heer ons juist verlost heeft van die slavernij, opdat we in vrijheid zouden leven. Deze Galaten liepen dus precies de verkeerde kant op.

Vers 30 zegt: omdat de vrije meer en hoger is dan een slaaf, zal de slaaf niet erven met de vrije. Het vers begint met: "*Wat zegt de Schrift? Werp de dienstmaagd uit en haar zoon*". (Genesis 21 : 10) De bedoeling van dit Schriftgedeelte is, dat de gelovigen in Galaten, en wij ook, zouden realiseren dat wij niet onder dat Oude Verbond leven, maar onder het Nieuwe Verbond. Bovendien in een hemelse positie en dat is het vooral thema dat in Hebreeën ([zie studie nr. 84 "Hebreeën"](#)) wordt uitgewerkt. Vandaar de overeenkomst tussen Galaten en Hebreeën. Ze spreken allebei over de verhouding tussen het Oude en Nieuwe Verbond en dus over de verhouding tussen wet en genade.

In Hebreeën wordt uitgebreid verteld dat de Hogepriester van dat Nieuwe Verbond, en dus ons Hoofd, een hemelse positie heeft ontvangen en dat wij delen in die hemelse positie. In de volgende bedeling, na de opname van de Gemeente en na de wederkomst van Christus, krijg je dezelfde soort gedachten. Namelijk dat men niet leeft onder het Oude Verbond en onder Mozes, maar onder het Nieuwe Verbond, en dus onder Christus, en dat men niet tot "de troon van de wet" zou naderen, maar tot de "*troon der genade*". (Hebreeën 4 : 16)

Galaten 4 : 31

31 Zo dan, broeders, wij zijn niet kinderen der dienstmaagd, maar der vrije.

Met deze conclusie, "*zo dan*", eindigt Galaten 4, dat de onderbouwing blijkt te zijn voor wat verder komt in de laatste twee hoofdstukken van het Bijbelboek Galaten.

5. Galaten 5

Galaten 5 : 1-26

- 1 Staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen.
- 2 Ziet, ik Paulus zeg u, zo gij u laat besnijden, dat Christus u niet nut zal zijn.
- 3 En ik betuig wederom een ieder mens, die zich laat besnijden, dat hij een schuldenaar is de gehele wet te doen.
- 4 Christus is u ijdel geworden, die door de wet gerechtvaardigd *wilt* worden; gij zijt van de genade vervallen.
- 5 Want wij verwachten door den Geest, uit het geloof, de hoop der rechtvaardigheid.
- 6 Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht noch voorhuid, maar het geloof, door de liefde werkende.
- 7 Gij liept wel; wie heeft u verhinderd der waarheid niet gehoorzaam te zijn?
- 8 Dit gevoelen is niet uit Hem, Die u roept.
- 9 Een weinig zuurdesem verzuurt het gehele deeg.
- 10 Ik vertrouw van u in den Heere, dat gij niet anders zult gevoelen; maar die u ontroert, zal het oordeel dragen, wie hij ook zij.
- 11 Maar ik, broeders! Indien ik nog de besnijdenis predik, waarom word ik nog vervolgd? Zo is dan de ergernis des kruises vernietigd.
- 12 Och, of zij ook afgesneden werden, die u onrustig maken!
- 13 Want gij zijt tot vrijheid geroepen, broeders, alleenlijk *gebruikt* de vrijheid niet tot een oorzaak voor het vlees; maar dient elkander door de liefde.
- 14 Want de gehele wet wordt in één woord vervuld, *namelijk* in dit: Gij zult uw naaste liefhebben, gelijk uzelfen.
- 15 Maar indien gij elkander bijt en vereet, ziet toe, dat gij van elkander niet verteerd wordt.
- 16 En ik zeg: Wandelt door den Geest en volbrengt de begeerlijkheden des vleses niet.
- 17 Want het vlees begeert tegen den Geest, en de Geest tegen het vlees; en deze staan tegen elkander, also dat gij niet doet, hetgeen gij wildet.
- 18 Maar indien gij door den Geest geleid wordt, zo zijt gij niet onder de wet.
- 19 De werken des vleses nu zijn openbaar; welke zijn overspel, hoererij, onreinigheid, ontuchtigheid,

- 20 Afgoderij, venijngeving, vijandschappen, twisten, afgunstigheden, toorn, gekijf, tweedracht, ketterijen,
- 21 Nijd, moord, dronkenschappen, brasserijen, en dergelijke; van dewelke ik u te voren zeg, gelijk ik ook te voren gezegd heb, dat die zulke dingen doen, het Koninkrijk Gods niet zullen beërven.
- 22 Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid.
- 23 Tegen de zodanigen is de wet niet.
- 24 Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden.
- 25 Indien wij door den Geest leven, zo laat ons ook door den Geest wandelen.
- 26 Laat ons niet zijn zoekers van ijdele eer, elkander tergende, elkander benijdende.

Het woordje “dan” in vers 1 wijst terug op het voorgaande en had net zo goed “dus” kunnen zijn. Op grond van de voorgaande uiteenzetting(en) worden wij, in bijzonder de Galaten, opgeroepen een positie in te nemen in die vrijheid, die wij van Christus hebben ontvangen. Want Hij is degene, wordt hier gezegd, die ons “verlost heeft uit het diensthuis”. Dat is een uitspraak in het Oude Testament in verband met de verlossing uit de slavernij van Egypte. (o.a. Exodus 20 : 2) De slavernij van Israël in Egypte is een beeld van de latere slavernij van datzelfde Israël onder de wet. De uittocht uit Egypte staat model voor de verlossing waaraan wij deel hebben gekregen. Wij zijn verlost van de slavernij van de wet en van het Oude Verbond. Wij zijn in de vrijheid, gebracht, al is het dan een woestijn, opdat wij in vrijheid het feest van het Nieuwe Verbond zouden vieren. Die blijde boodschap, het lachen van Izak, uit het voorgaande Schriftgedeelte.

De algemene oproep aan gelovigen is te blijven staan, stand te houden. Hier gaat het om staan blijven “*in de vrijheid met welke ons Christus vrijgemaakt heeft*”. De bedoeling is dat we als kinderen Gods de Ware God zouden dienen, opdat wij in de toekomst als beloning, en als resultaat, daarvan tot zonen Gods zouden gesteld worden. Maar waar wij in de slavernij blijven leven, is er weinig reden om aan te nemen dat wij - kinderen Gods - ooit tot zonen gesteld zullen worden.

Mensen zijn niet geneigd de vrijheid te zoeken. De natuurlijke mens niet en gelovigen ook niet. Er is een eenvoudige, betrekkelijk filosofische, verklaring voor. Waar men in de vrijheid staat, draagt men de

volle verantwoordelijkheid. Waar men beheerst wordt door iets of iemand anders, draagt die de volle verantwoordelijkheid. Iemand anders moet dan bijvoorbeeld beslissingen nemen. Gaat het daarna fout, dan is het zijn schuld. De bedoeling is dat wij als gelovigen volle verantwoordelijkheid nemen voor ons leven, en dat kan heel makkelijk, omdat we tegelijkertijd, als het goed is, ons leven stellen onder de heerschappij van de genade. We stellen onze levens beschikbaar aan de Hogepriester van het Nieuwe Verbond, opdat we onder Zijn leiding de levende God - als priesters - zouden dienen. De Heer is uiteraard bij machte om *"het willen en het werken"* in ons te bewerken. (Filippenzen 2 : 13) Waar wij ons aan hem wijden, doet Hij Zijn werk in ons. Dan is Christus tot *"nut"*, maar dat is Hij niet als je je *"laat besnijden"*, namelijk jezelf onder de wet stelt, zegt vers 2.

Galaten 5 : 2-4

- 2 Ziet, ik Paulus zeg u, zo gij u laat besnijden, dat **Christus u niet nut** zal zijn.
- 3 En ik betuig wederom een ieder mens, die zich laat besnijden, dat hij een schuldenaar is de gehele wet te doen.
- 4 **Christus is u ijdel** geworden, die door de wet gerechtvaardigd wilt worden; **gij zijt van de genade vervallen**.

"Christus is u ijdel", dat is *"niet nut"* in vers 2 en vervolgens: *"gij zijt van de genade vervallen"*. Dat wordt gezegd tot gelovigen, voor wie Christus al nut was. Want de vraag is: Wat is, na onze wedergeboorte en het ontvangen van *"elke geestelijke zegening in den hemel in Christus"*, (Efeze 1 : 3) de rest van ons leven het nut van Christus? Wat doet de Heer nu voor ons, nu wij gelovigen zijn? Hij bouwt Zijn Gemeente. Niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief. Hij zorgt voor de groei van de individuele gelovigen en daarmee voor de groei van de Gemeente. De Geest in ons zou ons tot zoonschap leiden. (Romeinen 8) Het heeft alles van doen met ons dagelijks leven. Daarin zal de Heer onze levens leiden, als wij niet ons *"laten besnijden"*. Gelovigen lieten zich besnijden, omdat het in de wet stond. Paulus zegt: als je aan de wet begint, dan moet je 'm helemaal houden. Wat heeft het voor zin je te onderwerpen aan dat deel van de wet dat je zelf kiest. Het is óf helemaal óf helemaal niet. Helemaal kan niet, want dat kan niemand. Dus: begin er dan ook niet aan, is het idee. Ga het niet eens proberen, zelfs niet om een deel van de wet te houden.

Wat is het nut van Christus? Waartoe zouden wij ons beschikbaar stellen aan de dienst onder de Hogepriester van het Nieuwe Verbond? Waartoe komen we tot Christus?

Hebreeë 4 : 16

16 Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, **opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden, om geholpen te worden** ter bekwamer tijd.

"Genade" en *"barmhartigheid"* is twee keer hetzelfde. Waar zouden wij *"hulp ter bekwamer tijd"* voor ontvangen? Hulp uiteraard om God te dienen. Wij stellen onze levens beschikbaar aan Christus, opdat Hij ons tot nut zou zijn.

Die drie uitdrukkingen, *"Christus u niet nut"*, *"Christus is u ijdel"* en *"van de genade vervallen"* geven aan wat het nut van Christus is. Namelijk dat Hij ons genade geeft. Uiteraard om de levende God te dienen. Ondanks onze zonden, ondanks onze tekortkomingen, ondanks dat wij nog leven in een vernederd lichaam, zijn wij bekwaam gemaakt om de levende God te dienen. Wij naderen tot God via Christus en God nadert tot ons via Christus. God ziet ons in Christus volmaakt. En als er een werk gedaan moet worden tot opbouw van de Gemeente is de opdracht gegeven aan Christus. Hij voert het uit via ons. Via de leden van Zijn Lichaam. Via de priesters, die onder zijn verantwoordelijkheid staan.

En daarom: *"Staat dan in de vrijheid"*. Als wij niet vrij zijn, maar slaven, hoe zouden wij dan God kunnen dienen?

Mattheüs 6 : 4

- 4 Niemand kan twee heren dienen; want of hij zal den enen haten en den anderen liefhebben, of hij zal den enen aanhangen en den anderen verachten; gij kunt niet God dienen en den Mammon.

De Heer sprak hier over het Oude en het Nieuwe Verbond, die kun je niet allebei tegelijk dienen. Waar men *"lijfeigene"* (slaaf) is, heeft men over zichzelf niks te vertellen. Dan kan men niet eens kiezen om die levende God te dienen. Maar nu wij door God, via Christus, onttrokken zijn aan de slavernij van wet, zonde en dood, zijn we vrij van die slavernij.

De bedoeling is dat nu wij vrij zijn, wij ons beschikbaar stellen aan de dienst aan Hem. Maar als je je niet bewust bent van de vrijheid waarmee Christus ons vrijgemaakt heeft, kun je niet bewust de levende God dienen. Waar men die vrijheid niet kent, en dus dienstbaar is onder de wet, daar is God zeer ver weg. Dan weet men wel dat Hij bestaat, maar hopelijk ver weg en kun je niet tot Hem komen.

De Heer wil ons oude lichaam gebruiken, via dat Nieuwe Leven in dit oude lichaam. De Heer wil deze oude schepping gebruiken tot Zijn eer. Hij heeft dat eerst gedaan en daarmee gedemonstreerd, want alles wat op aarde gebeurt is een demonstratie, van hoe dat is als je die zondige mens vertelt wat hij moet doen en laten. Wat er dan van terecht komt. Het wordt dan bepaald niet beter. Dat liet Hij zien toen Hij naar Gods normen de mens wetten gaf. Wat was het resultaat ervan? Dat de zonden, de overtredingen, toenamen. Zo zelfs dat men de Verlosser kruisigde. Je hoeft de geschiedenis van Israël maar te lezen om te zien waar de wet toe leidt. Een opgelegde wet heeft geen enkel positief resultaat. Daarentegen demonstreert God in onze dagen, zodat het voor de eeuwigheid vast ligt, dat die macht van de zonde weliswaar groot is, maar als Hij de mens Zijn Woord in het hart geeft, in dat oude lichaam zelfs, dan blijkt dat Nieuwe Leven de overwinning te hebben. De mens die vroeger als zondaar, levend onder de wet, God niet wilde dienen, blijkt nu in staat om God te dienen.

Galaten 5 : 5

5 Want wij verwachten door den Geest, uit het geloof, de hoop der rechtvaardigheid.

Niet door de wet of de werken, maar door de Geest, uit het geloof, verwachten *"de hoop der rechtvaardigheid"*. Onze toekomstverwachting is namelijk gebaseerd op de werking van de Geest. Die toekomstige rechtvaardigheid is niet de rechtvaardigheid in verband met onze wedergeboorte, maar met de rechtvaardiging van ons leven als zodanig. Onze aanstelling tot zonen (erfgenamen) in de toekomst.

Galaten 5 : 6

6 Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht noch voorhuid, maar het geloof, door de liefde werkende.

"In Christus Jezus" is heel wat anders dan *"in Mozes"*. Het maakt ook niet uit of men al of niet besneden is, want het zijn onderscheidingen uit de oude schepping. In Christus Jezus gaat het om een Nieuwe Schepping. Dat staat hier niet, maar wel in hoofdstuk 6 : 15.

Galaten 6 : 15

15 Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht, noch voorhuid, maar een nieuw schepsel.

Niet in de *"besnijdenis"* of in de *"voorhuid"*, maar in Christus Jezus heeft geloof kracht. Dan doet geloof iets. Geloof werkt namelijk: *"Door*

de liefde werkende". Er staat dus: *"het geloof werkende"*, waarbij het dus gaat om werken des geloofs. Als iemand werkt, brengt hij werken voort. Als geloof werkt, brengt het geloof werken voort. Dat zijn uiteraard geen werken der wet. Jakobus heeft het ook uitgebreid over *"werken des geloofs"*.

Jakobus 1 : 22

22 En zijt **daders des Woords**, en niet alleen hoorders, uzelfven met valse overlegging bedriegende.

"Leef des Woords" had ook gekund, waarbij geloof in het Woord de basis is voor onze praktische levenswandel, en dus voor onze werken.

Geloof werkt door de liefde. Dat is heel lastig, als je niet weet wat liefde is. Om het kort te zeggen: *"liefde"* staat voor *"gemeenschap"*. Wij die geloven zijn verbonden met, hebben dus gemeenschap met, de levende God. Waar in de ene Schriftplaats staat dat God Zijn Geest in onze harten heeft uitgestort, waardoor wij met Hem verbonden zijn, staat op een andere plaats dat Hij Zijn liefde in ons hart heeft uitgestort. Dat komt op hetzelfde neer. Die levende gemeenschap brengt vrucht voort, een *"werk"*, namelijk, *"de vrucht des Geestes"*, het leven Gods in ons, maar dat staat in vers 22 van Galaten 5. De grootste kracht in de schepping is liefde, want God is liefde. Waar wij met die levende God verbonden zijn, zal die kracht Gods ook in ons leven tot uitdrukking komen. Dat is wat hier gezegd wordt.

Galaten 5 : 7

7 Gij liept wel; wie heeft u verhinderd der waarheid niet gehoorzaam te zijn?

Dit is tegenwoordig geen goed Nederlands meer. Als je het in normaal Nederlands van vandaag leest, is de zin: *"wie heeft u verhinderd de waarheid gehoorzaam te zijn"*. Er moet iemand geweest zijn, die hen van die waarheid, van die vrijheid, heeft afgehouden. Alle gelovigen zijn goed begonnen met geloof, maar waarom leven ze er niet uit? Omdat iemand er zich mee bemoeit, die er zich niet mee zou moeten bemoeien. Omdat gelovigen dingen worden wijsgemaakt, die volstrekt onbijbels zijn. Die zijn wel naar de mens, maar in strijd met het Evangelie. Zo gebeurt het altijd.

Galaten 5 : 8, 9

8 Dit gevoelen is niet uit Hem, Die u roept.

9 Een weinig zuurdesem verzuurt het gehele deeg.

"Dit gevoelen", wil zeggen "deze gezindheid", "deze wijze van denken". "Een weinig zuurdesem" brengt ons in:

Mattheüs 13 : 33

33 Een andere gelijkenis sprak Hij tot hen, *zeggende*: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een zuurdesem, welken een vrouw nam en verborg in drie maten meels, totdat het geheel gezuurd was.

"Drie maten fijn meels" is bestemd voor de Heer. Dat kan niet missen, want de enige andere plaats in de Bijbel waar drie maten meel genoemd worden, is bij Abraham. (Genesis 18 : 6) Die maakte er namelijk een maaltijd van voor de Heer. De maaltijd is de uitdrukking van het praktische leven gewijd aan God. "Drie maten meel" zijn bestemd voor de Heer en als daarin zuurdesem verborgen wordt, is dat niet goed. Wat is zuurdesem? Dat is makkelijk, want wat het ook is, het is zuurdesem der Farizeeën (orthodoxie), der Saduceeën (vrijzinnigen) (Mattheüs 16 : 6) en der Herodianen (godsdienstige politici). (Markus 8 : 15) Zuurdesem is altijd valse leer, dat kan niet missen. Zuurdesem is bedorven deeg, het is de werking van de dood. Die vrouw is het Joodse volk en het zuurdesem komt bij die vrouw vandaan, van de wet, van het Oude Verbod.

1 Korinthe 5 : 6-8

- 6 Uw roem is niet goed. Weet gij niet, dat een weinig zuurdesem het gehele deeg zuur maakt?
- 7 **Zuivert dan den ouden zuurdesem uit, opdat gij een nieuw deeg zijn moogt, gelijk gij ongezuurd zijt.** Want ook ons Pascha is voor ons geslacht, *namelijk* Christus.
- 8 Zo dan laat ons feest houden, niet in den ouden zuurdesem, noch in den zuurdesem der kwaadheid en der boosheid, maar in de ongezuurde *broden* der oprechtheid en der waarheid.

Dat zurige gedoe hoort er niet bij, want zuur is bederf.

Galaten 5 : 10-12

- 10 Ik vertrouw van u in den Heere, dat gij niet anders zult gevoelen; maar **die u ontroert**, zal het oordeel dragen, wie hij ook zij.
- 11 Maar ik, broeders! Indien ik nog de besnijdenis predik, waarom word ik nog vervolgd? Zo is dan de ergenis des kruises vernietigd.

12 Och, of zij ook afgesneden werden, **die u onrustig maken!**

"Die u ontroert" wil zeggen "die u in beweging brengt". Of met de woorden van vers 12, "die u onrustig maken". Die zal, of zullen, "het oordeel dragen, wie hij ook zij". Degenen die deze Galaten onrustig maken zouden worden afgesneden. Door God zelf uiteraard, want Hij heeft alle recht om dat te doen. De Bijbelse gedachte is wel degelijk dat waar een gelovige de Heer voor de voeten loopt, het werk tegenstaat, de kans aanwezig is dat de Heer zo'n gelovige afsnijdt. In de gelijkenis van de Ware Wijnstok wordt op z'n minst gesuggereerd dat degene die geen vrucht draagt wordt afgesneden. ([Zie studie nr. 94 "De Ware Wijnstok"](#)) Dat betekent niet dat zo iemand verloren is, maar wel dat zo iemand geen vrucht meer kan dragen.

Er gaat dus toch wel enige dreiging uit van deze woorden aan het adres van degene die probeert de gelovigen onder de wet te plaatsen. Die u onder de wet brengt, die dat zuurdesem introduceert, zal het oordeel dragen, wie hij ook zij. En als het gebeurt door een gelovige, dan is en blijft zo iemand behouden. Maar vraag u zelf eens af, wat er zal gebeuren met een wedergeboren mens, die om God te dienen, want het zal best maar goede bedoelingen geweest zijn, andere gelovigen onder de wet brengt? Wat denkt u wat er straks in de toekomst van zo iemand terechtkomt? Zou hij nog een beetje loon ontvangen? Want zuurdesem in het fijne meel stoppen lijkt me een ernstige zaak.

In vers 11 komt Paulus bij zichzelf uit. Iedereen wist dat Paulus vervolgd werd, vooral door de wettische Joden. Als Paulus van mening was dat elke Christen besneden moest worden, dan zouden de Joden geen enkele reden gehad hebben om hem te vervolgen. Voor ons als gelovigen geldt hetzelfde. Als we ons netjes aan de geldende regels houden, dan worden we niet vervolgd, maar krijgen we zelfs een ingang hebben bij de mensen, dan wijzen ze ons niet af. En toch is die "vrijheid" niet waar het om gaat. We zouden daarentegen blijven staan "in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt heeft". Daar gaat het om in dit Schriftgedeelte en dat verklaart waarom de Apostel geen centimeter toegeeft aan deze Galaten. Het zou bijzonder inconsequent zijn als hij nu, omdat die Galaten er wat andere praktijk op nahouden, ineens water bij de wijn zou doen en zou toegeven.

In het algemeen ergert de religieuze mens zich aan, of struikelt over, het kruis, want de bijbehorende boodschap is dat door de dood een einde gemaakt is aan de heerschappij van de wet. Welke wet dan ook,

want het is het einde van het vlees als zodanig. Het betekent dat op grond van het feit dat "Eén voor allen stierf, zij dan allen gestorven zijn". (2 Korinthe 5 : 15) Waar wij geloven dat de Here Jezus Christus voor ons gestorven is, daar worden wij geacht vervolgens niet meer onder de wet te leven.

Galaten 5 : 13

13 Want gij zijt tot vrijheid geroepen, broeders, alleenlijk *gebruikt* de vrijheid niet tot een oorzaak voor het vlees; maar dient elkander door de liefde.

Wat we met die vrijheid wel of niet zouden doen, staat er bij. In ieder geval niet gebruiken "tot een oorzaak voor het vlees". Als een excuus om uit het vlees, naar de oude mens, te leven. Dat mag wel, maar dat is niet het doel van die vrijheid. Het doel van die vrijheid is, dat wij "de levende God zouden dienen". (Hebreeë 9 : 14) Wij zouden wandelen "als vrijen, en niet de vrijheid hebbende als een deksel der boosheid, maar als dienstknechten van God". (1 Petrus 2 : 16) God dienen kan alleen in vrijheid. In die vrijheid zijn we "dienaren van elkaar". Onze broeders en zusters dienen, is "dient elkander", want de Gemeente is het Lichaam van Christus. Dat zijn de medegelovigen, de "huisgenoten des geloofs". (Galaten 6 : 10) Vooral aan hen zouden we "goed doen", is daar de gedachte. Niet zozeer terwille van elkaar, maar terwille van God Zelf. Daartoe zijn wij geroepen en op grond van deze dienst zullen wij in de toekomst loon (erfenis) ontvangen en dus delen in de heerlijkheid van Christus. Dus "alleenlijk dient elkander door de liefde". Onder de wet is het onmogelijk om ook maar iets bij te dragen aan de opbouw van de Gemeente.

Galaten 5 : 14

14 Want de gehele wet wordt in één woord vervuld, *namelijk* in dit: Gij zult uw naaste liefhebben, gelijk uzelf.

Vers 14 is één van de argumenten waardoor de Apostel kan zeggen dat zijn prediking niet in strijd is met de wet. De prediking dat wij niet onder de wet zijn, is juist de vervulling van de wet. (Romeinen 3) Dat is de bedoeling van de wet. Die gemeenschap, die eenheid, die er via de wet zou hebben moeten komen, maar die niet kwam vanwege "de zwakheid van het vlees", komt tot stand nádat de wet is weggenomen.

Deze uitspraak is uit Leviticus 19, waar het begrip "naaste" of "naasten" gebruikt wordt ter aanduiding van de andere leden van het hetzelfde volk. Degenen die ons het meest naast staan, zijn zij die, net als wij,

uit God geboren zijn. Dat zijn leden van het Lichaam, waarvan wij zelf ook leden zijn. Dat zijn onze naasten. In het enkelvoud - naaste - ken ik maar één Bijbelse verklaring van het begrip. Dan blijkt er Eén Naaste te zijn, dat is namelijk de Heer Zelf. Dat is het geheim achter de vraag: "Welk is het eerste gebod van alle?" (Markus 12 : 28-31) Het antwoord luidt: "Gij zult den Heere, uw God, liefhebben ...". "En het tweede [aan dit] gelijk, [is] dit: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf". Beide samen is echt het eerste gebod, omdat er geen verschil tussen is. De Heere uw God liefhebben, is uw Naaste lief hebben, want onze Naaste, is de Here Jezus. Hij was die Samaritaan, die mij opdraapte toen ik op weg was van Jeruzalem naar Jericho, helemaal de verkeerde kant op. Hij heeft zich over mij ontfermd en mij gezet in een herberg. Hij heeft voor mij betaald en Hij zal betalen wat er betaald moet worden als Hij wederkomt, om het maar eens een keer heel snel te zeggen. ([Zie studie nr. 58 "Wie is mijn Naaste?"](#)) In breder verband is het niet alleen Christus, maar Christus inclusief zijn lichaam, de Gemeente als zodanig, en die zouden we dienen. Het enige werk dat God in onze dagen doet, is de opbouw van de Gemeente, en waar wij dienaren Gods zijn, dragen wij bij aan de opbouw van de Gemeente.

Waar de wet is, daar veroordeelt en bekritiseert men elkaar. Daar is geen liefde, dat is onmogelijk. Maar het punt is juist dat waar wij niet onder de wet zijn, zijn wij vrijgemaakt, en vanuit die vrijheid is het mogelijk om elkander lief te hebben. De aardigheid is dat de wet dus, in z'n geheel, vervuld wordt pas nadat de wet zelf verdwenen is. Dat dienen wij ook te leren verstaan en daarom staat het op zoveel plaatsen. Het wordt regelmatig aangehaald door de apostelen en ook door de Here Jezus. "Gij zult uw naaste(en) liefhebben gelijk uzelf" kan pas als de wet weggenomen is. Dan blijkt dat ineens mogelijk te zijn. Als men dat onder de wet moet doen, dan is dat volstrekt onmogelijk, want onder de wet "bijt en vereet men elkander".

Galaten 5 : 15

15 Maar indien gij elkander bijt en vereet, ziet toe, dat gij van elkander niet verteerd wordt.

Als je iets "bijt en eet", wordt het vervolgens verteerd, is de gedachte. Maar dat is uiteraard niet de bedoeling en dus zegt de Apostel, als een samenvatting van wat hij in het voorgaande besproken heeft:

Galaten 5 : 16

16 En ik zeg: Wandelt door den Geest en volbrengt de begeerlijkheden des vleses niet.

Dit is een vers wat je zou kunnen beschouwen als een samenvatting van deze hele brief. Sommigen begrijpen zo'n vers niet en daarom zal ik hem een keer anders lezen: "Wandelt door de Geest en als gevolg daarvan zult gij de begeerlijkheden des vleses niet volbrengen". Dat is wat er staat. "*Wandelt door de Geest*" is een vaststelling van een feit en waar wij dat doen, zullen wij "*de begeerlijkheden des vleses*" niet volbrengen. Niet dat wij dan niet zondigen en dat "de begeerten des vleses" niet op een of andere wijze een uitwerking zouden hebben in ons leven. De gedachte is dat waar wij door de Geest wandelen, daar krijgt het vlees niet meer de volledige vrijheid om zijn wil te volbrengen. Wandelen door de Geest gaat ten koste van de begeerlijkheden des vleses. Waar iemand, die onder de wet leeft, zo nodig meent de wet nodig te hebben om minder te zondigen, want dat wordt hardnekkig altijd als argument aangevoerd, zegt de Schrift: de enige manier om de begeerlijkheden des vleses te onderdrukken, dan wel niet te volbrengen, is te wandelen door de Geest.

Romeinen 8 : 1-9

- 1 Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die **niet naar het vlees wandelen, maar naar den Geest.**
- 2 Want de wet **des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods.**
- 3 Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zendende in gelijkheid des zondigen vleses, en *dat* voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees.
- 4 **Opdat het recht der wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar den Geest.**
- 5 Want die naar het vlees zijn, bedenken dat des vleses is; maar die naar den Geest zijn, *bedenken* dat des Geestes is.
- 6 Want het bedenken des vleses is de dood; maar **het bedenken des Geestes is het leven en vrede;**
- 7 Daarom dat het bedenken des vleses vijandschap is tegen God; want het onderwerpt zich der wet Gods niet; want het kan ook niet.
- 8 En die in het vlees zijn, kunnen Gode niet behagen.
- 9 **Doch gijlieden zijt niet in het vlees, maar in den Geest, zo anders de Geest Gods in u woont. Maar zo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe.**

Het doel van de "wandel door de Geest" is niet de onderdrukking van onze zonden, van het "vlees". Het doel is dat wij het Koninkrijk zullen

beërven, als "zonen (erfgenamen) Gods". Ingegaan zijn we het al, want we hebben deel aan het Koninkrijk van Christus. Men moest wederom geboren worden om het Koninkrijk binnen te gaan, zei de Heer. (Johannes 3) Wij zijn "wederom geboren" en wij zijn het Koninkrijk binnen gegaan. Maar of we het beërven, dat is vers twee.

De Apostel zegt dat hij in de praktijk van zijn leven pas verlost werd van de wet doordat hij leerde te leven onder dat Nieuwe Verbond, Waar hij leerde leven onder de genade werd hij vrij van het Oude Verbond van de wet. Ook wij moeten dat leren en daar danken wij Hem voor, namelijk voor de vergeving van zonden, waaruit wij dagelijks mogen leven. Ik suggereer altijd om het 's morgens vroeg te doen. Dan kun je vandaar uit de dag beginnen, want daar leven wij uit. Dat is het tegenovergestelde van in de avond de zonden belijden en vergeving vragen. Hoezo vergeving vragen? Wij hebben vergeving ontvangen! Wij leven daaruit. Wij danken Hem daarvoor. Wij danken Hem voor de vrijheid die wij hebben en waaruit wij elke dag leven, en dat vanwege de "wandel door de Geest".

Galaten 5 : 17

- 17 Want het vlees begeert tegen den Geest, en de Geest tegen het vlees; en deze staan tegen elkander, also dat gij niet doet, hetgeen gij wildet.

Hier wordt gezegd waarom we door de Geest zouden wandelen. "*Want het vlees begeert tegen den Geest, en de Geest tegen het vlees*". Dat staat ook in Romeinen 8. Daar staat ook dat "het vlees zich der wet Gods niet onderwerpt". Dat "het vlees strijdt tegen de Geest" en andersom. En dat het "*bedenken des vleses vijandschap is tegen God*". Dus wandel door de Geest. Leef vanuit deze dingen, want vlees en Geest staan tegenover elkaar.

Galaten 5 : 18

- 18 Maar indien gij door den Geest geleid wordt, zo zijt gij niet onder de wet.

Romeinen 8 : 14 zegt: "*Want zovelen als er door den Geest Gods geleid worden zijn zonen Gods.*" Zij zullen dus het Koninkrijk beërven. En in Galaten 5 : 18 staat: "*Zo zijt gij niet onder de wet*". In de praktijk zijn wij vrij en waar wij God dienen, zullen wij tot zonen worden aangesteld en dus het Koninkrijk beërven. Aan de andere kant zijn "de werken des vleses" openbaar, zo blijkt uit de volgende verzen, waar de Apostel een aantal van die werken benoemt.

Galaten 5 : 19-21

- 19 De **werken des vleses** nu zijn openbaar; welke zijn overspel, hoerij, onreinigheid, ontuchtigheid,
20 Afgoderij, venijngeving, vijandschappen, twisten, afgunstigheden, toorn, gekijf, tweedracht, ketterijen,
21 Nijd, moord, dronkenschappen, brasserijen, en dergelijke; van dewelke ik u te voren zeg, gelijk ik ook te voren gezegd heb, **dat die zulke dingen doen, het Koninkrijk Gods niet zullen beërven.**

In mijn Bijbel staan verwijzingen onder naar Efeze 5 : 5 en 1 Korinthe 6 : 9, 10. Daar staat hetzelfde. Ook daar gaat het over wel of niet erfenis hebben in het Koninkrijk van Christus.

Efeze 5 : 5

- 5 Want dit weet gij, dat **geen** hoereerder, of onreine, of gierigaard, die een afgodendienaar is, **erfenis heeft in het Koninkrijk van Christus** en van God.

1 Korinthe 6 : 9, 10

- 9 Of weet gij niet, dat de **onrechtvaardigen het Koninkrijk Gods niet zullen beërven?**
10 Dwaalt niet; noch hoereers, noch afgodendienaars, noch overspelers, noch ontuchtigen, noch die bij mannen liggen, noch dieven, noch gierigaards, noch dronkaards, geen lasteraars, geen rovers zullen het Koninkrijk Gods beërven.

Wij behoren van nature bij degene die deze dingen doen, maar de bedoeling is dat, nu wij kinderen Gods geworden zijn, wij dat vlees geen aandacht zouden geven. Dat vlees niet prikkelen door de wet, want dan wordt het actief. *"De prikkel nu des doods is de zonde; en de kracht der zonde is de wet"*. (1 Korinthe 15 : 56) Je moet zorgen dat het blijft slapen. Je moet het negeren. Niet een wet opleggen, want dan wordt het beest in de mens wakker.

De gedachte is dat er heel wat gelovigen zijn die wel degelijk deze dingen doen. Dikwijls versterkt door de wet, omdat die het vlees prikkelt, maar dat leidt dus niet tot een erfenis. Die dingen die hier genoemd worden zijn allemaal zaken die zichtbaar zijn. Het betreft de uitwendige dingen. Het zijn werken die zichtbaar zijn. *"De werken des vleses nu zijn openbaar"*. Daar tegenover staat *"de vrucht van de Geest"*. Let op de dubbele tegenstellingen. *"Werk"* van het *"vlees"*, tegenover *"vrucht"* van de *"Geest"*.

Galaten 5 : 22

- 22 Maar de **vrucht des Geestes** is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid.

Wat de Geest in ons werkt zijn deze dingen. De "vrucht van de Geest" gaat niet eens over werken, over zichtbare dingen, maar over een gezindheid, zo blijkt uit dit vers. Ze kunnen zeker zichtbaar worden. De bedoeling is dat deze dingen niet alleen in ons zijn, maar dat onze wandel (activiteit) daar ook uit voortkomt. De dingen die hier genoemd worden staan tegenover de werken van de natuurlijke mens en van de vleeslijk gezinde gelovigen. Waar die Geest vrucht draagt, in ons resultaat heeft, heeft het resultaat in onze gezindheid. Het verandert, tot op zekere hoogte althans, ons karakter.

Romeinen 12 : 2

- 2 En wordt dezer wereld niet gelijkvormig; maar **wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds**, opdat gij moogt beproeven, welke de goede, en welbehagelijke en volmaakte wil van God zij.

Hoe kun je anders leren denken? Door andere informatie in je op te nemen. Door onze gedachten, ons hart feitelijk, te voeden met andere informatie. Niet met woord van de mens, maar met het Woord Gods. Vandaar de uitspraak, *"wordt vervuld met de Geest"*. (Efeze 5 : 18)

Voorop staat liefde. Dat is helemaal anders dan overspel, het eerste woord uit de reeks in vers 19-21. Liefde veronderstelt trouw en overspel veronderstelt ontrouw. Liefde veronderstelt gemeenschap. Liefde voor wie? Dat heb ik eens nagevraagd aan Johannes en die zegt: *"de broeders liefhebben, want zo kennen wij Hem"*. Het staat er meer dan eens. De gedachte is in ieder geval dat het leven van de gelovige in de eerste plaats gericht is op deze vrucht. De bedoeling is namelijk dat Zijn leven in ons gestalte zou krijgen. Dat wij veranderd zouden worden naar het *"beeld van Gods Zoon"*.

Romeinen 8 : 28, 29

- 28 En wij weten, dat dengenen, **die God liefhebben**, alle dingen medewerken ten goede, *namelijk* dengenen, die naar *Zijn* voornemen geroepen zijn.
29 Want die Hij te voren gekend heeft, die heeft Hij ook te voren verordeneerd, **den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te zijn**, opdat Hij de Eerstgeborene zij onder vele broederen.

God wil dat wij dezelfde gezindheid, "dat *gevoelen*", zouden hebben als de Here Jezus. (Filippenzen 2 : 5) God is liefde en de vrucht van het leven Gods in ons is liefde. En dus gemeenschap, want dat is het. En dus blijdschap, maar dat is ook gemeenschap. De vrucht van de Geest is vrede, dat is ook gemeenschap. Dat heeft te maken met onze houding ten opzichte van anderen. De vrucht van de Geest is lankmoedigheid. Een lange moed heb je dan en dat ook in relatie met anderen. Goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en matigheid zijn de kenmerken van Christus en van de gezindheid van onze Heiland. Die kenmerken zouden in ons gewekt moeten worden. Dat kan alleen door "in de Geest te wandelen". Daardoor wordt die Geest in ons actief. Dat doen we door ons te richten op geestelijke dingen en die vinden wij in het Woord Gods. In de Bijbel dus. Efeze 5 : 18 zegt: "... wordt vervuld met den Geest". Dat is in Kolossenzen 3 : 16: "*Het woord van Christus wone rijkelijk in u*". Het is volstrekt hetzelfde, net als het resultaat, want dat wordt in beide gevallen beschreven: "*Sprekende onder elkander met psalmen, en lofzangen, en geestelijke liederen, zingende en psalmende den Heere in uw hart*". Vervuld worden met de Geest kan alleen als we ons laten vullen met het Woord en daarmee met de gedachten Gods. Het gaat erom dat we dat Woord in onze harten laten schrijven. Het geloven en daarmee leren begrijpen hoe de Heer Zelf denkt. Hoe Hij handelt en staat tegenover dingen. Hoe Zijn Werk eruit ziet, waarom dat zo is zoals het is. De gezindheid van Christus kunnen wij alleen ontvangen als we die gezindheid van Christus leren verstaan. Dat kan uit het Woord, want Hij heeft Zich aan ons geopenbaard.

Het doel van de prediking van het Woord Gods aan wedergeboren mensen is niks anders dan dit. Een Christen die regelmatig naar de kerk gaat, doet dat opdat hij daar gevuld zou worden met het Woord Gods. Niet om tot kennis te komen van wie hij zelf is, want hij heeft thuis wel een spiegel, maar opdat hij zou komen tot kennis van wie Christus is.

Jakobus 1 : 21

21 Daarom, afgelegd hebbende alle vuiligheid en overvloed van boosheid, **ontvangt met zachtmoedigheid het Woord**, dat in u geplant wordt, hetwelk uw zielen kan zaligmaken.

"Hetwelk uw zielen kan zalig maken", want de geest, door wedergeboorte, is al zalig, aldus vers 18. Wij werden "uit de geest geboren", maar daarna is het de bedoeling dat we "*met zachtmoedigheid het Woord*" - Christus / de Heilige Geest - in ons zouden laten planten.

Galaten 5 : 23

23 Tegen de zodanigen is de wet niet.

Waar die Geest in ons werkt, zijn wij in de praktijk op geen enkele wijze onder de wet. Daar is "de wet ons niet tegen", want de gedachte is dat de wet gelegd is op het vlees en niet op de "rechtvaardigen".

1 Timótheüs 1 : 9, 10

- 9 En hij dit weet, **dat den rechtvaardigen de wet niet is gezet**, maar den onrechtvaardigen en den halsstarrigen, den goddelozen en den zondaren, den onheiligen en den ongoddelijken, den vadermoorders en den moedermoorders, den doodslagers, 10 Den hoereerders, dien, die bij mannen liggen, den mensendieven, den leugenaars, den meinedigen, en zo er iets anders tegen de gezonde leer is;

Waar de vervulling van de wet is, dat wij elkander zouden liefhebben, daar is die wet zeker vervuld door de Geest, die Zijn vrucht in onze harten werkt: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid. Daardoor, of daarin, zouden wij dan ook wandelen.

Nogmaals: Wat is het doel van de prediking van het Woord van God aan mensen die al gelovigen zijn? Johannes zegt in zijn eerste Brief, in 1 : 3: "... dat verkondigen wij u, opdat ook gij met ons gemeenschap zoudt hebben, en deze onze gemeenschap ook zij met den Vader, en met Zijn Zoon Jezus Christus". Als vervolg daarop hebben wij als gelovigen ook gemeenschap met elkaar, dat is de volgorde. Dat Woord wordt dus bekendgemaakt aan gelovigen, opdat zij zouden leren te verstaan dat ze deel uitmaken van het werk Gods in onze dagen, dat ze leden zijn geworden van het Lichaam van Christus. Het doel van de verkondiging van het Woord Gods is dus gemeenschap, een onverbreekelijke gemeenschap. Een eenheid die tot stand komt op grond van het Woord Gods. De prediking van de wet leidt nooit tot zo'n gemeenschap. Dat is "*de bediening des doods*" (2 Korinthe 3 : 7) en dood is scheiding. Gemeenschap is "éénwording", maar onder de wet is men het altijd oneens. Dat komt door de wet. Waar Paulus het Evangelie aan Joden predikte en men dat afwees, was men het oneens onder elkaar. Handelingen 28 : 25: "*En tegen elkander oneens zijnde, scheidden zij; ...*"

Efeze 4 : 3

- 3 U benaastigende te behouden de enigheid des Geestes door den band des vredes.

In die gemeenschap worden wij gereinigd, en waar wij gereinigd worden, bevordert het de gemeenschap. Het Woord Gods bewaren of *"Zijn geboden bewaren"*, Zijn onderwijs betekent dat, en dus de broeders liefhebben. (o.a. 1 Johannes 5 : 2) Dat is het enige waaraan, volgens Johannes, de oprechte gelovige herkend kan worden.

Galaten 5 : 24

24 Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden.

Wij *"die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist"* en daarmee alles wat daarbij hoort. Wij hebben onze oude mens opgegeven en we beschouwen ons als gestorven met Christus en rekenen die oude mens dood. (Romeinen 6) Dat valt niet mee. Om de eenvoudige reden dat wij alle dagen met onze eigen oude mens te maken hebben, en ook met die van anderen. Maar wat dat in de praktijk betekent, is heel eenvoudig. Dat wat dood is, is weg. We hebben er geen communicatie meer mee. Dat is de houding die wij als gelovigen zouden innemen ten opzichte van ons eigen vlees. Dit is alleen niet te praktiseren wanneer wij onder de wet leven en daar zit het enige probleem. Want *"voor dood houden"* wil zeggen: *"volkomen negeren"*. Dat is makkelijk te zeggen, maar die dingen moeten in de praktijk van het leven geleerd worden. Dat valt niet mee, omdat wij daarvoor niet alleen onszelf, maar ook elkaar, zouden accepteren zoals wij zijn. Dat betekent dat wij niet proberen onszelf te verbeteren. U kunt het proberen, maar de Bijbel geeft u de garantie dat het niet werkt en daar stem ik van harte mee in. Dat is net zo goed mijn persoonlijke ervaring. We zouden onszelf aanvaarden zoals we nou eenmaal zijn en dat verder volkomen negeren.

Die begeerlijkheden houden die oude mens in beweging. Het leven van de natuurlijke mens wordt bepaald door wat hij zich nog wenst. Door dingen die hij wil bereiken en die zo elementair zijn voor de natuurlijke mens. Die dingen zouden wij opgeven. Dat is een keiharde boodschap, maar het is niet anders. We zouden *"vergenoegd zijn met het tegenwoordige"*. (Hebreeën 13 : 5) Tevreden zijn met wat we vandaag hebben en daaruit leven. Maar dat is feitelijk een doodsklap voor de natuurlijke mens in het algemeen. Toch is dit volstrekt de Bijbelse gedachte bij *"het vlees gekruist hebben met de bewegingen en begeerlijkheden"*.

Galaten 5 : 25

25 Indien wij door den Geest leven, zo laat ons ook door den Geest wandelen.

Indien wij door de Geest leven ontvangen hebben, wedergeboren zijn, zo laat ons ook door de Geest wandelen in de praktijk van ons leven. Want dat is één ding.

Wat heb je aan leven als je daar niets mee doet? Wij zijn wedergeboren, hebben Nieuw Leven ontvangen, opdat dit Leven geleefd zou worden in de praktijk. Dat verandert onze levenswandel. Niet omdat ons vlees verbeterd wordt, maar omdat er iets anders in ons geplaatst is. Omdat er andere dingen zijn in ons hart. Er zijn andere dingen die ons motiveren. Er zijn andere dingen die de kracht in ons leven vormen en daardoor gaat onze levenswandel er anders uitzien.

We hebben de geest niet ontvangen om netjes onder de wet te leven en dus: *"zo laat ons ook door de Geest wandelen"*. Waar wij dat doen, vers 16, *"volbrengen wij de begeerlijkheden des vleses niet"*.

Galaten 5 : 26

26 Laat ons niet zijn zoekers van ijdele eer, elkander tergende, elkander benijdende.

Hier staat dit: *"Als wij door de geest wandelen, zijn wij niet zoekers van ijdele eer"*. Dan zullen wij elkander niet tergen en ook niet jaloers zijn op elkaar, *"elkander benijdende"*. Waar wij door het vlees leven, zijn wij *"zoekers van ijdele eer"*. Dan tergen wij elkaar. Zitten we elkaar dwars, is de gedachte. Dan zijn we jaloers op elkaar. Daar wordt het natuurlijke leven van de men in hoge mate door bepaald. Als mensen eer zoeken in dit leven, is men jaloers op degene die wel bereikt hebben wat zij zelf hadden willen bereiken. Zelfs kan dat zover gaan, dat men elkaar naar het leven staat.

Hier staat overigens dat eer ijdel (leeg) is. Roem gaat toch voorbij. Het betekent niks. Heeft geen enkele waarde. Maar waarom zoekt men het dan, als het toch leeg is?

Maar als wij géén *"zoekers van ijdele eer"* zijn, wat doen we dan? Dat wordt niet concreet gezegd, maar er worden wel voorbeelden van gegeven in de Bijbel. Zoals ook in hoofdstuk 6 : 1.

6. Galaten 6

Galaten 6 : 1-18

- 1 Broeders, indien ook een mens vervallen ware door enige misdaad, gij, die geestelijk zijt, brengt den zodanige te recht met den geest der zachtmoedigheid; ziende op uzelfen, opdat ook gij niet verzocht wordt.
- 2 Draagt elkanders lasten, en vervult also de wet van Christus.
- 3 Want zo iemand meent iets te zijn, daar hij niets is, die bedriegt zichzelf in zijn gemoed.
- 4 Maar een ieder beproeve zijn eigen werk; en alsdan zal hij aan zichzelf alleen roem hebben, en niet aan een anderen.
- 5 Want een ieder zal zijn eigen pak dragen.
- 6 En die onderwezen wordt in het Woord, dele mede van alle goederen dengene, die hem onderwijst.
- 7 Dwaalt niet; God laat Zich niet bespotten; want zo wat de mens zaait, dat zal hij ook maaien.
- 8 Want die in zijn eigen vlees zaait, zal uit het vlees verderfenis maaien; maar die in den Geest zaait, zal uit den Geest het eeuwige leven maaien.
- 9 Doch laat ons, goed doende, niet vertragen; want te zijner tijd zullen wij maaien, zo wij niet verslappen.
- 10 Zo dan, terwijl wij tijd hebben, laat ons goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs.
- 11 Ziet, hoe groten brief ik u geschreven heb met mijn hand.
- 12 Al degenen, die een schoon gelaat willen tonen naar het vlees, die noodzaken u besneden te worden, alleenlijk opdat zij vanwege het kruis van Christus niet zouden vervolgd worden.
- 13 Want ook zij zelve, die besneden worden, houden de wet niet; maar zij willen, dat gij besneden wordt, opdat zij in uw vlees roemen zouden.
- 14 Maar het zij verre van mij, dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus; door Welken de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld.
- 15 Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht, noch voorhuid, maar een nieuw schepsel.
- 16 En zovelen als er naar dezen regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods.
- 17 Voorts, niemand doe mij moeite aan; want ik draag de littekenen van den Heere Jezus in mijn lichaam.
- 18 De genade van onzen Heere Jezus Christus zij met uw geest, broeders! Amen.

Vers 1: Als wij door de Geest onder de genade leven en niet onder de wet, en we zien iemand "*enige misdaad*" begaan, wat doen we dan? De gedachte is dat wij medelijden zouden hebben, zoals het hier staat. Omdat hij het kennelijk niet heeft kunnen voorkomen en wij tot op heden wel. Hier staat het zelfs alsof de mogelijkheid bestaat dat, indien wij zodanige iemand niet terechtbrengen met de geest der zachtmoedigheid, het wel eens kan wezen dat wij daarom juist daarom ook verzocht worden. Zo lees ik dat vers. "*Opdat ook gij niet verzocht wordt*", want de kans is groot dat we eerst een ander verwijten en daarna precies dezelfde dingen doen.

Het idee dat hier naar voren gebracht wordt is, dat wij een ander niet zouden verwijten. Maar als we vinden dat iemand van het rechte pad afwijkt, dat we op zachtmoedige wijze zouden proberen zo iemand weer tot de orde te brengen. Want "*brengt den zodanige te recht*" heeft de betekenis van "in orde maken" of "repareren". Als iemand dus in de fout gaat en wij zijn geestelijk, dan zouden we zo iemand op het goede pad moeten brengen. Niet door hem te zeggen dat hij dat fout gedaan heeft, want dat weet hij gewoonlijk zelf ook wel. Dat is het punt ook niet en een van de grootste fouten die wij als gelovigen maken is dat we onder de wet gaan leven, in plaats van onder de genade. Waar u zo'n fout ziet gebeuren, zou u die gelovige, die broeder of zuster, erop moeten wijzen dat het niet gaat om de wet, maar om de genade. Dat is "terechtbrengen".

Degene "*die geestelijk zijt*" wijst op de genade en biedt hulp eventueel. Hulp bieden is nog altijd een zaak van dienstwerk, van nederigheid. Daar gaat het in dit Schriftgedeelte over. Geestelijke gelovigen zijn sterk en dienen "*de zwakheden der onsterken te dragen*". (Romeinen 15 : 1) Waar wij dus niet de functie of taak hebben om over anderen te heersen, want dat is wat de wet doet, hebben wij een verantwoordelijkheid om anderen eventueel tot voorbeeld te zijn. En eventueel "elkanders lasten te dragen", vers 2. Want "zo vervul je de wet van Christus". De Heer heeft onze lasten gedragen en alleen daarom al zouden wij eventueel elkanders lasten dragen. Als wij broeders of zusters een fout zien begaan, of ons zorgen om hen maken, dan rust op ons de verantwoordelijkheid om op een of andere wijze, maar in ieder geval "*met de geest der zachtmoedigheid*", daar iets aan te doen.

Galaten 6 : 3

- 3 Want zo iemand meent iets te zijn, daar hij niets is, die bedriegt zichzelf in zijn gemoed.

Wij zijn niet beter dan diegene die wij betrappen op enige misdaad. Dezelfde dingen kunnen ook ons overkomen. Als we zelf een keer struikelen, hebben wij hulp van anderen nodig hebben. Daar wordt hier op gewezen. Wij zijn in feite nog steeds niets. Al wat wij geworden zijn, is uit de rijkdom van Gods genade. Dat is niet onze verdienste. Dat is Zijn verdienste en daarom past ons geen hoogmoed en kunnen wij ons niet boven elkaar verheffen. Want wij zijn allemaal zondaren, maar door genade zalig. Als we al verbeelding hebben, omdat we menen zulke goede geestelijke gelovigen te zijn, dan hebben wij een heleboel te dragen. *"Elkanders lasten"* namelijk.

Wij die uit de genade leven, dragen de zwakheden der zondaren. Het goede voorbeeld werd ons door de Here Jezus gegeven. Daarmee verwierf Hij zich overigens een slechte reputatie onder degene die onder de wet leefden. Hij ontfermde zich over zondaren, over hoeren en tollenaars. Hij kwam bij hen en at met hen, bij degenen die genade nodig hadden.

Galaten 6 : 4, 5

- 4 Maar een ieder beproeve zijn eigen werk; en alsdan zal hij aan zichzelf alleen roem hebben, en niet aan een anderen.
- 5 Want een ieder zal zijn eigen pak dragen.

Gebruikelijk onder de wet is het om het werk van anderen te toetsen. Bij voorkeur aan de wet, opdat men die ander zou kunnen veroordelen. Opdat men zich boven die ander zou kunnen verheffen. Maar *"een ieder beproeve zijn eigen werk"*, zijn eigen leven. De gedachte is, dat waar wij onze eigen werken beproeven, hebben wij niks om over te roemen. Dat de dingen in ons leven nog een beetje goed gaan, is gewoonlijk niet onze verdienste, maar van de Heer, omdat we uit genade leven. Dit is de realiteit, waar we dagelijks uit zouden leven. Wij dienen niet ten koste van anderen te roemen. Wij zijn niet afhankelijk van hoe anderen het er beter of slechter afbrengen dan wij dat doen. We zouden dat los moeten laten, want we zijn een kind van God en leven uit de rijkdom van Gods genade. Al wat wij zijn, al wat wij hebben, dat hebben wij aan Hem te danken.

Wij zouden elkander genade bewijzen. Waar die term in de Bijbel staat, wordt die gewoonlijk vertaald met: *"elkander vergeven"*. Dat is dus niet *"elkander ter verantwoording roepen"*, om vervolgens na een spijtbetuiging te zeggen: *"zand erover."* *"Vergeven"* in de Bijbel betekent *"met rust laten"*. Als u leest in uw Bijbel over vergeven en vergeving, dan is dat de vertaling van twee verschillende woorden. Het

ene is dat voor *"genade geven"*, vertaald met *"vergeven"* en het andere is *"met rust laten"*. Dat is niet verschillend. Het is allebei: *"negeren"*. Zoals we onszelf zouden negeren, onze oude mens niet rekenen, zo zouden we de oude mens van anderen negeren. Gewoon laten voor wat het is. De eenheid, de gemeenschap, die wij hebben met elkaar, berust niet op dat we geen fouten maken, maar op dat we allemáál fouten maken én allemáál leven uit dezelfde overvloedige rijkdom van Gods genade. In de Efeze-brief zegt Paulus het zo, waarbij hij verwijst naar hoe wij vergeven zijn en worden.

Efeze 4 : 28

- 28 Maar zijt jegens elkander goedertieren, barmhartig, vergevende elkander, gelijkterwijs ook God in Christus ulieden vergeven heeft.

"Een ieder zal zijn eigen pak (last) dragen" en eventueel de last van een ander, maar niet andersom. Het hele punt is natuurlijk dat die last bepaald niet zwaar is. Want wat valt er nou eigenlijk te dragen? Niet meer dan dat wij zouden leren geen aanstoot te nemen aan een ander. (Romeinen 14 : 13) Er is niemand die aanstoot kan geven, als er niet iemand is die aanstoot neemt. We zouden leren ongevoelig te worden voor wanneer iemand tegen ons aanschopt. Of dat met opzet gebeurt of niet, heeft er niks mee te maken. En aangezien we niet onder de wet leven, hoeven we dat ook niet uit te zoeken. Waar wij beledigd worden, is dat op grond van de oude mens en die zouden we negeren. Als wij sterk zijn, zijn wij niet zo gevoelig voor wat anderen tegen ons doen of zeggen. Dan negeren we dat.

Romeinen 14 : 12 zegt: *"Zo dan een ieder van ons zal voor zichzelf Gode rekenschap geven"*. Het helpt daarbij om eens voor de spiegel te gaan staan om te kijken wie wij dan zelf zijn. Hoe vaak heeft de Heer onze zwakheden gedragen en verdragen? Dagelijks draagt Hij onze zwakheden.

Efeze 5 : 2

- 2 En wandelt in de liefde, gelijkterwijs ook Christus ons liefgehad heeft, en Zichzelf voor ons heeft overgegeven tot een offerande en een slachtoffer, Gode tot een welriekenden reuk.

Elkanders zwakheden dragen, dan wel verdragen, is een bijdrage aan de opbouw (*"stichting"*; Romeinen 14 : 19) van onze broeders en zusters. Het draagt bij aan de opbouw van de Gemeente. Dat zouden we doen voor zover dit in ons vermogen ligt, is de gedachte.

Galaten 6 : 6

- 6 En die onderwezen wordt in het Woord, dele mede van alle goederen dengene, die hem onderwijst.

Om over dit vers te spreken, vind ik erg moeilijk. Niettemin is het een volstrekt Bijbelse waarheid. Wij zouden als gelovigen in de eerste plaats ons *"eigen pak dragen"* en daarna zijn er twee categorieën van wiens last wij mede zouden dragen, namelijk die van *"de misdadiger"*, uit vers 1, en die van degene *"die onderwijst in het Woord Gods"*, hier in vers 6. Ik weet niet waarom de Apostel dat hier naar voren brengt, maar het past wel in het betoog. Het eigenaardige verschijnsel doet zich namelijk voor, dat als je nou eenmaal onderwijzer geacht bent te zijn, dan kun je maar het beste de mensen onder de wet plaatsen. Dan kom je over het algemeen aan een redelijk fatsoenlijk inkomen. Met de mensen zeggen wat ze doen en laten moeten en wat ze mogen en niet mogen, heb je in ieder geval een groot gehoor. En dat is bijzonder nuttig voor wat betreft de collecte. Maar het probleem voor de apostel Paulus was dat ze niks meer van hem wilde horen. Gemeenten hielden voor hem de deur dicht, omdat hij niets anders dan de genade, en wat daarbij hoort, predikte. Ik ben van mening dat deze speciale vermelding, dit ene vers tussendoor, daarom toch niet echt *"tussendoor"* is. Want waar werkelijk het Woord van God onderwezen wordt, is de onderwijzer gewoonlijk noodlijdend. Ik zeg dat niet vanwege mijzelf, maar alleen omdat het hier staat.

Voor degenen die gevoelig zijn voor de wet, zegt de Apostel:

1 Timótheüs 5 : 16 en 1 Korinthe 9 : 9

- 16 Want de Schrift zegt: Een dorsenden os zult gij niet muilbanden; en: De arbeider is zijn loon waardig.

- 9 Want in de wet van Mozes is geschreven: Gij zult een dorsenden os niet muilbanden. Zorgt ook God voor de ossen?

De aanhaling is uit Deuteronomium 25 : 4, waar het over ossen ging, maar hier is het een uitspraak over dienstknechten, en dat in verband met ouderlingen en hun arbeid in de Gemeente. God zorgt niet voor de ossen, maar wel voor zijn dienstknechten, is de gedachte. Om in die zorg bij te dragen, hebben wij genade ontvangen.

Galaten 6 : 7

- 7 Dwaalt niet; God laat Zich niet bespotten; want zo wat de mens zaait, dat zal hij ook maaien.

Als wij afdwalen van deze beginselen, die in het vorige vers en in heel deze Brief genoemd worden, dan bespotten wij feitelijk de Heer en daarmee God Zelf. Waar wij leven uit het vlees, daar heeft de dood en opstanding van Christus geen enkele toepassing meer en wordt die in de praktijk ontkend. en dus zelfs bespot. Paulus schrijft hier: Je kunt afdwalen, *"in het vlees zaaien"*, maar je kunt het beter niet doen, want *"God laat Zich niet bespotten"*. Dat *"uit het vlees maaien"* heeft consequenties. Eeuwig leven kan men niet kwijtraken, maar wel de heerlijkheid die beloofd is. Oftewel dat loon, dat ons in het vooruitzicht gesteld is. De bedoeling is dat in onze wandel de Heer zou worden groot gemaakt. Daar is beloning, een *"vol loon"*, voor gereserveerd. De heer heeft daarop gerekend. Waar wij de Heer niet dienen, en leven onder de beginselen van het Oude Verbond, zullen wij geen loon ontvangen in de toekomst.

2 Timótheüs 2 : 12

- 12 Indien wij verdragen, wij zullen ook met *Hem* heersen; indien wij *Hem* verloochen, Hij zal ons ook verloochen;

Als wij Hem in de praktijk van ons leven verloochen, zal hij ons nu en hier, in de praktijk van ons leven, ook verloochen. Als wij Hem niet dienen, waarom zou hij dan voor ons zorgen?

Galaten 6 : 8

- 8 Want die in zijn eigen vlees zaait, zal uit het vlees verderfenis maaien; maar die in den Geest zaait, zal uit den Geest het eeuwige leven maaien.

"Wie naar het vlees wandelt", en dus onder de wet wandelt, want we houden de draad van deze Brief vast, *"zaait in zijn eigen vlees"*. Die zal dan ook uit zijn eigen *"vlees verderfenis maaien"*. Het zal hem vergaan zoals de natuurlijke mens in het algemeen. Van het leven komt niks terecht. Wie echter door de Geest wandelt, *"zal uit de Geest het eeuwige leven maaien"*. Als we niet nauwkeurig genoeg lezen, trekken wij de verkeerde conclusie, namelijk dat *"naar de Geest wandelen"*. *"eeuwig leven maaien"* betekent. Dat we eeuwig leven ontvangen of niet, zou dan afhankelijk zijn van onze wandel nu. Maar dat staat er niet. Het gaat er om dat het eeuwige leven be- en geleefd wordt en vrucht draagt, terwijl wij nog in het vlees zijn. Eeuwig leven hebben we ontvangen toen we tot geloof kwamen, maar het is een ander ding dat dit eeuwige leven ook actief is in onze dagelijkse wandel. En dat we daar de vruchten van plukken, uit de rijkdom van Zijn genade. Het is precies hetzelfde als wat in Romeinen 6 staat.

Romeinen 6 : 23

23 Want de bezoldiging der zonde is de dood, maar **de genadegift Gods is het eeuwige leven**, door Jezus Christus, onzen Heere.

Dit is geschreven aan degenen die wedergeboren zijn met Christus en dus betekent de uitdrukking ook hier niet dat we uit genade eeuwig leven ontvangen. De strekking van dit vers is, dat wij nu dagelijks leven onder "de heerschappij van de genade". (Vers 14) De "genadegift Gods" heeft te maken met de uitwerking van dat eeuwige leven. Anders gezegd: De genadegift Gods is het eeuwige leven daadwerkelijk te leven. Dat leven is niet onderworpen aan het verderf en dat eindigt in de dood, maar is een leven dat constant bijdraagt aan een vaststaande toekomst. Elke dag van ons leven kan voor de eeuwigheid vrucht dragen. Zodat er constant gewerkt wordt aan een toekomst. Dat willen mensen toch van nature? Dat kan dus, maar dan alleen uit genade.

Galaten 6 : 9

- 9 Doch laat ons, goed doende, niet vertragen; want **te zijner tijd** zullen wij maaien, zo wij niet verslappen.
10 Zo dan, terwijl wij tijd hebben, **laat ons goed doen** aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs.

Dit "goed doende" is hetzelfde als "door de Geest wandelen" in vers 16 en 25 van het voorgaande hoofdstuk. Want het probleem is dat wij wellicht geneigd zijn meteen weer te denken aan de wet, want de wet zegt dat je bepaalde dingen zult doen en dat zijn dan de goede dingen. De wet zegt dat je bepaalde dingen zou laten en dat zijn kennelijk dan de kwade dingen, maar dat kan natuurlijk niet. Binnen het verband van deze Brief is het duidelijk dat "goed doen", waarin wij niet zouden vertragen, het "wandelen door de Geest" of "het wandelen in de vrijheid" is. Die goede werken zijn altijd werken die geïnspireerd worden door de Geest Zelf. Werken die verband houden met de stichting, de opbouw, van de Gemeente. Het heeft altijd te maken met dienst onder het Nieuwe Verbond.

Efeze 2 : 10

- 10 Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot **goede werken, welke God voorbereid** heeft, opdat wij in dezelve zouden wandelen.

Eerst waren er geen goede werken, maar nu wandelen wij in "goede werken, welke God voorbereid heeft", is de gedachte. God laat door

ons, via ons, aan anderen zien dat Hij Zijn genade zal betonen. Dat ik een kind van God ben, is een demonstratie van wat Zijn genade vermag. Goede werken moeten leiden tot heerlijkheid of verheerlijking van God, onze Vader. Mattheüs 5 : 16 is de eerste tekst in het Nieuwe Testament waar goede werken genoemd worden. De laatste keer in 1 Petrus 2 : 12. Wat ertussenin ligt, verandert daar niks aan. Die goede werken zijn werken die wij van nature niet zouden doen, maar die in ons bewerkstelligd worden, of gewerkt worden, door de Geest, door het leven van Christus in ons.

Wij "vertragen/verslappen niet", in onze dienst der genade, in onze dienst onder het Nieuwe Verbond. Dat schrijft Paulus ook in:

2 Korinthe 4 : 1, 16

- 1 Daarom dewijl wij deze bediening hebben, naar de barmhartigheid, die ons geschied is, zo vertragen wij niet;

16 Daarom vertragen wij niet; maar hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag.

Als Paulus spreekt over onze dienst onder het Nieuwe Verbond, onze "bediening des Geestes", of onze "wandel door de Geest", zegt hij, dat wij niet zouden vertragen in onze dienst onder het Nieuwe Verbond, of, zoals vers 9 zegt: in "ons goed doen". Wij zullen alleen maaien, "zo wij niet verslappen", dat wil zeggen, "wanneer wij trouw blijven". Het eerste vereiste van onze dienst aan de Heer, onder het Nieuwe Verbond, is "trouw" zijn en dat is een ander woord voor "geloof".

Ik mis altijd de hoofdletter bij "zijner", want dat "wij zullen maaien", dat zal op Zijn tijd zijn. Die uitdrukking "te zijner tijd" is zo'n vaste uitdrukking geworden, dat we de betekenis niet meer kennen. Maar het betekent "op zijn tijd". Op Zijn tijd zal blijken in welke mate onze levens werkelijk dienstbaar geweest zijn aan Hem. Welke tijd dat is, is duidelijk genoeg, want op vele andere Schriftplaatsen staat welke tijd dat is, dat heet namelijk "de Dag van Christus". (Filippenzen 1 : 10; 2 : 16) Oftewel "de Dag van onze Here Jezus Christus". (1 Korinthe 1 : 8) Dat is niet alleen de verwijzing naar wat wij noemen "de opname van de Gemeente", maar veel meer nog de verwijzing naar "onze openbaring voor de rechterstoel van Christus". (Romeinen 14 : 10; 2 Korinthe 5 : 10) Want "dag" wil zeggen "oordeel". Niet over ons, want dat is al gebeurt aan het kruis van Golgotha, maar het oordeel over onze werken. (1 Korinthe 3)

Zijlijn 21

Bij de studie theologie moet je vooral literatuur lezen, de oude schrijvers, dat hoor je te weten. Je moet geloven wat de mening is van moderne professoren, waarbij ze geen enkele moeite doen om dat Bijbels te onderbouwen. Bij hen gaat de Bijbel helemaal niet open. Dat heb ik van hen zelf, dus ik mag het rustig zo verder vertellen.

2 Korinthe 5 : 10

10 Want wij allen moeten geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus, opdat een ieder wegdrage, **hetgeen door het lichaam geschiedt**, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.

Goede werken zijn de werken waarmee wij elkander dienen door de liefde. Het zijn werken die voortkomen uit het feit dat wij gelovigen zijn en trouw zijn aan de Heer. Als wij voor de Heer zullen staan, en het is allemaal in orde, dan zal de Heer zeggen: "... Wel, *gij goede en getrouwe dienstknecht, over weinig zijt gij getrouw geweest; over veel zal ik u zetten; ga in, in de vreugde uws heren*". (Mattheüs 25 : 21, 23) Wat is er goed aan de dienstknecht? Dat staat erbij: "*Gij goede, namelijk getrouwe, dienstknecht*". Het goede is niet zozeer het resultaat van zijn arbeid. Het goede is dat hij trouw is geweest aan degene die hij diende. Dat is wat van ons verwacht wordt.

"Zo wij niet verslappen, zullen wij maaïen".

2 Korinthe 4 : 17

17 Want onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbij gaat, werkt ons **een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid**;

En ook deze waardevolle dingen: "*goud, zilver, kostelijke stenen*". (1 Korinthe 3 : 12) Maar zover is het nog niet. We hebben dus nog tijd om te besteden, zo blijkt uit het volgende vers.

Galaten 6 : 10

10 Zo dan, terwijl wij tijd hebben, laat ons goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs.

Zolang het "Zijn tijd" nog niet is, is dat voordelig voor ons, want dat betekent dat we nog de gelegenheid krijgen om Hem te dienen. Om te wandelen in deze goede werken, welke Hij voorbereid heeft. Om veranderd te worden van heerlijkheid tot heerlijkheid, 2 Korinthe 3 : 18) teneinde het "*den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te zijn*". (Romeinen 8 : 29) Dus: "laat ons goed doen aan allen, en in het bijzonder aan de huisgenoten des geloofs", want zij maken deel uit van hetzelfde huis, van dezelfde huishouding, van hetzelfde volk, als waar wij deel van uitmaken. Ze hebben, net als wij, deel aan diezelfde geestelijke tempel. Zij zijn ook leden van datzelfde Lichaam van Christus.

Efeze 4 : 3-6

- 3 U benaastigende te behouden de enigheid des Geestes door den band des vredes.
- 4 Een lichaam is het, en één Geest, gelijkerwijs gij ook geroepen zijt tot één hoop uwer roeping;
- 5 Eén Heere, één geloof, één doop,
- 6 Eén God en Vader van allen, Die daar is boven allen, en door allen, en in u allen.

Daar gaat het om, het in stand houden van die eenheid die God, in de Gemeente, tot stand gebracht heeft. Daarmee zijn we feitelijk aan het einde van de Brief. Wat normaal gesproken rest is "de hartelijke groeten", zeker na wat nu volgt.

Galaten 6 : 11

11 Ziet, hoe groten brief ik u geschreven heb met mijn hand.

Toch eindigt het daar niet mee. De bedoeling is dat men aandacht geeft aan deze Brief die de Apostel kennelijk met moeite geschreven heeft. Later blijkt namelijk dat hij zijn Brieven dicteerde, wellicht vanwege een oogkwaal, of ouderdom. De Apostel zegt in feite: ik heb nou zoveel moeite genomen om jullie zo'n lange Brief te schrijven, nemen jullie nou de moeite om die Brief te bestuderen.

En dan volgt een post-scriptum, een soort onderschrift. Hij geeft nu, op betrekkelijk cynische, maar niettemin realistische wijze, commentaar over die hele discussie over de wet. In de voorgaande hoofdstukken heeft de Apostel een theologische verhandeling geschreven over het thema. Maar kennelijk speelden "Bijbelse argumenten" in deze discussie nauwelijks enige rol. En dat is met heel wat andere geestelijke vraagstukken het geval. Het interesseert de mensen dikwijls niet echt wat er over in de Bijbel staat. **Zie zijlijn 21** Het hele punt is dat de discussie over de vraag in hoeverre een gelovige onder de wet zou moeten leven gewoonlijk niet gevoerd wordt op basis van Bijbelse argumenten. Daar zit het probleem. De Apostel heeft dit waarschijnlijk gevoeld, waarna hij een Brief vol schrijft met Bijbelse argumenten over deze problematiek. Met veel voorbeelden zelfs, maar uiteindelijk lijkt hij te beseffen dat dit soort argumenten voor velen geen hout snijden, omdat ze geen respect hebben voor de Bijbel als zodanig. Men wil liever weten wat de moderne mens ervan zegt. En wat Paulus dus doet, helemaal aan het eind van deze brief, is even die discussie aanroeren zonder Bijbelse argumenten. Net alsof hij een theoloog is, gaat hij langs de psychologische en filosofische weg op het verschijnsel in.

Galaten 6 : 12

12 Al degenen, die een schoon gelaat willen tonen naar het vlees, die noodzaken u besneden te worden, **alleenlijk** opdat zij vanwege het kruis van Christus niet zouden vervolgd worden.

De mensen die je onder de wet willen brengen, hebben daar maar één reden - "alleenlijk" - voor en dat is geen Bijbelse reden. Er is niet meer dan één reden, namelijk deze: dat zij "vanwege het kruis van Christus niet zouden vervolgd worden". Waarom legt men gelovigen een wet op? Om "de ergernis van het kruis te niet te doen", maar dat stond al in Galaten 5 : 11, waar hij het over zichzelf heeft. Hier in hoofdstuk 6 : 12 komt hij daar op terug. Hij zegt: het probleem is, dat als je gaat prediken dat de gelovige vrij is en alles mag, dan krijg je problemen met de religieuze mens in het bijzonder en met de samenleving in het algemeen. Want dan onderwerp je je kennelijk, maar dat berust echt op een beoordelingsfout, niet meer aan overheden en aan normen en waarden en regels. Dat is een zwaar misverstand, want de Apostel heeft uiteengezet dat wij wel degelijk zulke zogeheten normen en waarden hebben. De bedoeling is namelijk dat we door de Geest wandelen en "goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs". (Vers 11) Dat is de regel die wij in ons leven als gelovigen hebben. Dat kun je noemen: "de wet der vrijheid", zoals Jakobus dat doet in Jakobus 2 : 2.

Volgens 2 Korinthe 5 : 15 is "Eén voor allen gestorven" en dus zijn wij "allen gestorven". Dat betekent dat, waar we dood zijn, wij geen rechten, maar ook geen plichten meer hebben in de wereld. Maar dat pikt in de eerste plaats de overheid niet, want die wil macht over ons uitoefenen. Onze medemens wil dat ook, want er is maar één kracht die de mens beweegt, namelijk het streven naar macht. Vandaar dat democratie zo populair is. Elk lid van het volk wordt aangepreemd dat hij via verkiezingen macht uitoefent. Daar appelleert men aan en dat werkt, omdat de mens van nature op macht uit is. Niets satanisch, is hem vreemd. Steeds hoger, opstand, anderen vernederen. Dat is uitgevonden door de duivel, maar dat is nou precies wat wij niet zouden doen. Als wij verklaren dat we dood zijn voor de wereld, dood zijn naar de rechten en plichten van de oude mens, dan halen we op dat moment vijandschap op ons hals. In het algemeen van de mensheid en in het bijzonder van de religieuze mensheid, want de godsdienstige mens leeft onder veel zwaardere wetten dan de niet-godsdienstige mens.

De prediking van "het kruis van Christus", volgens 1 Korinthe 1 : 17, 18 is een dwaze boodschap voor "degenen die verloren gaan", omdat

het een boodschap is dat de oude mens, de oude schepping, voor God geen enkele waarde heeft. De mens is aan zijn lot overgelaten, om de eenvoudige reden dat de mensheid God heeft losgelaten. Zo staat het uitgebreid in Romeinen 1. Waar we deze "boodschap van het kruis" prediken, schoppen wij aan tegen de schenen van de mensheid in het algemeen en van de religieuze mens in het bijzonder.

Dat "onder de wet brengen", gebeurt "opdat zij vanwege het kruis van Christus niet zouden vervolgd worden". Men probeert onder vervolgingen, **Zie zijlijn 22** vanwege het geloof, uit te komen door zich aan te sluiten bij menselijke beginselen. Maar "de eerste beginselen der wereld" zijn, volgens de Bijbel, die van wet. Waarom probeert men ons onder de wet te brengen? Nou, dan leven wij weer netjes, zoals alle andere mensen in de wereld en dan is men tolerant. Dan zegt men: de een heeft dit geloof, de ander heeft zo'n een geloof. In andere kringen zegt men: de een heeft zus een godsdienst, en de ander heeft zo een godsdienst. Elders zegt men: de een leeft onder deze cultuur, en de ander onder die cultuur, maar het is drie keer hetzelfde. Als wij als gelovigen, als Christenen, ook onder een wet leven, dan passen we mooi tussen al die andere mensen. Dan is er niks aan de hand. Dan kunnen wij "een schoon gelaat tonen naar het vlees".

Galaten 6 : 13

13 Want ook zij zelf, die besneden worden, houden de wet niet; maar zij willen, dat zij besneden wordt, opdat zij in uw vlees roemen zouden.

Waar men kans ziet om vrijgevochten mensen onder de wet te brengen, heeft men "roem van de mens". Men kan er eer mee inleggen als het gelukt is om mensen in een patroon te plaatsen. Het is een uitdrukking van macht waar dat gebeurt. Waar anderen zien hoe men ons onder hun wet brengt, zijn zij onze meerdere geworden. Zo kan men een "schoon gelaat tonen" aan de mensen. Maar waarom zouden wij dat doen? Het is een "schoon gelaat tonen naar het vlees", maar wij zouden een schoon gelaat tonen naar de Geest en naar de Heer. Dat doen we door Zijn dingen te doen, door te "wandelen in de Geest". Paulus zegt hier dat degenen die anderen onder de wet brengen, zelf de wet niet houden. Dat kunnen zij ook niet.

Romeinen 8 : 7

7 Daarom dat het bedenken des vlees vijandschap is tegen God; want het onderwerpt zich der wet Gods niet; want het kan ook niet.

Zijlijn 22

Ik ben er sterk van overtuigd dat de gelovigen in die eerste jaren zo vervolgd werden, omdat zij inderdaad niet de wet predikten en ook niet een wet, maar predikten dat ze vrijgekocht waren. De eerste Christen waren wel degelijk loyaal aan het toenmalige Romeinse rijk, maar die dingen die geleerd werden, waren voor die wereld niet acceptabel.

Men kan wel proberen anderen onder een wet te brengen, maar men kan er zelf ook niet onder leven. Petrus zei: *"Waarom zouden wij een wet of een juk leggen op de gelovigen, hetwelk noch onze vaders, noch wij hebben kunnen dragen?"* (Handelingen 15 : 10) Als het in de praktijk niet kan, waarom zou men het dan leren?

Galaten 6 : 14

14 Maar het zij verre van mij, dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus; door Welken de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld.

Andere gelovigen zouden evenmin roemen in het vlees, maar daarentegen roemen in de Geest. Zo er wat de roemen valt, dan zou het moeten zijn in die *"vrucht van de Geest"*, die in onze harten tot stand gebracht wordt. In het werk van de Geest, dat tot stand komt óndanks onze levens en óndanks ons zondige lichaam. Dan is het roemen, maar dan alleen roemen in de Here, of roemen in de genade, of zoals de Apostel hier zegt *"roemen in het kruis van onze Heere Jezus Christus"*. Want, zegt Paulus, het is dat kruis waardoor de wereld mij, of voor mij, gekruisigd is en waardoor ik voor de wereld gekruisigd ben. De gedachte is namelijk dat de wereld voor de gelovigen dood is, geen betekenis heeft, dat er geen communicatie mee plaatsvindt. Wij die tot aanvaarding gekomen zijn van *"het kruis van Christus"*, het is een overdrachtelijke uitdrukking, worden geacht op grond daarvan te weten dat God niet communiceert met de oude mens en onze oude natuur. Daarnaast worden wij geacht te weten dat de opstanding van Christus de basis is van onze zaligheid, want daardoor leven wij wel in Gods ogen.

En dus zegt Paulus: *"het zij verre van mij dat ik zou roemen in iets anders dan het kruis van ons Here Jezus Christus"*. Er komt niet nog wat anders bij. Niet: wij roemen in het kruis én de wet, want als je roemt in de wet, dan ontken je in de praktijk het kruis van de Here Jezus Christus en *"is Christus ons niet nut"*. (Galaten 5 : 2) Onze enige boodschap is die van het Nieuwe Verbond, van het Evangelie, en dus van de werking van de Geest. Daarom staat er ook in vers 15:

Galaten 6 : 15

15 Want **in Christus Jezus** heeft noch besnijdenis enige kracht, noch voorhuid, maar **een nieuw schepsel**.

We hebben deel aan Hem en zijn in Christus *"gezegend met elke geestelijke zegening in de hemel en in Christus"*. (Efeze 1 : 3) In Christus

Jezus heeft besnijdenis geen kracht, maar voorhuid net zo min. Wat voor ons en wat voor God betekenis heeft, is een Nieuw Schepsel, een Nieuwe Schepping. Voor zover wij leven in gemeenschap met onze hemelse Vader is dat omdat wij Nieuwe Schepselen zijn door de opstanding van Christus. Alleen dan woont Zijn Geest in ons.

Galaten 6 : 16

16 En **zovelen als er naar dezen regel zullen wandelen**, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods.

"Regel" is een ander woord voor *"wet"*. Het is opmerkelijk dat Paulus het woord *"wet"* nu weglaat. De regel die ons praktische leven, onze wandel dus, bepaalt, is de regel van een Nieuwe Schepping. Daarover zegt de Apostel in 2 Korinthe 5.

2 Korinthe 5 : 15b:

15b ... opdat degenen, die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is.

Volgens deze regel zouden wij wandelen en dat is dan ook wat er in vers 16 staat. Er staat niet *"zovelen als er wedergeboren zijn"*. Hier gaat het over degene die in de praktijk daadwerkelijk naar die regel van die Nieuwe Schepping wandelen. Over hen zal zijn vrede zijn. Onder de wet kun je dat niet hebben, maar volgens deze regel wel. Vrede en barmhartigheid en genade en hulp te bekwamer tijd. (Hebreeën 4 : 16)

Er bestaat verschil van mening over *"en over het Israël Gods"* in dit vers, omdat de term *"Israël Gods"* gelezen wordt als *"geestelijk Israël"*, waarover boeken zijn vol geschreven. Maar zo moeilijk is het niet. Over wie zal *"vrede en barmhartigheid"* zijn? 1: over *"degenen die naar deze regel zullen wandelen"* en 2: *"over het Israël Gods"*. Wat is dan het Israël Gods? Inderdaad: degenen die naar deze regel wandelen!

Men noemde zich Israël, omdat men leefde onder de wet, maar de Apostel zegt hier: het échte Israël, dat van God dus, dat door God als Israël beschouwd wordt, bestaat uit degenen die niet onder de wet leven, maar degenen die onder de genade leven. Voor zover de term in de Bijbel zo gebruikt wordt, wordt die niet eens op héél de Gemeente van toepassing gebracht, maar slechts op die gelovigen die wandelen volgens deze beginselen van het Nieuwe Verbond. Het echte Israël Gods is inderdaad een geestelijk volk. Dat heet *"geestelijk Israël"*. Dat

sommigen krom redeneren en zeggen: dan heeft het Joodse volk dus kennelijk geen toekomst meer, daarvan moet ik zeggen: dat is wel erg stompzinnig, dat meen ik echt. Dat is redeneren buiten de Bijbel om.

In de toekomst zal blijken dat heel Israël tot geloof komt, althans alles wat er van over is, en dat blijkt dan wel degelijk "Israël Gods" te zijn, omdat het zal leren te leven volgens deze zelfde beginselen waaruit wij reeds nu leven. Uit genade en door geloof. Niet op grond van de wet, maar op grond van deze regel van het Nieuwe Verbond. Dit zijn de enige beginselen voor het praktische leven van de gelovige. Waarna de apostel een einde maakt aan de discussie en ik vind het altijd heel aardig zoals hij het zegt.

Galaten 6 : 17

17 Voorts, niemand doe mij moeite aan; want ik draag de littekenen van den Heere Jezus in mijn lichaam.

Punt uit, einde van het verhaal. Ik wil dat gezeur verder niet horen, zegt hij. *"Niemand doet mij moeite aan"* is plechtige taal van de Statenvertaling, maar betekent toch gewoon: ik wil er niet verder mee te maken hebben, met deze discussie ook niet.

"Ik draag de littekenen van de Here Jezus in mijn lichaam", dat zegt Paulus ook in Kolossenzen 1 : 24: *"... vervulle in mijn vlees de overblijfselen van de verdrukkingen van Christus voor Zijn lichaam, hetwelk is de Gemeente"*. Hetzelfde lijden dat over de Here Jezus Christus kwam, omdat hij niet de wet predikte maar genade, omdat hij zonden niet veroordeelde maar vergaf, komt ook over de apostel Paulus, om precies dezelfde reden. En dus zegt de apostel: dat gepraat over die wet moet nou maar eens afgelopen wezen, ik lijd zo al genoeg.

Waar hij leed zoals de Here Jezus leed en vervolgd werd, zoals de Heer vervolgd werd, volgde hij het voorbeeld van de Here Jezus Zelf en dus waarover zou men nog discussiëren? Einde van het verhaal. Wellicht dat hij hierom zo abrupt de Brief afsluit. Hij doet dat korter dan in menige andere Brief.

Galaten 6 : 18

18 De genade van onzen Heere Jezus Christus zij met uw geest, broeders! Amen.

Meer dan *"de genade"*, noemt hij niet, want meer dan *"de genade van onzen Heere Jezus Christus"* heb je niet nodig. Hij zegt niet alleen

"de genade van onze Here Jezus Christus zij met u", maar voegt daaraan toe: *"met uw geest"*. Dus niet met uw vlees. Niet wet, werken, lichaam, niet uiterlijke dingen, maar genade zij met uw geest. Want de bedoeling is dat wij zouden wandelen door de Geest en dat uit de rijkdom van Gods genade. Meer is daar niet over te zeggen.

De apostel Paulus schrijft nog vele brieven, maar daar verandert niks mee. Het gaat altijd over deze zelfde beginselen. Het doel van onze zaligheid is, dat wij zouden leren leven uit andere beginselen dan die van de wereld. Dat wij zouden leren niet te vertrouwen op eigen menselijke filosofie, of op die van mensen die ervoor geleerd hebben, ik bedoel dat heel serieus, maar dat wij zouden leren vertrouwen op de beloften Gods, die wij hier op 1200 bladzijden in onze Bijbel hebben. Dan zouden we wellicht leren begrijpen dat er andere beginselen, andere regels zijn, waaruit een mens kan leven. God heeft ons daartoe bekwaam gemaakt.

2 Korinthe 3 : 6

6 Die ons ook bekwaam gemaakt heeft, *om te zijn* dienaars des Nieuwen Testaments, niet der letter, maar des Geestes; want de letter doodt, maar de Geest maakt levend.

Amen